

Κ. ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΚΑΙ

ΕΛΠΙΔΕΣ

SISMANOGLIO
BIBLIOTHECA

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ

1921

* ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ Ε. ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ *

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΕΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ

1921

ΕΤΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Κ. Μακρίδου καὶ Ἰ. Ἀλευροπούλου

Γαλατῆ, Περσεμπέ-παζάρ, Ἀρ. 13

1920

Πάν αντίτυπον μὴ φέρον τὴν ὑπογραφήν τῆς ἐκδότιδος θεωρεῖται κλεψίτυπον.

Κελελεύμενος

A.TSI. K. G. LOU

SISMANOGILIO

1921

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ

*Ινδικτιώνος	4
*Ἡλίου κύκλοι	9
Σελήνης κύκλοι	19
» Θεμέλιον	4
Κρεωφαγίας ἡμέραι	59
Τὸ Τριώδιον ἀρχεται Φεβρουαρίου .	7
*Ἑωθινὸν Α'. *Ἦχος πλ. α'.	
*Ἡ Ἀπόκρεως Φεβρουαρίου	21
*Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῇ Πέμπτῃ τῆς Δ'.	
*Εβδομάδος.	
Νομικὸν Πάσχα Ἀπριλίου	13
Λατίνων Πάσχα Μαρτίου	14
Τὸ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ Ἀπριλίου	18
*Ἡ Ἀνάληψις Μαΐου	27
*Ἡ Πεντηκοστή Ἰουνίου	6
Κυριακὴ Ἀγ. Πάντων Ἰουνίου	13
*Ἡ γηστεία τῶν ἁγ. Ἀποστόλων ἡμ.	15
*Ἡ μνήμη αὐτῶν ἡμέρα Τρίτη.	
Παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἡμέρα	
Παρασκευῇ.	

ΩΡΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

*Ἀρχὴ ἔαρος 8 Μαρτ., ὥρ.	8 λ. 33 π.μ.
» θέρος 9 Ἰουν. ὥρ.	4 λ. 27 π.μ.
» φθινοπώρον, 10 Σεπτεμβρ. ὥρ.	7 λ. 5 μ. μ.
» χειμ. 9 Δεκεμβρ. ὥρ.	1 λ. 39 μ. μ.

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ

8 Ἀπριλ. Δακτυλιοειδὴς ἐκλειψις Ἡλ.	ἀόρατος ἐν Κων/πόλει.
22 Ἀπριλ. Ὀλικὴ ἐκλειψις Σελήνης ἀόρατος ἐν Κων/πόλει.	
1 Ὀκτωβρ. Ὀλικὴ ἐκλειψις Ἡλίου ἀόρατος ἐν Κων/πόλει.	
16—17 Ὀκτωβρ. Μερικὴ ἐκλειψις Σελ. ἀόρατος ἐν Κων/πόλει.	

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΥΠΟΚΑΜΙΣΩΝ ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΑΣΗΡΟΡΡΟΥΧΩΝ

“ Η ΝΑΥΤΙΛΙΑ ,,

Α. ΚΑΣΤΕΛΛΙΔΟΥ

Γαλατᾶ, Γιαννησόπουλο χάν, ἀρ. 10 (παραπλεύρως τῆς Λυωνικῆς Πιστώσεως)

Ἐν τῷ ρηθέντι καταστήματι δύναται τις νὰ εὑρῃ ἐργασίαν ἐπιμεμελημένην εἰς τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ἀρ. Μουχαρέμ — Ὁθ. Κιανούν-ι-σανί.

Ο	Ν	Π	
5	14	1	Π
6	15	2	Σ
7	16	3	Κ
8	17	4	Δ
9	18	5	Τ
10	19	6	Τ
11	20	7	Π
12	21	8	Π
13	22	9	Σ
14	23	10	Κ
15	24	11	Δ
16	25	12	Τ
17	26	13	Τ
18	27	14	Π
19	28	15	Π
20	29	16	Σ
21	30	17	Κ
22	31	18	Δ
23	1	19	Τ
24	2	20	Τ
25	3	21	Π
26	4	22	Π
27	5	23	Σ
28	6	24	Κ
29	7	25	Δ
30	8	26	Τ
1	9	27	Τ
2	10	28	Π
3	11	29	Π
4	12	30	Σ
5	13	31	Κ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Ἀρ. Σεφέρ — Ὁθ. Σουμπάτ.

Ο	Ν	Π	
6	14	1	Δ
7	15	2	Τ
8	16	3	Τ
9	17	4	Π
10	18	5	Π
11	19	6	Σ
12	20	7	Κ
13	21	8	Δ
14	22	9	Τ
15	23	10	Τ
16	24	11	Π
17	25	12	Π
18	26	13	Σ
19	27	14	Κ
20	28	15	Δ
21	1	16	Τ
22	2	17	Τ
23	3	18	Π
24	4	19	Π
25	5	20	Σ
26	6	21	Κ
27	7	22	Δ
28	8	23	Τ
29	9	24	Τ
30	10	25	Π
1	11	26	Π
2	12	27	Σ
3	13	28	Κ

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ἀρ. Ρεμπι-ούλ-εββέλ — Ὁθ. Μάρτ.

Ο	Ν	Π	
4	14	1	Δ
5	15	2	Τ
6	16	3	Τ
7	17	4	Π
8	18	5	Π
9	19	6	Σ
10	20	7	Κ
11	21	8	Δ
12	22	9	Τ
13	23	10	Τ
14	24	11	Π
15	25	12	Π
16	26	13	Σ
17	27	14	Κ
18	28	15	Δ
19	29	16	Τ
20	30	17	Τ
21	31	18	Π
22	1	19	Π
23	2	20	Σ
24	3	21	Κ
25	4	22	Δ
26	5	23	Τ
27	6	24	Τ
28	7	25	Π
29	8	26	Π
1	9	27	Σ
2	10	28	Κ
3	11	29	Δ
4	12	30	Τ
5	13	31	Τ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

Ἀρ. Ρεμπι-ούλ-αχέρ — Ὁθ. Νισάν.

Ο	Ν	Π	
6	14	1	Π
7	15	2	Π
8	16	3	Σ
9	17	4	Κ
10	18	5	Δ
11	19	6	Τ
12	20	7	Τ
13	21	8	Π
14	22	9	Π
15	23	10	Σ
16	24	11	Κ
17	25	12	Δ
18	26	13	Τ
19	27	14	Τ
20	28	15	Π
21	29	16	Π
22	30	17	Σ
23	1	18	Κ
24	2	19	Δ
25	3	20	Τ
26	4	21	Τ
27	5	22	Π
28	6	23	Π
29	7	24	Σ
30	8	25	Κ
1	9	26	Δ
2	10	27	Τ
3	11	28	Τ
4	12	29	Π
5	13	30	Π

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΕΛΕΥΘ. Γ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Πέραν, Πλατεία Τουνελ, ἀρ. 527

Πλουσία συλλογή διδλίων παντός είδους καὶ εἰς πᾶσαν γλῶσσαν, δηλαδὴ φιλολογικῶν, ἐπιστημονικῶν, ἐγκυκλοπαιδικῶν κτλ. κτλ. εἰς τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ.

ΣΚΕΥΑΣΙΑΙ

Κ. ΘΩΜΑΔΟΥ

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΥ

Βραβευθεῖσαι ἐν τῇ διεθνεῖ ἐκθέσει τῶν Ἀθηνῶν

ΓΚΟΥΔΡΟΝ Θωμάδου. Διὰ τὸν δῆχα τῆς γρίππης, τῆς βρογχίτιδος καὶ τὸν ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ ποτοῦ προκαλούμενον χρησιμοποίησατε τὸ ἀντιβηχικὸν **ΓΚΟΥΔΡΟΝ** Θωμάδου.

ἐνδοκίαν καὶ διὰ τοῦς ἀπορήτους, πεινρὸς προτιμήσατε τὴν **ΜΕΛΙΣΣΑΝ** Θωμάδου, ἡ ὁποία θεωρεῖται ἀπαραίτητον προφυλακτικὸν καὶ διὰ τοῦς ταξιδιώτας.

ΕΚΡΙΖΟΝΤΥΔΙΝΗ Θωμάδου. Διὰ τὴν ἐκρίζωσιν τῶν κάλων χρησιμοποιεῖτε ἀσφαλῶς τὴν **ΕΚΡΙΖΟΝΤΥΔΙΝΗΝ** Θωμάδου.

ΚΟΛΔ ΚΡΕΜ Θωμάδου. Πρὸς λεύκανσιν καὶ καθαρισμόν τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ προσώπου προτιμήσατε τὸ **ΚΟΛΔ ΚΡΕΜ** Θωμάδου.

Τὸ **ΜΟΣΧΟΛΙΒΑΝΟΝ** Θωμάδου, μυρεψοῦ τῶν Πατριαρχείων, θεωρεῖται ὑγιεινὸν καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὰ εἰκονοστάσια.

Κεντρικὴ Ἀποθήκη εἰς τὸ ἐν Φαναρίῳ φαρμακεῖον **Κ. Θωμάδου**, ἐν Πέραν Passage Panaghia παρὰ τῷ κ. Θεοδώρῳ Δημητριάδῃ, ἐν Γαλατῇ παρὰ τῷ κ. Νεδέλκῳ ἐν Χαβιαροχάνῳ, εἰς τὸ Κιοπερατίφ, εἰς τὸ Bon Marché καὶ εἰς ἅπαντα τὰ φαρμακεία.

ΜΑΪΟΣ

Ἀρ. Δξεμάξι-οὐλ-ἔββέλ — Ὁθ. Μάϊς

Ο	Ν	Π	
6	14	1	Σ
7	15	2	Κ
8	16	3	Δ
9	17	4	Τ
10	18	5	Τ
11	19	6	Π
12	20	7	Π
13	21	8	Σ
14	22	9	Κ
15	23	10	Δ
16	24	11	Τ
17	25	12	Τ
18	26	13	Π
19	27	14	Π
20	28	15	Σ
21	29	16	Κ
22	30	17	Δ
23	31	18	Τ
24	1	19	Τ
25	2	20	Π
26	3	21	Π
27	4	22	Σ
28	5	23	Κ
29	6	24	Δ
1	7	25	Τ
2	8	26	Τ
3	9	27	Π
4	10	28	Π
5	11	29	Σ
6	12	30	Κ
7	13	31	Δ

ΙΟΥΝΙΟΣ

Ἀρ. Δξεμάξι-οὐλ-Ἀχῆρ — Ὁθ. Χαζιζάν

Ο	Ν	Π	
8	14	1	Τ
9	15	2	Τ
10	16	3	Π
11	17	4	Π
12	18	5	Σ
13	19	6	Κ
14	20	7	Δ
15	21	8	Τ
16	22	9	Τ
17	23	10	Π
18	24	11	Π
19	25	12	Σ
20	26	13	Κ
21	27	14	Δ
22	28	15	Τ
23	29	16	Τ
24	30	17	Π
25	1	18	Π
26	2	19	Σ
27	3	20	Κ
28	4	21	Δ
29	5	22	Τ
30	6	23	Τ
1	7	24	Π
2	8	25	Π
3	9	26	Σ
4	10	27	Κ
5	11	28	Δ
6	12	29	Τ
7	13	30	Τ

ΙΟΥΛΙΟΣ

Ἀρ. Ρετζέπ — Ὁθ. Τεμουζ

Ο	Ν	Π	
8	14	1	Π
9	15	2	Π
10	16	3	Σ
11	17	4	Κ
12	18	5	Δ
13	19	6	Τ
14	20	7	Τ
15	21	8	Π
16	22	9	Π
17	23	10	Σ
18	24	11	Κ
19	25	12	Δ
20	26	13	Τ
21	27	14	Τ
22	28	15	Π
23	29	16	Π
24	30	17	Σ
25	31	18	Κ
26	1	19	Δ
27	2	20	Τ
28	3	21	Τ
29	4	22	Π
1	5	23	Π
2	6	24	Σ
3	7	25	Κ
4	8	26	Δ
5	9	27	Τ
6	10	28	Τ
7	11	29	Π
8	12	30	Π
9	13	31	Σ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ἀρ. Σαμπάν — Ὁθ. Ἀγουστός

Ο	Ν	Π	
10	14	1	Κ
11	15	2	Δ
12	16	3	Τ
13	17	4	Τ
14	18	5	Π
15	19	6	Π
16	20	7	Σ
17	21	8	Κ
18	22	9	Δ
19	23	10	Τ
20	24	11	Τ
21	25	12	Π
22	26	13	Π
23	27	14	Σ
24	28	15	Κ
25	29	16	Δ
26	30	17	Τ
27	31	18	Τ
28	1	19	Π
29	2	20	Π
30	3	21	Σ
1	4	22	Κ
2	5	23	Δ
3	6	24	Τ
4	7	25	Τ
5	8	26	Π
6	9	27	Π
7	10	28	Σ
8	11	29	Κ
9	12	30	Δ
10	13	31	Τ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΙΕΡΟΡΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΦΑΝΑΡΙΩ.
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Καλυμάρχια, ιερατικά στολάι καὶ ἐνδύματα κληρικῶν παντός
εἶδους εἰς τιμὰς συμφερούσας.

Καλλιτεχνία καὶ ταχύτης περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν παραγγελιῶν.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. Κ. ΣΕΪΤΑΝΙΔΟΥ

(Ἰδρυθὲν τῷ 1861)

Ἐν Γαλατᾷ, ἐδὸς Μαχμουδιέ, ἀριθμ. 7—9.

Τέλειον συγκρότημα διαφόρων βιβλίων καὶ ἰδίως διδασκα-
κῶν εἰς τιμὰς ἐκτὸς συναγωνισμοῦ. Εὐσυνείδητος καὶ ταχεῖα
ἐκτέλεσις πάσης παραγγελίας.

Ὁ κ. Γάλτων ἐξέφερε γνώμην, ἣν δὲν ἐπιχειρῶ νὰ ἀμφισβητήσω·
ὅτι ὁ πληθυσμὸς τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων ἐν συνόλῳ λαμβανόμενος ὑ-
περῆχεν ἡμῶν τόσον, ὅσον ἡμεῖς ὑπερτεροῦμεν τῶν ἀγρίων τῆς Αὐ-
στραλίας.

John Lubbock

Αἱ ὦραι ἔχουν πτερά. Πιέτουν πρὸς τὸν Πλάστην τοῦ χρόνου καὶ
ἀναγγέλλουν πὺς μεταχειριζόμεθα τὸν χρόνον μας. Ὅλοι μας αἱ παρα-
κλήσεις ἀδυνατοῦν νὰ πείσουν, καὶ μίαν ἐξ αὐτῶν νὰ ἐπιστρέψῃ ἢ νὰ
βραδύνῃ τὴν πορείαν της.

Μίλτων

Διὰ νὰ εἴμεθα εὐάρεστοι σύντροφοι εἰς ἑαυτοὺς πρέπει νὰ πλουτί-
ζωμεν ἐπαρκῶς τὸ πνεῦμά μας πληροῦντες αὐτὸ ἁγῶν καὶ εἰρηνικῶν
τέργψεων, τερπνῶν τοῦ παρελθόντος ἀναμνήσεων καὶ λογικῶν περὶ τοῦ
μέλλοντος ἐλπίδων.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ἀρ. Ραμαζάν — Ὁθ. Ἐιλουλ

Ο	Ν	Π	
11	14	1	Τ
12	15	2	Π
13	16	3	Π
14	17	4	Σ
15	18	5	Κ
16	19	6	Δ
17	20	7	Τ
18	21	8	Τ
19	22	9	Π
20	23	10	Π
21	24	11	Σ
22	25	12	Κ
23	26	13	Δ
24	27	14	Τ
25	28	15	Τ
26	29	16	Π
27	30	17	Π
28	1	18	Σ
29	2	19	Κ
1	3	20	Δ
2	4	21	Τ
3	5	22	Τ
4	6	23	Π
5	7	24	Π
6	8	25	Σ
7	9	26	Κ
8	10	27	Δ
9	11	28	Τ
10	12	29	Τ
11	13	30	Π

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ἀρ. Σεβάλ — Ὁθ. Τεσρίν-ι-εββέλ

Ο	Ν	Π	
12	14	1	Π
13	15	2	Σ
14	16	3	Κ
15	17	4	Δ
16	18	5	Τ
17	19	6	Τ
18	20	7	Π
19	21	8	Π
20	22	9	Σ
21	23	10	Κ
22	24	11	Δ
23	25	12	Τ
24	26	13	Τ
25	27	14	Π
26	28	15	Π
27	29	16	Σ
28	30	17	Κ
29	31	18	Δ
30	1	19	Τ
1	2	20	Τ
2	3	21	Π
3	4	22	Π
4	5	23	Σ
5	6	24	Κ
6	7	25	Δ
7	8	26	Τ
8	9	27	Τ
9	10	28	Π
10	11	29	Π
11	12	30	Σ
12	13	31	Κ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Ἀρ. Ζιλκαδέ — Ὁθ. Τεσρίν-ι-σανί

Ο	Ν	Π	
13	14	1	Δ
14	15	2	Τ
15	16	3	Τ
16	17	4	Π
17	18	5	Π
18	19	6	Σ
19	20	7	Κ
20	21	8	Δ
21	22	9	Τ
22	23	10	Τ
23	24	11	Π
24	25	12	Π
25	26	13	Σ
26	27	14	Κ
27	28	15	Δ
28	29	16	Τ
29	30	17	Τ
30	1	18	Π
1	2	19	Π
2	3	20	Σ
3	4	21	Κ
4	5	22	Δ
5	6	23	Τ
6	7	24	Τ
7	8	25	Π
8	9	26	Π
9	10	27	Σ
10	11	28	Κ
11	12	29	Δ
12	13	30	Τ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ἀρ. Ζιλχιτζέ — Ὁθ. Κιανούν-ι-εββέλ

Ο	Ν	Π	
13	14	1	Π
14	15	2	Π
15	16	3	Π
16	17	4	Σ
17	18	5	Κ
18	19	6	Δ
19	20	7	Τ
20	21	8	Τ
21	22	9	Π
22	23	10	Π
23	24	11	Σ
24	25	12	Κ
25	26	13	Δ
26	27	14	Τ
27	28	15	Τ
28	29	16	Π
29	30	17	Π
1	31	18	Σ
2	1	19	Κ
3	2	20	Δ
4	3	21	Τ
5	4	22	Τ
6	5	23	Π
7	6	24	Π
8	7	25	Σ
9	8	26	Κ
10	9	27	Δ
11	10	28	Τ
12	11	29	Τ
13	12	30	Π
14	13	31	Π

Μέγας άνήρ είναι εκείνος όστις έν μέσω του συρφετου διατηρεί έν τελεί ήρεμία την γαλήνην της μονώσεως.

Ὁ Σωκράτης ιδών άνδρα σιγώντα έν συναναστροφή τῇ εἶπε : εἰ σοφός εἰ, μωρός εἰ· εἰ δέ μωρός, σοφός.

Μία βιβλιοθήκη είναι πολυτιμότερα παντός πλούτου. Τίποτε ποθητόν εις τους ανθρώπους δέν είναι άξιον νά παραβληθῇ προς αὐτήν.

Ὁ Σενέκας αναφέρει ότι ή υπηρέτρια τῆς συζύγου του Ἀρπάστη εἶχε τυφλωθῇ έντελώς. Ἐκείνη όμως ήγνόει τελείως των τυφλωσίν της και ένόμιζεν ότι ή οικία ήτο σκοτεινή...Και όμως αὐτό, όπερ θεωροῦμεν γελοῖον εις αὐτήν, συμβαίνει εις όλους μας...

Εἰς τινα αρχαίον Ινδικόν μῦθον ό Ἀμμ λέγει εις τόν υἱόν του : «Φέρεμοι ένα από τους καρπούς εκείνου του δένδρου. Κόψε τον εις τό μέσον και ιδέ τί περιέχει».—«Μόνον μερικούς μικρούς σπόρους», απήντησεν ό υἱός. —Θλάσον ένα άπ' αὐτούς και εἶπέ μοι τί έχει μέσα.—Τίποτε, πάτερ μου.—Και όμως, τέκνον μου, εκεί όπου σύ δέν βλέπεις τίποτε εκεί μέσα κρύπτεται έν μέγα δένδρον.

Δωμάτιον χωρίς βιβλία είναι σῶμα άνευ ψυχῆς.

Κικέρων

Τά βιβλία μοι είναι φίλοι, των οποίων ή συναναστροφή μοι είναι πολύ ευχάριστος. Τινες εξ αὐτών, μέ διδάσκουν τόν τρόπον του ζῆν και άλλοι τόν τρόπον του αποθνήσκειν.

Πετρούχης

Ἡ εὐθυμία είναι θυγάτηρ τῆς εργασίας.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Ἐπαναλαμβάνει τὴν ἔκδοσίν του τὸ γνωστὸν
οἰκογενειακὸν περιοδικὸν μας

“ Η ΒΟΣΠΟΡΙΣ ”

τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἑπταετίαν ἠγωνίσθη ἐν Κων)πόλει τὸν ἔθνικὸν
ἀγῶνα τῆς υἱοῦς μορφώσεως τῆς Ἑλληνίδος γυναικὸς, προκα-
λέσαν τὴν ἀμέριστον ἐκτίμησιν καὶ συμπάθειαν τῆς ὁμογενοῦς
κοινωνίας ὡς καὶ τῶν ἀπανταχοῦ κορυφῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἐλλόγιμος Κα Κορνηλία Πρεβεζιώτου

Διευθύντρια τῆς «Βοσπορίδος» κλπ.

.... ἄσμενοι προαγόμεθα ἠθικὴν πληρῶσαι ὀφειλὴν τῇ Αὐτῆς Ἑλ-
λογιμότητι εὐχαριστοῦντες ἐπὶ τῇ ἐπαινετῇ πορείᾳ, ἣν ἐτήρησε τὸ ὑπὸ
τὴν συνετὴν Αὐτῆς διεύθυνσιν περιοδικὸν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ἑαυτοῦ
ἐθνικῶν καθηκόντων.

1904

Πιττάκιον Πατριάρχου ΙΩΑΚΕΙΜ τοῦ Γ'.

Εὐγενεστάτη φίλη Διὰς Κ. Πρεβεζιώτου,

Δὲν ὑπάρχει ὑγιέστερον διὰ τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν ἀνάγνωσμα
ἀπὸ τὴν «Βοσπορίδα» σας. Ἄν καὶ ζῶ ἐν Ἀμερικῇ, εἰς τὴν χώραν τῆς
μεγάλης ἐλευθερίας τῆς γυναικὸς, σὰς λέγω ὅτι αἱ ἀρχαί, τὰς ὁποίας με-
τόσην δύναμιν ἀναπτύσσετε, εἶναι σωτήριος διὰ τὴν υἱτὴ μόρφωσιν ὅχι
μόνον τῆς Ἑλληνίδος, ἀλλὰ καὶ τῆς γυναικὸς ἐν γένει.

Μιχαὴλ Ἀναγνωστόπουλος

1905

Διευθυντὴς τῆς ἐν Βοστώνῃ Προτύπου Σχολῆς
τῶν τυφλῶν καὶ κοφλαλῶν

Ἀξιότιμος Κυρία Κορν. Ε. Ταβανιότου

.... Ἐκτιμῶ ἀπερίως τὸ δημοσιογραφικὸν ἔργον σας καὶ σὰς συγχαί-
διαντέρως διὰ τὸ τάλαντόν σας ὡς σπανίου ἀρθρογράφου. Ἀπορῶ δὲ
πῶς διεξάγετε ἓνα τόσῳ πολίτιμον ἐθνικὸν ἀγῶνα ὑπὸ ὀρίζοντα τόσῳ
πνιγερὸν ἐν Τουρκίᾳ.

Κλέων Ραγκαβῆς

1906

Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Βερολίνῳ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μετὰ μακρὰν σιωπὴν τὸ παλαιὸν μας Ἡμερολόγιον, ὅπερ
ἐπὶ σειράν ἑτῶν ἐξεδίδετο ὑπὸ τὸν νεφελῶδη καὶ μαῦρον τῆς δου-
λείας οὐρανόν, ἐπαναβλέπει τὸ φῶς, ἐγκαινίζον τὴν β' αὐτοῦ πε-
ρίοδον, ὑπὸ τὸν τίτλον **ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΕΣ**.

Κατὰ τὸ ἀνατέλλον ἤδη ἔτος 1921, ἔτος πανηγυρικὸν διὰ τὸν
Ἑλληνισμόν, ὅπερ συμπληροῖ τὴν 1ην ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐθνεγε-
σίας ἑκατονταετηρίδα, ἐνστερνίζεται δύο ἐποχὰς καὶ συμβολοποιεῖ
δύο ἐποποιῖας, τὴν τοῦ ἀθανάτου **Εἰκοσιένα**, καὶ τὴν τελευταίαν,
τὴν ἄγουσαν θριαμβευτικῶς πρὸς τὴν θείαν εὐδοκίαν πλήρη τοῦ
Γένους ἀποκατάστασιν, καὶ τὸ Ἡμερολόγιον ἡμῶν χαιρετίζει τὸ
μέλλον διὰ τῆς ἐκδόσεώς του τὴν νέαν γόησσαν αὐγὴν, στρέφει τὸ
βλέμμα πρὸς δύο συνάμα σημεῖα τοῦ ἐθνικοῦ ὁρίζοντος : πρὸς τὸ
παρελθόν, ὅπου τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα πτερυγίζουσιν ἱεραὶ ἐθνικαὶ
ἀναμνήσεις καὶ πρὸς τὸ μέλλον, ὁπόθεν γαλανὴ καὶ αἰθρία ἀναμέ-
νεται τῶν ἐθνικῶν ἐλπίδων ἡ ἐπίστεψις. Φέρει δὲ οὕτως εἰς τοὺς
κόλπους αὐτοῦ τὴν Ἀνάμνησιν καὶ τὴν Ἐλπίδα, χωρὶς ἀφ' ἑτέ-
ρου γ' ἀφίσταται καὶ τῆς ἐπικαιρότητος.

Ἐὰν εἰς τὸ δυσχερές, ὁμολογουμένως, ἔργον τοῦτο ἐπειύχο-
μεν ἢ ἀπεύχομεν κατὰ τι, ἐπαφίνομεν τοῦτο εἰς τὴν ἐπιεικὴ κρίσιν
τοῦ δημοσίου, τὸ ὁποῖον ἀείποτε ἀμέριστον καὶ ἐνθουσιώδη παρέ-
σχε τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ εἰς τὸ ἔργον ἡμῶν. Οὐχ' ἦτον ἐπιφν-
λασσόμεθα ὅπως καὶ κατὰ τὸν ὄγκον καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐποψιν κα-
ταστήσωμεν αὐτὸ τελειότερον κατὰ τὸ προσεχές ἔτος, ὁπότε ἂς ἐλ-
πίσωμεν ὅτι θὰ ἐκλήπῃ ἡ σήμερον λυμαιομένη τὸν ἐκδοτικὸν κλά-
δον ὑπερακρίβεια ὧλων τῶν σχετικῶν εἰδῶν.

Η ΕΚΔΟΤΙΣ

Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος

ΙΣΤΗ ΓΑΛΑΝΗ ΣΗΜΑΙΑ

Πέτα, Σημαία Γαλανή, ὡς ἔστουραν τοῦ δῶμα,
φίλα τὸν Θρόνον τοῦ Θεοῦ μὲ τὰσπρα Σου φτερά·
φίλησε μέσ' ἔσπρον οὐρανὸ τὸ γαλανό Σου χρῶμα
καὶ χαροπὴ πελάγισε μέσ' ἔσπαστρα τὰργυρά.

Κυλίσου, μοσχοδόλησε μέσ' ἔσπρον Θεοῦ τὰ μύρα,
λούσου ἔσέ φῶς ἀθάνατο, ἔσέ Δόξας ἀντηλιά,
κ' ἔλα νὰ γείνης γαλανή, ἀτίμητη πορφύρα
εἰς τὸν Μαρμαρωμένο μας ἐκεῖνον Βασιλεῖα.

Ἐλα νὰ γείνης σύννεφο, ἔλα νὰ γείνης κύμα,
ἔλα νὰ γείνης ὄνειρο, τοῦ πόθου συντροφιά
καὶ τῆς τραπέζης Ἀμφιο ἐκεῖ, μέσ' ἔσπρον Ἅγιον Βῆμα,
ποῦ πάλι θεὸς νὰ στήσωμε μέσ' ἔσπρον Ἁγία Σοφιά!

Κορνηλία Ε Ταβανιώτου

1821-1921

1821! Μία χρονολογία, εἰς θρύλλος ἀντάξιος τῶν αἰώνων
τοῦ Μαραθῶνος καὶ τῶν Θερμοπυλῶν, τῆς Σαλαμῖνος καὶ τῆς
Μυκάλης· μία γιγαντομαχία τοῦ αἰωνίου Προμηθέως κατὰ τῆς
κτηνώδους Βίας, τοῦ Ἰδεώδους κατὰ τῆς βαρβαρότητος. Ἐπο-
ποιῖα Ὀμήρων καὶ Αἰσχύλων, τραγωδία μὲ ἡμιθέους ἥρωας καὶ
θυμέλην τὰς χιονοστεφεῖς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου, τῆς Ὀσσης,
τῆς Πίνδου, τῶν Κεραυνίων.

Ἐκπληκτικὴ καὶ θαυμάσιος προέλασις τῶν ἀεραγγέλων,
τῆς ἱερᾶς φουστανέλλας ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς κρανηφόρου Ἐ-
λευθερίας, σημαιοφόρουσας τὸ λάβαρον τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μὲ
μορφὴν Προμάχου Ἀθηνᾶς.

Ἐπὶ τέσσαρας ὅλους αἰῶνας τὸ δουλωμένον ἀλλὰ καὶ ἀδού-
λωτον Γένος τοῦ Μαρμαρωμένου Βασιλεῖα, μαστιγούμενον, ἀλλὰ
μηδέποτε κύπτον, κρεουργούμενον, ἀλλὰ μηδέποτε ἐκπνέον ἐγέν-
νησε τὴν κεραυνίον φάλαγγα τῶν Κλεφτῶν εἰς τὰς κορυφὰς τῶν
αἱματολουσμένων βουνῶν του καὶ εἰς τὰς σκυθρωπὰς καὶ με-
τριόφρονας πόλεις του τὴν φάλαγγα τῶν λογίων, οἵτινες, ἀφα-
νεῖς, ἀλλὰ σθεναροὶ μαθηταὶ τῆς Ἰδέας, ἐκαλλιέργησαν εἰς τὰ
βάθη τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς τὰ παλαιά, τὰ ποτροπαράδοτα
ἰδεώδη τῆς τοῦ ἥρωος τῆς **πάλλας** ἀλλὰ καὶ τῆς **πέννας**, οἵτινες
διεπαιδαγώγησαν τὰς δούλας γενεὰς ὅπως κυοφορήσωσι τὴν γε-
νεὰν τῆς Ἐλευθερίας.

Οἱ Σπαρτοὶ αὐτοὶ ἄνδρες οἱ ἀναβλαστήσαντες αὐτοφυεῖς
ἀπὸ τὸ ἅγιον αἷμα τοῦ Ἐθνομάρτυρος Παλαιολόγου, τοῦ Κό-
δρου καὶ Λεωνίδου τούτου τῆς Μέσης τοῦ Ἑλληνισμοῦ Ἱστορίας,
ἐνεβάπτισαν τὰς γενεὰς εἰς Ἰορδάνην πυρὸς καὶ αἵματος, ἐκ
τῆς ὁποίας κατὰ τὸ ἔτος τῆς θείας εὐδοκίας, τὸ 1821, ἀνεφάνη
ἡ ἀειθαλὴς ροδοδάφνη τῆς ἀνεκδότου πάλης καὶ τοῦ θριάμβου

τοῦ δαφνηστεφοῦς, ἡ ἀστραπηβόλος θύελλα τῶν λεοντοθύμων μαχῶν καὶ τῆς περοφόρου Νίκης κατὰ τοῦ κεραυνοπλήκτου τυράννου.

Ἡ πεπολιτισμένη Εὐρώπη, ἔκθαμβος πρὸ τῆς ὑπερανθρώπου τόλμης τοῦ μικροῦ ἔθναριου, ὅπερ ἐτόλμα νὰ διεκδικήσῃ ἐναντίον κολοσσοῦ τὴν τιμαλφεστάτην καὶ ἱερὰν προγονικὴν του κληρονομίαν, πρὸ τῆς τόλμης τοῦ γίγαντος νάνου ἐναντίον τοῦ νάνου γίγαντος, ἠυδόκησε τέλος νὰ ἐπιβραβεύσῃ τὴν περιμάχητον Ἐλευθερίαν εἰς τὸν ἐμπνευσμένον τοῦτον Δαβίδ, τοῦ ὁποῖου ἐπὶ τόσους αἰῶνας εἶδε νὰ ρέῃ τὸ αἷμα... Καὶ οὕτω μία μερὶς τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπελάτισε τὸν εἰδεχθῆ Γολιάθ.

Ἄλλ' ἂν ἡ κοιτὶς τῶν θεῶν καὶ τοῦ κλασικοῦ κάλλους κατόρθωσε ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν, τὸ γεγονὸς δὲν εἶναι μόνον πολιτικόν. Ἐχει ἐξίσου καὶ ἠθικὴν ἅμα δὲ καὶ νομικὴν τρόπον τινὰ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῶν Ἐθνῶν σημασίαν ὡς περιάπτων εἰς τὸν ἥρωα αὐτοῦ, τὸν τιτᾶνα Ἑλληνισμόν, τίτλους δόξης πατρώας καὶ οἰκόσημα Τιμῆς γενεαλογικῆς, ἅτινα ἐτόλμησε κατὰ καιροὺς γὰ τῷ ἀρνηθῆ ἢ ἀσέβεια καὶ τὸ θράσος τῶν κραταιῶν τῆς γῆς, οἵτινες ὡς ὑπέρτατον αὐτῶν νόμιμον εἰς τὸν κώδικα τοῦ πολιτειακοῦ τῶν βίου ἔθεσαν τὸν δόλον τῆς διπλωματικῆς ἀλωπεκῆς καὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου τὸ ἀπορρέον ἐκ τοῦ γνωστοῦ ἔκκεινον προπατορικοῦ τῶν θεσμοῦ «divido et impera».

Διὰ τοῦ θρυλικοῦ τούτου ἀγῶνός του ὁ Ἑλληνισμός, ὅστις ἔζησε διὰ μέσου τῶν αἰώνων τοῦ θανάτου, ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι ὁ ἀκραϊκῆς υἱὸς τῶν προγόνων του, ὁ κληρονομήσας ἀκέραιον ὅχι μόνον τὸν ἐνστικτικὸν κεραυνὸν τῆς ἐλευθερίας εἰς τὸ πύρινον αἷμά του, ἀλλὰ καὶ τὸν σπινθῆρα τοῦ ἐθνικοῦ του ἰδανικοῦ τὸν κεκρυμμένον εἰς τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, ἥτοι τὰς βίβλους τῆς ἀρχαίας παιδείας καὶ τὰ κεμήλια τῆς Τέχνης τῶν Πατέρων του.

Διότι εἶδεν ὀφθαλμοφανῶς ἡ Εὐρώπη εἰς τὸ αἵματηρὸν καλιδοσκοπίον τῆς ἱερᾶς τοῦ Εἰκοσιένα ἐποποιίας, εἶδε τὸ πανηγυρικὸν θέαμα μιᾶς παρελάσεως ἡρώων καὶ ἡμιθέων ἀρχαίων

καὶ νεωτέρων, τοὺς Ἀχιλλεῖς, τοὺς Κόδρους, τοὺς Λεωνίδας, τοὺς Θεμιστοκλεῖς, τοὺς Ἐπαμεινώνδας, τοὺς Θρασυβούλους ν' ἀνταλλάσσωσιν ἀσπασμούς αὐτόχρημα πατρικοὺς μὲ τὸν Γρηγόριον τὸν Ε' τὸν Βότσαρην, τὸν Καραϊσκάκην, τοὺς Κολοκοτρωναίους, τὸν Κανάρη, τὸν Μιαούλη καὶ τόσους ἄλλους.

Καὶ εἶδεν, αἱ Ἀγραυλοὶ, αἱ Ἰφιγένειαι, αἱ Ἀργιλεωνίδες καὶ Χιλωνίδες καὶ Κρατησίκλειαι καὶ Τελέσιλλαι νὰ περιπτύσσονται ἀλλήλας ὡς μητέρες μὲ θυγατέρας, μὲ τὴν Μπουμπουλίαν, τὴν Δέσπω, τὰς ἀλκίμους Σουλιώτιδας, τὰς κρινοδακτύλους Νύμφας τοῦ Χοροῦ τοῦ Ζαλόγγου!

Ἐθνὸς δὲ ἔχον λαϊκὰς παραδόσεις τοιαύτας ὁπορρεούσας ἐξ ἐθνικοῦ χαρακτῆρος τοιούτου, τηρηθέντος ἀναλλοιώτου, καὶ ἐθνικῆς παιδείας τοιαύτης, ἔθνος ὅπερ ζῶν διήλθε τὸν θάνατον δὲν ἀποθνήσκει ποτέ! ἀλλὰ **προώριεται νὰ ζήσῃ καὶ θὰ ζήσῃ**· προώριεται ν' ἀποτελῇ αἰωνίως ὅχι μόνον ἀπλῶς ἐν αὐτοτελὲς κρατείδιον ἢ κράτος παῖζον πρόσωπον μικρὸν ἢ μέγα ἐν τῇ νεωτέρᾳ πολιτικῇ παλαίστρᾳ, ἀλλὰ κυρίως σημαιοφόρον ἠθικῆς δράσεως ἀναστηλοῦντα ἐπὶ νέων βάσεων τὸ λάβαρον τοῦ πατρίου πολιτισμοῦ ὡς νέαν διεθνῇ ἐξόχως ἀνθρωπιστικὴν δύναμιν.

Καὶ τώρα ἀπὸ τῆς ἀθανάτου ἐκείνης χρονολογίας συμπληροῦται Αἰὼν.

Τώρα ἀφ' οὗ τὸ ἀναγεννηθὲν νεοελληνικὸν κράτος κατὰ τὴν διαρρευσάσαν ἑκατονταετηρίδα ἐσταδιοδρομήσῃ μὲν ὡς ἡδυνήθη, δι' ἡρωϊκῶν ὅμως ἀθλῶν ἀνταξίων καὶ τοῦ **Εἰκοσιένα** καὶ τῶν ἀπωτέρων ἐν τῇ ἱστορίᾳ του τοιούτων, πρὸ τῶν ὁποίων ἅπαξ ἔτι ἡ ἀνθρωπότης ἔμεινεν ἐκθαμβος, ἀπέδειξεν ἅπαξ ἔτι κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ αἰῶνος ὅτι εἶναι ὁ υἱὸς τῶν προγόνων του, ὁ ἄμεσος ἐκείνων διάδοχος ἐν τῷ πολιτειακῷ τῆς Ἀνατολῆς θεάτρῳ.

Καὶ τώρα τὸ ἤδη ἀρχόμενον 1921 ἀναγράφεται μὲ φωτεινοὺς χαρακτῆρας ἐν τῇ προμετωπίδι τῆς νέας ἡμῶν ἱστορικῆς φάσεως, ὡς συμβολικὸς ἀστερισμὸς ἐγκλεων τὴν ἀνάμνησιν καὶ τὴν ἐλπίδα. Τὸ 1821 εἶναι ἡ ἱερὰ ἀνάμνησις, τὸ 1921 ἡ γλυκεῖα ἐλπίς.

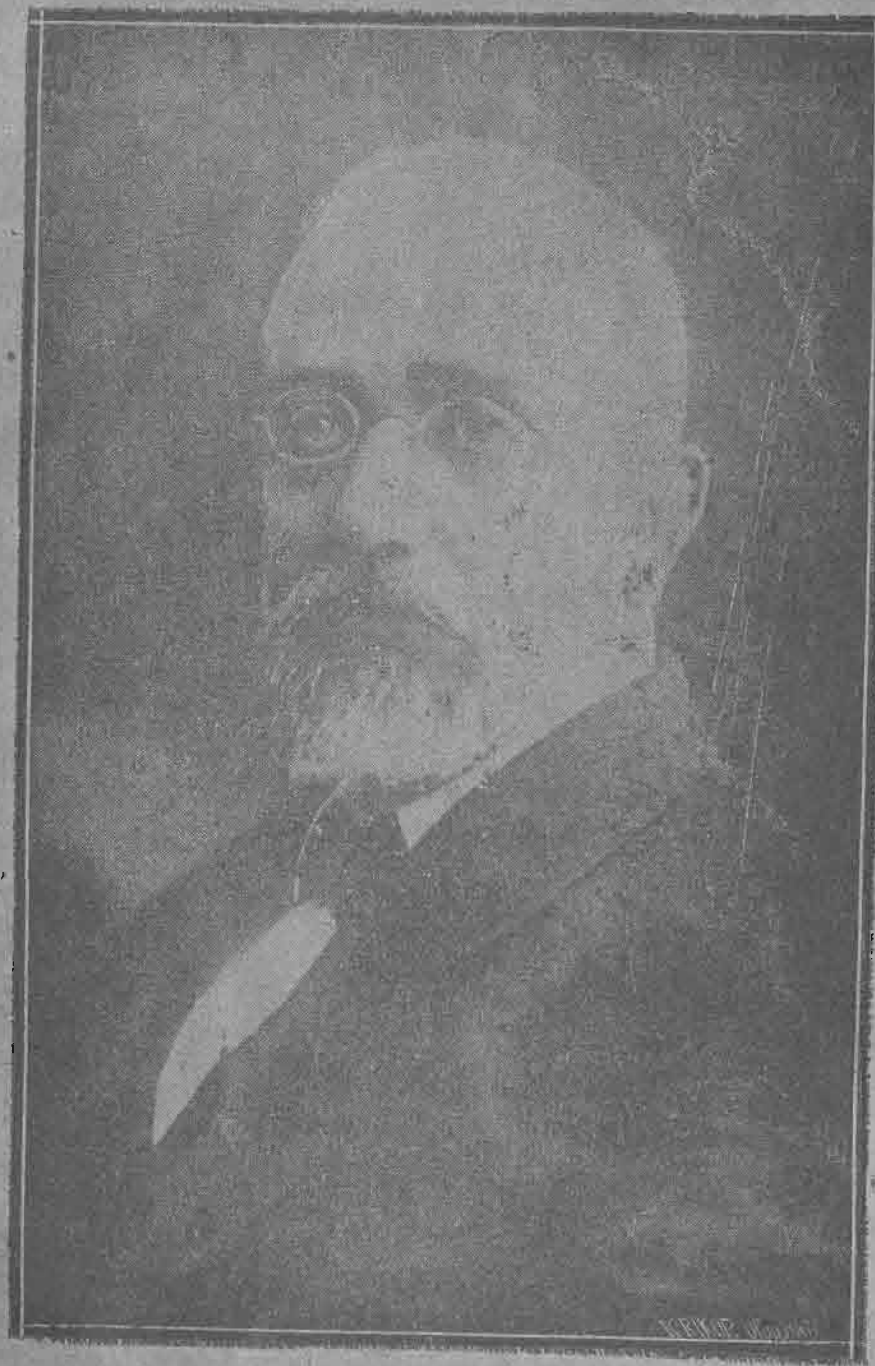
Καὶ τὰς δύο ἀστρολαμπεῖς αὐτὰς χρονολογίας τὰς ἐνεχάρ-
ξαν ἐκεῖ μὲ τὴν αἰχμὴν τῆς πυρίνης ρομφαίας των οἱ ἀρχάγγελοι
τοῦ λήξαντος πολέμου. Οἱ σταυραετοὶ τῆς σημερινῆς φουστανέ-
λας, κατ'οὐδὲν κατώτεροι ἀπὸ τοὺς πτερωτοὺς ἐκείνους τῶν ὁρέων
βασιλεῖς μὲ τὰς χρυσοκεντήτους κνημίδας, ὡς οὔτε ἀπὸ τοὺς πο-
δάρχεις καὶ εὐκνήμιδας Μυρμιδόνας τῆς Ἀχιλλείου στρατιᾶς, ἐκί-
νησαν καὶ πάλιν τὸν θαυμασμὸν καὶ τὸ θάμβος τῶν πεπολιτι-
σμένων τῆς ὑψηλίου ἡπείρων.

Ἀπὸ τὰ δάκρυα τοῦ τέως ἀλυτρώτου, νῦν δὲ σχεδὸν καθ' ὅ-
λοκληρίαν ἐλευθέρου Ἑλληνισμοῦ, τὰ ὁποῖα ρανίδα πρὸς ρανίδα
ἐσύναξεν αὕτῃ ἡ χεὶρ τοῦ Θεοῦ, ἀνηγέρθη ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὑψι-

κορυφῶν βουνοῦ, νέου θεοπρεποῦς Ὀλύμπου, κολοσσιαῖον ἐξ ἀ-
δαμάντων ἀνάκτορον· τὸ ἀνάκτορον τῆς Ἑλληνικῆς ἀθανασίας
τοῦ παρελθόντος, τῆς Ἑλληνικῆς δόξης τοῦ μέλλοντος, ἀπαστρά-
πτον πυριλαμπὲς ἀπὸ θείας ἀκτίνας ἐνῶ τὴν μετόπην του στε-
φανοῖ μιάς νέας αὐγῆς ὁ ἀνατέλλων ἥλιος. Ὁ ἥλιος νέας σταδιο-
δρομίας, νέου χρυσοῦ αἰῶνος, νέας ἐξελίξεως προόδου καὶ πολι-
τισμοῦ, πολιτικῆς ἀκμῆς, ἐθνικῆς ρώμης, κοινωνικῆς ὑγιείας.

Καὶ ἐνῶ ἡ ἀνθρωπότης ἀτενίζει ἐκθαμβος πρὸς τὸ φεγγο-
βολοῦν αὐτὸ τέμενος τοῦ ἀθανάτου Ἑλληνικοῦ Ἰδεώδους, ὁ
Ἑλληνισμὸς ἀναλαμβάνει ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς του Τιμῆς τῆς καθα-
ρᾶς ὡς τὸ φῶς καὶ ἀνεφέλου ὡς ὁ γαλανὸς αἰθήρ, νέαν μεγάλην
καὶ ὑψηλὴν ὑποχρέωσιν.

Ο ΓΙΓΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως, ἔσται ὁμοιος πρὸς ἑαυτὸν, τηρήσῃ μέτωπον τηλαυγὲς καὶ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐπαγγελίας του ὄχι μόνον πρὸς τὰς προστάτιδας αὐτοῦ Δυνάμεις, αἵτινες παρ' αὐτοῦ ζητοῦσι σήμερον τὴν εἰρήνην καὶ τὸν ἐκπολιτισμὸν τῆς Ἀνατολῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ὅλην.

Τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως, ἐνῶ θὰ ἀντλή συντόνως ὅ,τι καλὸν καὶ γενναῖον ἐκ τῆς παγκοσμίως ἐξελισσομένης προόδου, ἀντλή συνάμα καὶ ἐκ τῆς Κιβωτοῦ τῶν ἐθνικῶν του κειμηλίων καὶ παραδόσεων ὅ,τι χρήσιμον πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐθνικῆς του παιδεύσεως διὰ νὰ διαγράψῃ φαινοτέρα καὶ μᾶλλον ἀνάγλυφον τὴν ἐθνικὴν του ἀτομικότητα. Τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως διαπλάσῃ

Ἡ ἀνατετάσας τὴν Σημαίαν τῆς Ἐπαναστάσεως ἐπὶ τῆς Μονῆς τῆς Ἀγίας Λαύρας τῇ 25ῃ Μαρτίου 1821.

πολιτισμὸν ἀκραιφνέστερον καὶ μᾶλλον πρωτότυπον, αἰωρούμενον ὑψηλότερα τοῦ ἐκφυλισμοῦ τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν, τοῦ λυμαιομένου τὰ πολυδαίδαλα τῆς Δύσεως κέντρα.

Τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐμβαπτίζεται εἰς τὸν ὠκεανὸν τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ ὄχι ὥς ὁ κροκόδειλος ὁ ἐγκαταβιῶν εἰς τὴν βορβορώδη αὐτοῦ ἰλύν, ἀλλ' ὥς ὁ δύτης ὁ ἀγρεύων ἐν αὐτῷ δεξιῶς τοὺς πολυτίμους μαργαρίτας, ὥς ἄλλος ἔπραξε καὶ κατὰ τοὺς παλαιοὺς αἰῶνας ἀφομοιῶν καὶ ὄχι ἀφομοιούμενος.

Διότι ὄχι μόνον δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ καθήκον ἔχει πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα νὰ τῇ δείξῃ ὅτι εἶνε πάντοτε ὁ αὐτός, συνεπὴς καὶ πιστὸς πρὸς τὸ αἰώνιον Ἐγὼ του.

Διότι ἴσως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀναγεννηθέντος φοίνικος τοῦ μετέχοντος δύο ἐποχῶν, νεανίου εὐρώστου διὰ τῆς νέας του ἀκμῆς, ἀλλὰ καὶ συνετοῦ γέροντος διὰ τῆς παλαιᾶς του σοφίας, ἴσως παρ' αὐτοῦ ἀναμένει σήμερον ν' ἀναβαπτισθῇ ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ ἑνὸς ὑγιεστεροῦ Ἰδεώδους ἢ γεγηρακυῖα ἀνθρωπότης, ἢ ἰσχυρὰ μὲν ἀκόμη ὥς πρὸς τὰς πολιτειακὰς ὁργανώσεις της, ἢ θι-κῶς ὅμως καὶ κοινωνικῶς παραπαίουσα μὲ κλονούμενον βῆμα.

Ἄς δυνηθῇ δ' ἐπὶ τέλους νὰ ἐννοήσῃ ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ μέλλοντος ὅτι, ἐὰν κατὰ τὴν διαρρεύσαν ἐκατονταετηρίδα, νιοθε-τῶν ἀξιεπαίνως πάντοτε τὰς ξένας προόδους, ἐστρέφετο ὅμως συνάμα πλειότερον καὶ πρὸς τὴν ἐθνικὴν του συνείδησιν, ἐὰν εἶχεν ὄχι ὀλιγωτέραν ροπὴν πρὸς τὴν πρόοδον, ἀλλὰ περισσότεραν πρωτοτυπίαν ἐθνικὴν, ὄχι περισσότερον πατριωτισμὸν, ὅστις ἀφθονεῖ παρ' αὐτῷ, ἀλλὰ **φιλελληνισμόν** περισσότερον δὲν θὰ τῷ διεφιλονεικεῖτο ποτε ὑπὸ τῶν κακοβούλων αὐτῇ ἢ αὐταπόδεικτος γνησιότης τῆς καταγωγῆς του ἀπὸ τὸ τίμιον αἷμα τῶν πατέρων του, ἀπὸ τὴν ὑψιμέτωπον φυλὴν τὴν Μητέρα τῶν μεγάλων ἰδα-νικῶν, ἣτις ἐκκληρώθη διὰ μέσου τῶν αἰώνων **«αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπεῖροχον ἔμμεναι ἄλλων!»**

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Ε. ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ

ΣΩΗΣ ΑΝΑΤΡΙΧΙΛΑ

Ζωῆς ἀνατριχίλα 'πέρασε
'ς τὰ μάρμαρα τὰ συντριμμένα
κι' ἡ κοιμισμένης Νίκαις ἔβπνησαν
κι' ἀναταράζουν τὰ φτερά.

Τὰ πέδιλά τους ἐσφιχτόδεσαν
καὶ μὲ τὰ πέπλ' ἀνεμισμένα
γιὰ κάποιο μακρὸν ἑσπέταγμα
διάπλατ' ἀνοίγουν τὰ φτερά! . . .

Ἀθήναι

Γ. Δροσίνης

BYZANTINOS YMNOS

Ὁ κάτωθι ὕμνος πρὸς τὴν Θεοτόκον στιχουργηθεὶς καὶ μελοποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ Μανουὴλ Δούκα τοῦ Χρυσάφη, Λαμπαδαρίου τῆς Ἀγίας Σοφίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀλώσεως, ἐψάλη ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ θρυλλι-κῇ Ναῷ τὴν παραμονὴν τῆς ἀποφράδος ἐκείνης ἱστορικῆς ἡμέρας. Τὸ σπάνιον ἱστορικὸν κειμήλιον ὡς γλυκύπικρον ἐθνικὴν ἀνάμνησιν, παραθέ-τομεν εἰς τὰς σελίδας τῶν «ANAMNΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΩΝ» μετὰ τῆς γλυκείας ἐλπίδος ὅτι δὲν θὰ βραδύνη πολὺ νὰ δονήσῃ καὶ πάλιν τὴν ὀρφανὴν ἡγῶ τοῦ ἱεροῦ καὶ πολυποθήτου τούτου ἀνακτόρου τῶν ἐθνι-κῶν θρυλίων καὶ ὀνείρων, ἔσοι ἐβαυκάλισαν τοὺς διαρρεύσαντας μαύ-ρους αἰῶνας! . . .

Ὁ ὕμνος μὲ τὸ ἀρχαῖον αὐτοῦ μέλος ἐκδίδεται προσεχῶς εἰς φυλλά-διον ὑπὸ τοῦ Ἀρχοντος Πρωτοψάλτου τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Ἰακώβου Ναυπλιώτου.

Ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις Σε ὕμνῳ, Παρθενομῆτορ Κόρη,
καὶ χαριστήριον φωνὴν προσφέρω Σοι ὁ δοῦλος.
Βασίλισσα πανύμνητε, Δέσποινα Θεοτόκε,
Χαῖρε, παλάτιον τερπνὸν τοῦ πάντων Βασιλέως
καὶ κλίνη πορφυρόστρωτε καὶ χρυσαυγῆς λυχνία.
Χαῖρε, θρόνε πυρίμορφε, Βασιλικὴ καθέδρα
καὶ Κιβωτὲ πανθαύμαστε καὶ στάμνε μανναδόχε.
Χαῖρε, Παντάνασσα σεμνή, τῶν βασιλέων δόξα
καὶ σκέπη καὶ βοήθεια καὶ καύχημα καὶ τεῖχος.
Χαῖρε πνοή μου καὶ ζωὴ καὶ ἀγαλλίαμά μου
καὶ στήριγμα καὶ λύτρωσις πασῶν τῶν ὀδυνῶν μου.
Ἐν Σοί θαρρῶν σωθήσομαι, ἐν Σοί ζῶ καὶ κινουμαι.
Εὐχαριστῶ καὶ προσκυνῶ καὶ μεγαλύνω, Κόρη,
Τὰς σὰς ἀμέτρους δωρεὰς καὶ τὰς εὐεργεσίας.

Εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Πατρίς περισυλλεγομένη ἀναγεννᾶται καὶ ἐξελίσσεται ἀπενίζουσα εὐελπὶς εἰς τὸ μέλλον, ἐπιβάλλεται εἰς ἡμᾶς τὸ καθήκον νὰ στρέψωμεν τὸ βλέμμα καὶ εἰς ἐν ἄλλο σημεῖον, ὅπερ ἀποτελεῖ παράγοντα ἅμα καὶ ἀποτελέσματὸς προόδου τῶν ἐθνῶν καὶ τὸ ὅποῖον δυστυχῶς πολὺ παρημελήθη παρ' ἡμῖν : τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι ἡ ἐθνικὴ τέχνη.

Ἐνῶ ἡ ἐλληνικὴ καλλιτεχνία, τὴν ὁποίαν οἱ αἰῶνες ἐθαύμασαν, εἰς τοιοῦτο σημεῖον ἀκμῆς καὶ δόξης εἶχε φθάσει κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὥστε, μεθ' ὅλας τὰς προ-

όδους τῆς νεωτέρας τέχνης, δὲν κατώρθωσαν οἱ νεώτεροι καλλιτέχναι, ὅχι νὰ τὴν ὑπερβῶσιν, ἀλλ' οὐδὲ καὶ νὰ φθάσῃ τὸ ἀμίμητον κάλλος τῆς, ἡμεῖς σήμερον δυστυχῶς κατέχομεν θέσιν κατὰ πολὺ ὑστεροῦσαν ἐν τῇ παγκοσμίῳ καλλιτεχνίᾳ.

Δὲν ἔπρεπε ἡμεῖς, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Φειδίου καὶ τοῦ Πραξιτέλους, οἱ ζῶντες ὑπὸ φυσικοὺς ὅρους ἐξόχως εὐνοϊκοὺς πρὸς τὴν καλλιτεχνίαν νὰ κρατῶμεν τὰ σκήπτρα μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἐν τῇ τέχνῃ ; Καὶ ὅμως, φεῦ ! εἴμεθα ξένοι πρὸς τὰ ἐθνικά μας καιμήλια, ἐνῶ ἐν τῶν κυριωτέρων μελημάτων μας ἔπρεπε νὰ ᾔῃαι ἡ μελέτη τῶν σωζομένων ἀριστουργημάτων τῆς ἀρχαίας τέχνης. Ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Λούδρου εὐρίσκεται ἀπὸ τῶν μέσων τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος ἐν τῶν θαυμασίων τούτων ἔργων. Εἶναι τοῦτο ἡ *Νίκη τῆς Σαμοθράκης* εὐρεθεῖσα ἐν τῇ πόλει Αἰνῳ, κειμένη ἀκριβῶς ἀπέναντι τῆς νήσου Σαμοθράκης.

Τὸ ὑπέροχον τοῦτο καλλιτέχνημα κατασκευάσθη κατὰ τὸ ἔτος 305 π.χ. εἰς μνήμην τῆς κατὰ θάλασσαν νίκης Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1862 ὁ ἐν Ἀδριανουπόλει γάλλος Πρόξενος κ. Champoiseau μεταβάς εἰς Αἶνον διὰ λόγους ὑπηρεσιακοὺς καὶ διατρίψας αὐτόθι ἐπὶ τινα χρόνον, διενήργησεν ἀνασκαφάς. Ἀνεκαλύφθησαν οὕτω τὰ ἐρείπια ἀρχαίου ναοῦ δωρικοῦ ρυθμοῦ μὲ στοὰν ἐκ τιτανολίθου. Εἰς ἀποστασιν πεντήκοντα μέτρων ἀπὸ τῆς στοᾶς διεκρίνετο προεξέχον τοῦ ἐδάφους τειμάχιον λευκοῦ μαρμάρου· ἀνασκάψαντες τότε θαυότερον εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον οἱ ἐργάται εὗρον τὸ ἄγαλμα τῆς Νίκης κατεκεχωσμένον εἰς βάθος δύο μέτρων ὑπὸ σωροὺς χώματος καὶ λιθαρίων.

Ἀλλὰ τὸ ἄγαλμα ἐστερεῖτο τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν χειρῶν· διὰ τοῦτο αἱ ἀνασκαφαὶ ἐξηκολούθησαν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ ἀνευρίσκοντο καὶ τὰ ἐλλείποντα μέλη τοῦ ἡκρωτηριασμένου ἀγάλματος· ἀλλὰ ταῦτα μὲν δὲν ἀνευρέθησαν, ἀντὶ τούτων ὅμως ἦχθησαν εἰς φῶς δώδεκα πελώριοι ὄγκοι φαιῶ μαρμάρου τῆς

Θάσου καὶ ἐξ ἀκόμῃ πλάκες τοῦ αὐτοῦ μαρμάρου, σχηματίζουσαι ὑπόβαθρον.

Καὶ τότε μὲν μετεκομίσθη εἰς Γαλλίαν καὶ κατετέθη εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Λούβρου μόνον τὸ ἄγαλμα, καθ' ὅτι τὰ ὀγκώδη ἐκεῖνα μάρμαρα ἐκρίθησαν ἄμοιρα σπουδαιότητος. Βραδύτερον ὅμως οἱ ἀρχαιολόγοι ἀνεκάλυψαν ὅτι ταῦτα ἀπετέλουν τὴν πρῶραν τριήρεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο ἐστημένον τὸ ἄγαλμα.

Οὕτω μετὰ τινὰ ἔτη τῇ πρωτοβουλίᾳ καὶ πάλιν τοῦ κ. Champoiseau ἐγένοντο ἔρευναι εἰς τὸν ἀνασκαφέντα χῶρον καὶ ἔλα ἐκεῖνα τὰ ὀγκώδη μάρμαρα συνελέγησαν ἐπιμελῶς καὶ μετεκομίσθησαν εἰς Γαλλίαν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐγκατάστασις τοῦ καλλιτεχνήματος εἰς τὸ μουσεῖον χωρὶς θεδαίως καμμίαν ἀνασύστασιν καθ' ὑπόθεσιν (restauration) ἀπήτησεν ὄχι ὀλίγον χρόνον. Τέλος μόλις κατὰ τὸ ἔτος 1884 ἐγκαθιδρύθη ἡ **Νίκη** ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου τῆς στυλοβάτου παριστῶντος τὴν πρῶραν τριήρεως· ἡ δ' ἐγκατάστασις αὕτη διήγειρε τὸν θαυμασμόν καὶ ἐνθουσιασμόν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Σήμερον τὸ μουσεῖον τοῦ Λούβρου κατέχει ἓν ἔτι ἀριστούργημα τῆς ἀθανάτου Ἑλληνικῆς τέχνης ἀμιλλώμενον πρὸς αὐτὴν τὴν Ἀφροδίτην τῆς Μήλου.

Ἀλλὰ τὰ σκοτεινὰ ἔτη παρήλθον. Εἰς τὸ ἔξης τὰ πολυτιμότευτα ταῦτα ἐθνικά μας κειμήλια, οἱ ἀνεκτίμητοι προγονικοὶ θησαυροὶ δὲν θὰ ἐκπατρίζωνται πλέον εἰς ξένα μουσεῖα. Μετὰ περισσοτέρας δὲ σποργῆς καὶ λατρείας τὸ δλέμμα μας θὰ στραφῇ πρὸς αὐτάς ἀναζητοῦν ἐκεῖ τὰς τελειότερας τῶν ἐμπνεύσεων, συνάμα δὲ καὶ τὴν ὑψίστην τῶν ἀπολαύσεων.

Ἀγλαΐα Α. Πρεβεζιώτου.

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ἐεὐρετε ποτε ὁ ἀνὴρ ἀπομολογεῖ τὴν ὑπεροχὴν τῆς γυναικός; Ὅταν γὰρ πῃ μόνος του ἔνα κομβὶ ἔσθ' ὀφθαλμὸν του χωρὶς δακτυλῆθρα καὶ σκουντὰ τὸ βελόνι ἔσθ' ὁ τοῖχος διὰ τὰ ἔμβη καὶ ἔπειτα τὸ τραβῇ μὲ τὰ δόντια του διὰ τὰ ἔβρη ἔξω!

Η ΟΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

(ΧΙΑΚΟΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ)

Μιὰ φορὰ κι' ἓνα καιρὸν ἐκάθετο εἰς τὰ Καρδάμυλα ἓνας πλούσιος πάροις¹ μὲ πολὺ βιό, ἀμπέλια, χωράφια, χτήματα. Αὐτὸς ὁ πλούσιος εἶχεν ἓνα πολὺ μετρημένον παιδὶν, ποῦ τό 'χε βαφτισμένο κάποιος ἄρχοντας ἀφ' τὸ Κάστρο².

Σὰν ἐκόντευεν νὰ 'πεθάνῃ ὁ ἀφέντης τοῦ παιδιοῦ, τὸ καλεῖ καὶ τοῦ λέγει :

«Γιγέ μου, τὴν εὐκὴ μου καὶ τὴν κατάρρα μου σοῦ δίνω καὶ μὲ σπανὸ νὰ μὴ κάμῃς ποτὲ παρέϊα». «Ἐννοια σου, ἀφέντη».

Σὰν ἐμεγάλωσε τὸ παιδὶν καὶ ἤρτεν ἡ καλὴ ὥρα νὰ παντρευτῇ, ἔπρεπε νὰ πάρῃ καὶ τὴν εὐκὴν τοῦ παγερῆ του. Φορτώνει μίαν ταχυνὴν³ τὸ δισάκιν του ἔς τ' ἄλογό του, παίρνει καὶ τ' ἄλλα ποσάτια⁴ κι' ἄρματώνει γιὰ τὴ χώρα.

Δὲν εἶχεν πᾶ, μισὴν ὥρα δρόμο καὶ νὰ καὶ τ' ἀπαντᾷ ἓνας σπανὸς κοντὰ ἔς τὸ Λησταρεῖδ⁵. Ἀμα τὸν εἶδεν ἐθθυμίζεται τὰ λόγια τ' ἀφέντη του καὶ μιὰ καὶ δυὸ πίσω ἔς τὸ χωριό. Τὴν δευτέραν ἡμέρα ἄρματώνει πάλι· δὲν εἶχε πᾶ, ἔς τὸ Δερφίνι⁶ καὶ νὰ τ' ἀπαντᾷ πάλι ὁ ἴδιος σπανός. Ἐαναγυρίζει πίσω. Ἐε-κινᾷ καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν· νὰ πάλιν ὁ σπανός. Ἀ! μὰ 'ντα κούρεμα⁷ νὰ κάμω! νὰ γυρίσω πίσω πάλι; μπροστὰ θὰ πάγω κι' ὅ,τι θέ⁸ ἄς γίνῃ! Κάμνει τὸ σταυρό του, λαλεῖ τ' ἄλλογο καὶ προφτάνει τὸ σπανό.

—Καλὴ 'μέρα, μπάρμπα.

—Καλῶς τὸ παιδὶν.

—Γιὰ ποῦ μπάρμπα;

—Γιὰ τὴ χώρα.

1) Ἐγγαμος πολίτης. 2) Πρωτεύουσα τῆς Χίου. 3) Πρωϊαν. 4) Τὰ τῆς πορείας σκευή. 5) Τοπωνυμία τῆς περιφερείας Καρδαμύλων. 6) Ὄρημα ΒΑ τῆς Χίου, ἴδε Θουκυδ. 8.38. 7) Τί διάβολο θέλει.

—Δὲ μοῦ θέτεις τὴν πατατοῦκά μου ἂν σου βολῇ¹ ἔς τ' ἄλογο;

—Μπράδου, μπάρμπα· ἔλα νὰ κάτσης κι' ἀπάνω.

—Νὰ κάτσω, παιδὶν μου.

²Αγαλμα κόρης εὐρεθὲν ἐν Χίῳ.

Τὸ παιδὶν ἐπειδὴ ἐφοδᾶτον, ὅλον τὸ κωλυδάρε². Ὑπὸ δρόμον³ ἐδιψάσασθην. Πᾶσιν εἰς τὸ Παντουκαίό³.

1) Ἄν εἶναι δυνατόν. 2) Ἐβάδιζεν ὀπισθεν βραδέως. 3) Ὁρμίσκος παρὰ τὸ χωρίον Σκιάδαι οὐ πολὺ μακρὰν τοῦ Δερφινίου· τὸ ἵνομα ἔκ τινος Πανδοχείου βεβαίως.

Ἐκεῖ ἦταν ἓνα πηγαδάκιν ὅχι πολὺ ριχό. Φωνάζει ὁ σπανός τοῦ παιδιοῦ νὰ κατήβῃ νὰ τοῦ δώνῃ νὰ πιῇ· τὸ παιδὶν ἐπειδὴ ἐφοδᾶτον τοῦ πε νὰ κατήβῃ ὁ ἴδιος.

—Ὅχι ἐσὺ θὰ κατήβῃς. Γιά νὰ μὴν τὰ μωρολογοῦμεν, ἐκατέβηκε τὸ παιδὶν καὶ τοῦ ᾤωκεν καὶ ᾤπεν. Νὰ σου καὶ πιάνῃ ὁ σπανός ἓνα θερίο γκρεμμὸν νὰ τὸ σύρῃ τοῦ παιδιοῦ.

—Γιατί θὰ με σκοτώσῃς μπάρμπα;

—Θὰ μοῦ πῆς, καμέν' εἶν τα θὰ κάμῃς εἰς τὴ Χώρα, γιατί σε ἐσκοτώσα.

—Πάγω, μπάρμπα, νὰ πάρω τὴν εὐκὴν τοῦ παγῆρ¹ μου νὰ πάγω νὰ ζητήσω τὴν ὁμορρην τοῦ κόσμου.

—Καλὸ· ἂν θές νὰ μὴ σε σκοτώσω, θὰ μοῦ κάμῃς ὅρκο πῶς θὰ πῆς εἰς τὸν παγῆρ¹ σου πῶς ἐγὼ εἶμαι ὁ φιγιότσος² καὶ σὺ ὁ δοῦλός μου.

—Σοῦ ὀρκίζομαι ἔς τὸ θεὸ πῶς θὰ πῶ ἐδεδέτσι³. Σὺν ἐπήγασι ἔς τὴ Χώρα, ἐρωτήσασι καὶ μάθασιν τοῦ παγῆρ¹ τὸ σπῖτιν καὶ πᾶσιν⁴ καὶ τὸν εὐρίσκουσι.

—Καλῶς τὰ παιδιᾶ. —Καλὰ νὰ ᾤσαι. —Αἴ! καὶ ποιοὶ εἰστε, καλὰ παιδιᾶ;

—Ἐγὼ εἶμαι, λέγει ὁ σπανός, ὁ φιγιότσος σου ὁ Καρδαμυλίτης. —Ἀμμέ ὁ ἄλλος;

—Δοῦλός μου. —Καὶ κάτι ἐδῶ; — Ἦρτα τὰ πάρω τὴν εὐκὴν σου νὰ πάγω γιὰ τὴν ὁμορρην τοῦ κόσμου. —Καλὸ, παιδί μου.

Σὲ λιγάκι ὥραν ἐφάγασι κι' ἀπὲ ἐρκινίσαν σου τὰ τραγούδια, φαρμουδιές, ἤθες, παιχνίδια⁵ γιὰ τὸν σπανό. Τὸ παιδὶν ἐπερέτα.

Σὺν ἐπήγασι νὰ γύρουσι,⁶ λέγει ὁ παγῆρ¹ εἰς τὸ σπανό:

—Αἴ παιδὶν μου, ἐσὺ νὰ μὴν πᾶς εὐτοῦ ποῦ μελετᾷς, γιατί θὰ σὲ φάσιν τὰ ἄγρια θερία ἔς τὸν δρόμο, μόνον νὰ στείλωμεν τὸν δοῦλό σου.

1) Ἀνάδοχος. 2) Ἀναδεξιμαῖος. 3) Τοιουτοτρόπως. 4) Ὑπήγαν. 5) Μουσικὰ ὄργανα. 6) Κοιμηθῶσι.

—Καλό, παγερῖ. Σάν ἐγύρασι, βλέπει τὸ παιδὶν τὸν ἀφέντη του ἔς τὸν ὕπνο του καὶ τοῦ λέγει:—Ἐπαιδὶν μου, αὔριον μελετᾷ ὁ παγερῖς σου κι' ὁ σπανὸς νὰ σὲ σταίλουσι νὰ πᾶ τη φέρης τὴν ὁμορφὴν τοῦ κόσμου. Καὶ ἡξέρω πῶς θὲς καὶ σὺ νὰ πᾶς, μόνον νὰ τῷ ζητήσης πέντε μουλάρια κριάς βούδινο, ἄλλο τόσο σιτάριν κι' ἄλλο τόσο μέλι ποῦ θὰ σοῦ χρειαστοῦσι ἔς τὸν δρόμο.

—Καλόν, ἀφέντη. Ταχὺ ταχὺ σάν ἐξύπνησεν, τοῦ λέγ' ὁ παγερῖς του, πῶς θὰ πᾶ νὰ φέρῃ ἔς τὸν σπανὸν τὴν ὁμορφὴν τοῦ κόσμου.

—Μετὰ χαρᾶς σου, ἀφεντικό, νὰ πάγω, μόνον θὰ μοῦ δώκατε γιὰ τὸ δρόμο πέντε μουλάρια κριάς βούδινο, πέντε μουλάρια σιτάριν, κι' ἄλλο τόσο μέλι.

—Νὰ σοῦ τὰ δώκωμεν, παιδὶν μου. Παίρνει τὰ τὸ παιδὶν κι' ἀρματώνει· πηγαίνοντας, πηγαίνοντας, ὕστερ' ἀπὲ τρεῖς μῆνες πᾶ ἔς τὴν Ἐρημον καὶ κεῖ τ' ἀπαντᾷ ἕνα κοπάδιον λιοντάρια, ποῦ χυμίσασιν κατὰ πάνω του νὰ τὸν ρουφήσουσιν ἀφ' τὴ πείνα.

—Σταθῆτε, τὰ λέγει, καὶ τὰ ρίχνει τὰ βούδια τὰ κριάς. Σάν τὸ φάγασιν ἐκαῖνα εὐχαριστήθηκαν καὶ τοῦ ἴπασι πάρει μιὰν τρίχαν ἀφ' τὸ ποκάρι μας καὶ σάν σοῦ χρειαστοῦμε, τσίχνωσέ τὴν καὶ ὄχονο¹ θὰ ἴμεστεν ἐκεῖ. Παίρνει τὴν τὸ παιδὶν καὶ τὴν χώνει μέσ' τὴν ταμπακέραν του καὶ ἑξακολουθᾷ πάλιν τὸν δρόμον του. Νό! καὶ τ' ἀπαντοῦσιν σύννεφα μερμήκιοι μὲ φτερά καὶ μονομιᾶς καταπάνω του. Ρίχνει τῶν τὸ σιτάρι. Σάν τὸ φάγασιν εὐχαριστήθηκαν καὶ τοῦ δώκασιν ἕνα φτερουλάκι νὰ τὸ χώσῃ καὶ νὰ τὸ τσικνώσῃ σάν τοῦ χρειαστοῦσι.

Παίρνει καὶ τὸ χώνει. Περπατώντας μέσ' ἔς τὴν Ἐρημο, νὰ καὶ τ' ἀπαντοῦσιν ἀσπίδια μέλισσες πεινασμένες, ποῦ τὸν ἐτριγυρίσασιν καὶ γουγίζασιν.² Σάν τῶν ἔρριξεν καὶ κεινῶν μέλι, τοῦ δώκασιν ἕνα φτερουλάκι νὰ τὸ τσικνώσῃ σάν τοῦ χρειαστοῦσι.

1) Ἀμέσως. 2) Ἐβόμβουν.

Ἐπῆρὲν το καὶ τὸ ἔχωσε κι' ἀπὲ ἐπήγαγεν ἐπήγαγεν κι' ὕστερ' ἀπὲ τρεῖς μῆνες θωρεῖ μιὰν πολιτείαν ποῦ λαμπρὴν σάν τὸν ἥλιον καὶ μέσ' τῇ μέσῃ εἶχεν ἕνα βουναλάκι κι' ἀπάνω σ' αὐτὸ ἦταν ἕνας ἀθεώρατος πύργος ποῦ ὄγαλεν τὸ φῶς.

Ἐρωτᾷ νὰ μάθῃ εἰντὰ ἔμ' ποῦ τρέχει.—Ἐδῶ ἔς αὐτὸν τὸν πύργον, παιδάκιν μου, κάθεται ἡ ὁμορφὴ τοῦ κόσμου, ποῦ τὴν φυλάγουσιν σαράντα δράκοι.

—Καλό, σὰς εὐχαριστῶ πολύ. Πά, καὶ χτυπᾷ τὴν πόρτα τοῦ πύργου, ἀνοίγει τοῦ ὁ δράκος. —Εἰντὰ ἔν' θὲς ἐδῶ, καλόμ' παιδὶν; —Τὸν βασιλέ. Πά' τον ἐμπρός του. —Καλή ὁσπέρα, ἀφέντη βασιλέα. —Καλῶς τὸ παιδὶν· εἰντὰ ἔν' ποῦ θὲς ἐδῶ; —Ἦρτα γιὰ τὴν βασιλοπούλα.

—Τί νὰ σοῦ πῶ, καλόμ' παιδὶν. Καλόν, μὰ νὰ ξέρης πῶς πολλοὶ ἦρτασι καὶ κανένας δὲν ἐγύρισεν ὀπίσω· ἕνα πύργο ἐγέμισα κεφαλές καὶ τώρα μιὰ λείπει νὰ γλυτώσῃ¹ καὶ σοῦ παραγγέλλω νὰ φύγῃς· γιατί ἔχεις νὰ κάμῃς τρεῖς στοιχίματα σὲ τρεῖς βραδυὲς κι' ἂν δὲν τὰ κάμῃς, θὰ σοῦ πάρουσιν οἱ δράκοι τὴν κεφαλὴν. —Εὐχαριστῶ, ἀφέντη βασιλέα, μὰ μιὰ ποῦ ἴρτα θὰ δοκιμάσω κ' ἐγὼ τὴν τύχη μου.

—Παραγγέλλ' ὁ βασιλὲς καὶ τὸν κλειοῦσι βραδὺ σὲ μιὰ κάμαραν καὶ τοῦ δίνουσι νὰ φᾶ πέντε βούδια ψημένα καὶ πέντε φούρνους χαλιά¹ σὲ μιὰ βραδυὴν. Μένει μονάχον τὸ παιδὶν, τοῦ ἴρχεται νὰ σκάσῃ, δὲν ἡξεύρει εἰντὰ νὰ κάμῃ. Κλαὶ καὶ δέρνεται, ἔρχονται τὰ μεσάνυχτα καὶ μαῦρος ἴδρως τὸν περιχύνει, κοντεύγει νὰ ξημερώσῃ, τὸ κριάς ἀγγιχτο. Νὰ καὶ θυμίζεται τὴν τρίχα τῶν λιονταριῶν, τσικνώνει τὴν κι' ὄχονοῦ ἔρχονται σου τὰ λιοντάρια.

—Εἰντὰ ἔμ' ποῦ θὲς, ἀφέντη, ἀπὲ μᾶς. —Νὰ φᾶτε τὸ κριάς καὶ τὰ χαλιά. —Μετὰ χαρᾶς σ' ἀφέντη. Ἀρχινοῦν σου καὶ σ' ἕνα πάτερ ἡμῶν τὸ φαγεῖν ὅλο γλυτωμένο. —Θὲς τίπο-

1) Νὰ τελειώσῃ.

2) παξιμάδια.

τε ἄλλο, ἀφέντη; — Ὅχι, σὰς εὐχαριστῶ πολύ. Φεύγουσιν τὰ λιοντάρια καὶ πέφτει τὸ παιδὶν καὶ γέρνει.

Σὺν ἐξύπνησεν ὁ βασιλὲς ταχὺ ταχὺ, ἐπῆρεν τοὺς δράκους καὶ πῆγεν εἰς τὴν κάμαραν τοῦ παιδιοῦ. Θωροῦσιν ἀπ' ἐδῶ θωροῦσιν ἀπ' ἐκεῖ κριάς, χαλιά πούθετι.¹

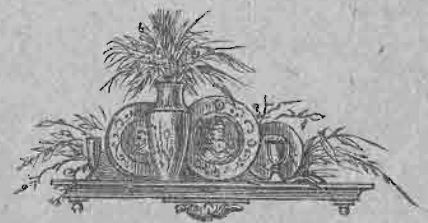
— Μπράβου σου, παιδὶν μου, τό 'καμες τὸ στοίχημα. Περνᾷ ἡ 'μέρα ἔρχεται βραδὺ καὶ τὸν κλειοῦσι πάλι σὲ μιὰ θερίαν κάμαρα σιδεροκλειδωμένην ποῦ 'χε μέσα μιὰν καραβιὰν σιτάριν, κριθάριν, καλαμποκκιν, μαυροκοκκιν, σησάμιν, σπασούριν, βασόλια, βασόλες, κουκκιά, ροβίτια ἀνακατεμένα ὅλα καὶ τοῦ λέγ' ὁ βασιλὲς, πῶς σὲ μιὰν βραδυνὴν πρέπει νὰ τὰ ξεχωρίσῃ χωριστὰ ὅλα. Ἐκατсен τὸ παιδὶν κ' ἐσκέδγητο. Σὲ λιγάνιν ὥρα ἔρχεται 'ς τὸν νοῦν τοῦ τὸ φτερουλάκι τῶν μερμηῶν, ταικνώννει το κ' ὠχονοῦ νὰ σου κ' ἔρχονται οἱ μερμηῶν τῆς Ἐρημου.

— Εἶντα 'μ' ποῦ θές, ἀφέντη, ἀπὲ μᾶς; πὰς καὶ θές νὰ φᾶμε τοῦτα νὰ ὅλα; — Ὅχι — Ἀμμέ; — Νὰ τὰ ξεχωρίσατε χωριστὰ. Καὶ νὰ σου μιὰν καὶ δρο 'ς ἕναν πιστεύω ἦσαν ὅλα ξεχωριστὰ. — Θές τίποτε ἄλλο; — Ὅχι, σὰς εὐχαριστῶ καὶ χάνουνται οἱ μερμηῶν.

Πέφτει πάλι 'ς τὸν ὕπνο. Ταχὺ ταχὺ νὰ σου κ' ἔρχεται πάλιν ὁ βασιλὲς κ' οἱ δράκοι. Σὺν τὰ 'δασι ξεχωρισμένα ἐσαστίσαι. Πιάνει τὸν ἀφ' τὴν χέραν ὁ βασιλὲς καὶ τοῦ λέγει: Ἐσὺ θὰ 'σαι ὁ γαμπρός μου· μόνον ἕνα στοίχημα θὰ κάμῃς ἀκόμη: αὐριο θὰ γίνῃ ἡ κόρη μου χῆνα μᾶζι μὲ δρο δουλὲς τῆς καὶ θὰ 'μπῃ μέσα 'ς τὴν λίμνην γιὰ νὰ λουστῇ· ἐσὺ τότε ἀν τὴν ἐγνωρίσῃς θὰ γέν' ἡ κόρη μου ἐσόνα.

Τὸ παιδὶν σὺν ἐδράδῃσεν ἐπῆγεν νὰ γύρῃ κ' ἐκεῖ τοῦ 'ρταν εἰς τὸν νοῦν τοῦ τὸ φτερουλάκι τῆς μέλισσας, ταικνώννει το καὶ νὰ σου κ' ἔρχονται ἡ μέλισσας τῆς Ἐρημου. — Εἶντα θές, ἀφέντη; — Εὐτὸ κ' εὐτὸ μοῦ 'πεν ὁ βασιλὲς — Καλὸν τοῦ λέγ'

ἡ βασίλισσα. Ἐγὼ θὰ παραφυλάγω ἀπόψε τὴν βασιλοπούλαν κ' αὐριο μὲς τὴν λίμνην σὺν κουλουμπᾶ, θὰ πετῶ γύρου γύρου 'ς τὴν κεφαλὴν τῆς. — Εὐχαριστῶ πολύ· κ' ἀπὲ ἐφύγασιν ἡ μέλισσας. Σὺν ἐξημέρωσε παίρνουσιν τὸ παιδὶν ὁ Βασιλὲς κ' οἱ δράκοι καὶ τὸ πᾶσι 'ς τὴν λίμνην ποῦ κουλουμποῦσαν ἡ τρεῖς χῆνες. — Ποιὰ γέν' ἀφ' τὰς τρεῖς, λέγ' ὁ Βασιλὲς, — Κεῖνη νὰ γέν, λέγει τὸ παιδὶν, ποῦ τὴν ἐγνώρισεν ἀφ' τὴν μέλισσα. — Αἴ! ἐκέρδισες τὰ στοιχήματα. Ἐσόναν γέν ἡ βασιλοπούλα. Παίρνει τὴν τὸ παιδὶν, παίρνει καὶ τὰ καλὰ καὶ μιὰν καὶ δυὸ 'ς τοῦ παγῆ-ρῖ. Τότε τοῦ 'πεν καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ σπανοῦ. Πιάνουν μούτον τὸν κακὸν σπανὸν καὶ δένουσ σού τον σὲ δυὸ ἀγρία μουλάρια ποῦ τὸν ἐστίσασιν 'ς τὴν μέση. Τὸ βράδυ ἐκάμασι γάμους καὶ χαρὲς καὶ ξεφάντωσες καλὲς, καὶ φυγα κ' ἐγὼ ἀπ' ἐκεῖ, μ' ἔνα κόσκινο φακῆ.

ΤΑ ΔΥΟ ΣΠΙΘΙΑ

Ναί, δίνε ἐσὺ τὴν εὐτυχιά στήν πλάσι,
'στὰ μάτια φῶς, 'στὰ στήθη τὴ χαρά,
ἀνοιγε δρόμους νέους γιὰ νὰ περάσῃ
'στὰ πέρατα τοῦ κόσμου ἡ Δευτεριά.

Καὶ σὺ 'στὰ ὕψη, ἀθάνατη ρομφαία,
'σάν ἥλιος χύνε θεία φεγγοβολή
κ' ἐμπρὸς στὴ Δευτεριά καὶ στήν Ἰδέα
'ς τοῦ Προμηθέως τὸ χέρι λάμψ' ἐσὺ.

Στ. Μαρτζώκης

1) Ποιθενά. 2) Εἶντα.

ΔΕ ΘΕ ΝΑ ΠΩ

Δὲ θὲ νὰ πῶ ς' ἐσᾶς ὅλους τοὺς ἤχους
ποῦ 'στὰ φτερά της ἔκλεισε ἡ ψυχὴ
σὲ παιδ χρυσάφι ἐλάξαψε τοὺς στίχους
κ' ἐν ἄσμα νέο στὰ στήθη μου ἀντηχεῖ.

Πόσες ιδέες μεγάλες φτερουγίζουν
στὸ νοῦ μου καὶ γυρεύουνε νὰ βγοῦν,
δὲ θὰ σᾶς πῶ ποιαὶ πόθοι μὲ φλογίζουν
καὶ πόσοι κόσμοι μέσα μου δὲν ζοῦν.

Τοὺς πιὸ μεγάλους ἤχους θὲ νὰ πάρω
Γιὰ σᾶς, δειλοί, στὴν ἄχαρη τῇ γῇ.
Δὲ φοβοῦμαι 'στὸ μνημᾶ μου τὸ χάρο.
'Επλέχτη ὁ νοῦς 'στῶν κόσμων τὴν αὐγή.

Κι' ὅταν στὸ χῶμα μέσα θὲ νὰ γύρω,
λευκοὶ κρῖνοι θὰ κάμω νὰ γενοῦν
κ' ιδέες καὶ πόθοι κι' ὄνειρα σὲ μῦθο
Ἀγγικτοὶ φθόγγοι στὰ ὕψη θὰ χυθοῦν.

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ὁ τετραετής Νίκος παίζει σιδηρὸ δρόμον

— Γιαγιά σήκω λιγάκι παρκαλὸ γιὰ νὰ περάσῃ τὸ τραῖνο μου.

— Δὲν μπορῶ τί ρα ν' ἀνησυχῇσω.

— . . . Αἰ καλὸ, θὰ πῶ ς' τοὺς ἐτιθάτας μου πῶς δὲν μπορεῖ τώρα νὰ περάσῃ τὸ τραῖνο γιὰτὶ εἶνε μιὰ χονδρὴ ἀγελᾶδα 'ς τὸ δρόμο.

ΝΕΚΡΑΝΘΕΜΑ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

«Δὲν θὰ ἠδυναίμην γὰρ Σε λατρεύσω τόσον,
ἀγάπη μου, εἴαν δὲν ἠγάπων πλείοτε-
ρον Σοῦ τὴν Τιμὴν».

(Lovelace)

Ὑπεράνω τῶν ἐκτάσεων πτερυγίζει μελανόπτερος, νεφελο-
σκεπής, ἐπισείουσα τοὺς σκιώδεις ἐκ μαύρης γάζης πέπλους καὶ
καὶ τὴν λελυμένην μέλαι-
ναν κόμην της ἡ ἀπέραν-
τος μαύρη ὁδὸν.

Πενθεῖ ἡ γαλανὴ πόλις
τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ βα-
σιλὶς τῶν πόλεων ἀντὶ
τῆς περικαλλοῦς ἀλουρ-
γίδος της φορεῖ τώρα
μαύρην τήβεννον πένθους.
Ὁ θεοειδὴς βασιλεὺς της
κεῖται νεκρός. Ὁ ιδεώ-
δης **λεβέντης**, τὸ θρυλλι-
κὸν **Βασιλόπουλο** τῶν
παραμυθιῶν, μὲ τὰ ὁ-
ποῖα ἡ γράττα μάμμη ἔδωκε
κάλιζε τέως τὰς νύκτας
παρὰ τὴν ἐστίαν τὸν Πό-
θον καὶ τὰ Ὀνειρα εἰς
τὰς ψυχὰς τῶν τρυφερῶν
τηξεγγόνων ὀχρσοθώραξ
Ἐρω-Ὀκριτος, ἔμελλεν ἐπὶ

Ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος.

κεφαλῆς στρατιᾶς ἀηττήτου, χρυσοφαλάρου ἐπιβαίνων ἵππου, μὲ ἀ-
πατράπτουσαν Ἀχιλλέως πανοπλίαν, νὰ εἰσελάσῃ ἑκπαγλὸς κατα-

κτητής εἰς τὴν γῆν τῶν προαιωνίων πόθων. Καὶ νὰ στεφθῇ ἔπειτα ὁμοῦ μετὰ τὴν λατρευτὴν Ἀρετοῦσάν του ὀνειρώδης ἀναξ τῆς ὀνειρώδους ταύτης Ἑδὲμ, κάτωθεν σεπτῶ καὶ σελαγίζοντος τρούλλου, ὅπου αἰῶνας ἤδη περυγίζει ἡ γλαυκὴ Ἰδέα καὶ τὸ ἀνέσπερον ὄνειρον.

Ἄλλ' ὁ θρυλικὸς αὐτὸς Ἐρωτόκριτος, ὁ ἡλιογέννητος ἱππότης τοῦ ξίφους καὶ τοῦ ἔρωτος, δὲν ὑπάρχει πλέον.

Κοιμάται ὡχρὸς καὶ ἄπνους ὑπὸ κῦμα ἀνθέων εἰς μακρόστενον φέρετρον.

Καὶ πλησίον τοῦ φερέτρου τούτου γονυπετεῖς, ἡνωμένοι εἰς τὴν συμφορὰν, ἀμφοτέραι τὸ αὐτὸ φέρουσιν ἀκάνθινον τῆς θλίψως στέμμα, συνενόνουν

τὰ δάκρυά των δύο ὑπάρξεις πολυκύμαντοι, ἐν θυελλόπληκτον ἔαρ καὶ εἰς χιονοσκεπῆς χειμῶν, ἡ γρυῖα ἀνασσα καὶ παρ' ὀλίγον ἀνασσα!...

Πέριξ ὅλοι καὶ ὅλα θρηνοῦν.

Καὶ μόνη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ γενικοῦ θρήνου, μεταξὺ ἐνὸς θρόνου καὶ ἐνὸς φερέτρου, ἡ ἀπηγὴς Εἰμαρμένη γελά. Γελά

Εἰμαρμένη γελά. Γελά

Ἡ κ. Ἀσπασία Μάνου.

τὸν σκληρόν, τὸν ἄγριον, τὸν τραγικὸν αὐτῆς γέλωτα. Καὶ ἀνακαγχάζει ἡ Ἥχω τὴν χλεύην τῶν ἀνθρωπίνων.

Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος, καθ' ἣν ἐν θρασὺ μικρόβιον ἐτόλμησε, χλευάζον τὸ ἄωτον ἀνθρώπινον μεγαλεῖον, νὰ πλήξῃ καὶ ἐκμηδενίσῃ τὸν κραταιὸν ἀνακτα ἐν τῇ στιγμῇ τῆς ἀκμῆς, τὸν σθεναρὸν ἥρωα ἐν τῇ στιγμῇ τῆς μεγαλουργίας, τὴν ἰσχὺν ἢ τὴν μεγαλοφυΐαν ἐν τῇ στιγμῇ τῆς πανσθενοῦς αὐτῆς ἐξελίξεως.

Πρὸ εἴκοσι καὶ τριῶν αἰώνων ἄλλος Ἕλληνα βασιλεὺς συνώνυμος τοῦ ἤδη θρηνουμένου, εἰς τὸ ζενίθ εύρισκόμενος τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δόξης του, ἐνῶ ἡ μεγαλοπράγμων αὐτοῦ δεξιὰ ἐδίδοσάν καὶ ὅστ' αἰ εἰς τὸ μεγαλοφύεστατον τῶν πολιτικῶν σχεδίων, εἰς ἀδιόρατος ἐχθρὸς ἰσχυρότερος τῶν ἀναριθμήτων στρατιῶν τοῦ Κοδομανοῦ, ἐν κατάρατον μικρόβιον ἐλονοσίας, τὸν ρίπτει νεκρόν· καὶ ἐκμηδενίζει τὴν μεγαλεπήβολον δρᾶσιν, τὴν σπινθηρίζουσιν σκέψιν, τὴν κεραυνοδόλον προσέλασιν. Ἐὰν τὸ βδελυρὸν μικρόβιον, σεβόμενον πλειότερον τὴν αἴγλην τοῦ βασιλικοῦ στέμματος δὲν ἐτόλμα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ μεγάλου ἀνδρός, ὅστις παρ' ὀλίγον ὑπὸ τὸ στιβαρὸν βῆμά του νὰ ὑποτάξῃ σύμπασαν τὴν τότε γνωστὴν ὑφήλιον, αἱ τύχαι τῆς ἀνθρωπότητος θὰ ἦσαν ἄλλοιαι ἀνὰ τοὺς αἰῶνας.

Ἄλλ' ἄλλως ἔδοξεν εἰς τὸ παντοδύναμον μικρόβιον· καὶ νεκρῶσαν τὸν γίγαντα ἐκείνον τοῦ ἡθικοῦ σθένους, μετέβαλε τὰς τύχας τῆς ἀνθρωπότητος, τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας καὶ τὰς φάσεις τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ καὶ ἥλλαξεν οὕτω κρίκους πολλοὺς εἰς τὴν ἄλυσσον τῶν αἰώνων. Ἀλλὰ τώρα παρὰ τὸ ἀνηλεὲς αὐτὸ φέρετρον δὲν θρηνοῦμεν μόνον τὸν ἀνακτα ὅστις, ἀν καὶ ὄχι ἐφάμιλλος τοῦ συνωνύμου του Μακεδόνος ἥρωος, εἶχεν ὅμως, ὡς ἐκ τῆς συγχρόνου ἱστορικῆς φάσεως, εὐρυτάτην τὴν ἐπίδρασιν τόσον ἐπὶ τῶν τυχῶν τῆς πατρίδος του, ὅσῳ καὶ ἐπὶ τῆς πανευρωπαϊκῆς πολιτικῆς ἐξελίξεως.

Θρηνοῦμεν ἐπίσης παρὰ τὸν νεοσκαφῆ τοῦτον τάφον τὸν θρυλικὸν ἡγεμόνα, ὅστις, ἀπλοῦς καὶ ἀπέρριτος ἐν τῇ ἀγνότητι τῆς ψυχῆς καὶ τῇ εὐγενείᾳ τοῦ χαρακτῆρός του, δὲν ἐδίστασε νὰ ἀνυψώσῃ μίαν χαριτόδωτον ἀστὴν μέχρι τοῦ θρόνου του, τὸν ὁποῖον πριγκήπισσαι ἐπωφθαλμίων, ἀνυψῶν συνάμα τοῦ ἀγνοῦ Ἐρωτος τὴν μυρσίνην ὑπεράνω τοῦ βασιλικοῦ διαδήματος· θρηνοῦμεν τὸν ἀκραϊνῇ Ἕλληνα βασιλέα, τὸ βασιλόπουλο τῶν παραινιδίων, ἐνσαρκωθὲν καὶ ἀποκρυσταλλωθὲν εἰς ἓνα ἰδανικὸν τύπον ἱππότη τοῦ ἄρχαντος, ὅστις πάντοτε ὑπελάνθχνεν ἐν τῇ ἐθνικῇ μας συνειδήσει.

Ὅχι μόνον ἡ ἐπίσημος Ἑλλάς, ὅχι μόνον ἡ σύγκεντρος τοῦ ἔθνους ἀτομικότης, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπανταχοῦ ἐλληνικὴ ἐστία θρη-
νεῖ τὸν ἰδεώδη τῆς ἐλληνικῆς ἐστίας ἥρωα, ὅστις ὡς ἐφέστιον θεό-
τητα ἐν τῷ βωμῷ τοῦ βασιλικοῦ τοῦ οἴκου ἔστησε τὸ οἰκογενειακὸν
ἰδεῶδες, τὸν ἄδολον Ἑρωτα, τὴν ἱπποτικὴν Τιμὴν.

Ὁ Ἑρως του, ὁ ἀγνὸς καὶ μυροδόλος, ὅστις φαίνεται ψελλί-
ζων πρὸς τὴν ἰδεώδη του νύμφην τὰ ὑπέροχα ταῦτα ῥήματα :
«Δὲν θὰ ἡδυνάμην νὰ Σε λατρεύσω τόσον ἀγάπη μου, ἔαν δὲν
ἡγάπων πλειότερον Σοῦ τὴν Τιμὴν», τὸν περιβάλλει μὲ φωτιστέ-
φανον ὄνειρώδους αἴγλης ἀμυγρούσης ἐπὶ τοῦ μετώπου του τὴν
λάμψιν τῶν ἀδαμάντων τοῦ βασιλικοῦ στέφους.

Θὰ μείνῃ δὲ αἰωνίως ἄδυτος ἐν τῇ ἐλληνικῇ ψυχῇ, ἥτις καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας τοῦ μακροῦ βίου της τὴν πρώτην εἰς τὰς ἐθνι-
κὰς παραδόσεις της θέσιν ἀπονέμει εἰς τὸ ὑψηλὸν ἰδανικὸν τοῦ
συζυγικοῦ ἔρωτος καὶ τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς, ἥτις τοσοῦτω ὑ-
πέροχον τῇ παρέχει θέσιν ἀπέναντι τῶν ἔθνων τῆς Δύσεως.

ΣΤΟΝ ΝΕΚΡΟ ΒΑΣΙΛΕΑ

Α'.

Κορώνα βαρυτίμητη, δόξας χρυσοῦ πορφύρα,
ποῦ ὁ θρόναμβος ὁ φτερωτὸς ἐς θρόνων φέρνει θρόνο,
ράκη τὰ ρίχτει, τὰ πατεῖ θανάτου μαύρη Μοῖρα,
κι' ἀνθεῖ ἐς μέτωπο νεκρὸ ἡ ματιότης μόνο!...

Γιὰ Ρήγα Σ' ἐπερίμενε ἡ Ρήγισσά μας Πόλι
κι' ἀνθὴ χρυσοῦ ἐς τοὺς κήπους της λουλούδιζε γιὰ Σένα!
Γιὰ Σὲ βογγοῦσαν τοῦ Ναοῦ οἱ ξακουσμένοι θόλοι
μὰ τάνθη ἐς ἕνα φέρετρο ῥιχθῆκαν μαζωμένα!

Β'.

Τὸν Χάρο πῶς δὲν νίκησε, Ρήγα μου, ἡ λεβεντιά Σου,
ποῦ τὴν ἐφίλησε γλυκὰ ἡ Νίκ' ἡ λευκοφόρα ;

ἡ μυρωμένη νειότη Σου, ἡ ἀπλαστὴ ὁμορφιά Σου
πῶς κοίτετ' ἄφωνη, χλωμή, λιβανισμένη τώρα ;

Κι' ἂν ἡ ἀνδρεία, ἡ ἐμμορφιά κ' ἡ νειότη, μαζωμένα
ν' ἀντισταθοῦν δὲν ἔμπόρεσαν ἐς τὴν θεωριμένη φύσι,
ὁ Ἑρως, Ρήγας περὶ τρανὸς ἀκόμη κ' ἀπὸ Σένα,
πῶς κ' ἂν αὐτὸς δὲν ἔμπόρεσε τὸν Χάρο νὰ νικήσῃ;

Θρηνοῦσε πλάι ἐς τὴν κλίνη Σου ἡ κόρη ἡ μαυρομμάτια
ποῦ τὴν ζωὴ της θάδινε ἔσέ γὰρ ν' ἀναστήσῃ.
ἄχ! οὔτ' αὐτὴ δὲν ἔμπόρεσε ἀπ' τὴν θλιμμένη σιρότα,
—ὅπως δὲν ἔμπόρεσ' ὁ Ὀρφεύς, — ξανὰ νὰ σε γυρίσῃ!...

Πῶς μαραθῆκαν τάνθηρὰ τὰ ροδοσιτέφανά Σου ;
Τῆς Θρόνης τὰ δαφνόκλαρα πῶς τώρα δὲν θυμᾶσαι;
ἡ γαλανὰς ἐλπίδες Σου καὶ τὰ χρυσοῦ ὄνειρά Σου
ποῦ φτερουγιάζουν, Βασιλεῖα, τώρα π' ὠχρὸς κοιμᾶσαι;...

Γ'.

Κοιμήσου, Ρήγα μου, γλυκὰ!... κι' ὅσοι περνοῦν τὰ χρόνια,
ὄνειρεμένε ἀρχάγγελε μὲ τὴν οὐράνια χάρι,
μέσ' ἐς τὴν καρδιά μας θὲ ν' ἀνθῇ ἡ μνήμη Σου αἰώνια,
Σύ, ἄνθος τῶν ὀνείρων μας, τῆς λεβεντιάς καμάρι!

Τώρα ἐπάνω Σου θ' ἀνθῇ ἡ πασχάλια ἡ δροσάτη
καὶ ἡ ἐρωτικὴ μυρτιά κ' ἡ δάφν' ἡ μυρωμένη
κι' ἀγνή Μανούλα, ἡ Πατρίς, μὲ δακρυσμένο μάτι,
ρόδα θὰ ρίχνῃ κι' ἀπαλὰ σιμά Σου θὰ διαβαίνει.

Θὰ κελαῖθῃ ἐς τὸν τάφο Σου τὸ ἐρωτεμένο ἀηδόνη,
θὰ κλαίῃ τᾶστρο πῶσβυσε. τῆς νειότης Σου τὸν Μάϊ
καὶ ὁ Δικέφαλος Ἀητὸς χρυσοῦ φτερὰ θ' ἀπλώνῃ...
ἐς τὸ θρόνο θὰ Σε σκέπαζε, ἐς τὴ γῆ θὰ Σε σκεπάη!

Δ.

Ἐν τὸν οὐρανὸν ποῦ πέταξες Σέ χαιρετίσαν ἥλιοι,
λουλούδις ὁ Παράδεισος ὁ μωσχομυρισμένος
καὶ ἐν ἀγγέλων στόματα ἀνθῆσαν ἕμνοι χίλιοι
γλαῖ ἦσαν ἄγγελος ξανθὸς ἐν τῇ γῇ μας ἔξωρισμένος...

Κι' ἔξαφνα τὴν Πατρίδα Σου θυμήθηκες καὶ πάλι
αἰθέριο πέπλο φόρεσες τῇ Γαλανῇ Σημοῖα,
ἔβαλες φωτοστέφανο τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ κάλλη
καὶ ἔφυγες κεῖ π' ἀθάνατη λάμπ' ἡ γαλάζια Ἰδέα...

Ε'.

Ἡ κόρη ποῦ Σ' ἀγάπησε θὰ γένη ὠχρὰ Σελήνη,
μέσα ἐν τὰ πένθη τῆς νυκτὸς καλόγηρα τυλιγμένη,
καὶ ὅπως τὸν Ἐνδυμίωνα χλωμὴ θωροῦσ' ἐκείνη,
μέσ' ἐν τὸν αἰώνιον ὕπνο Σου θὰ Σε θωρῇ θλιμμένη.

Βασίλισσα τῆς συμφορᾶς μέσ' ἐν τοῦ οὐρανοῦ τὰ βάρη,
μέσα ἐν τὰ σύνεφα χλωμὴ Νεραῖδα θὰ διαβαίνει
καὶ βαρυναστενάζοντας τὰν ἡκουσὶά της πάθη
ἐν ὅλα τὰ λούλουδα τῆς γῆς τὸ δάκρυ της θὰ ραίνει!...

Ἡέραν 16 Ὀκτωβρ. 1920.

Κορινθία Ε. Ταβανιώτου.

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ἐρωτῶν τὸν Κον' Ἀγαθόπου-
λον.

— Διαπὶ δὲν παρευρέθης εἰς
τὴν κηδεῖαν τοῦ Δ.;

— Μπα φίλέ μου, ἐκεῖνος μή-
πως ἤλθε ποτε εἰς τὴν ἰδικήν
μου;

ΤΑ ΕΚΟΥΣΙΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ὈΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΥ ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΥ ΕΝ ΙΝΔΙΑΙΣ

Ὅσον μέγας καὶ ἂν
ᾔηται εἰς λαός, εἰς ἄν-
θρωπος, εἶναι πάντοτε ἡ
συνισταμένη: δηλ. τὸ ἀ-
ποτέλεσμα δύο μεγάλων
παραγόντων: τῆς κληρο-
νομικότητος καὶ τοῦ φυ-
σικοῦ καὶ κοινωνικοῦ
περιβάλλοντος, δηλ. τῆς
φύσεως καὶ τῆς κοινω-
νίας, ἐν αἷς ἀναπτύσσε-
ται καὶ ζῇ. Διὰ τὸν ἀ-
γρότην καὶ τὸν χωρικὸν
εἶναι κυρίως ἡ περίξ
φύσις· διὰ τὸν ἀστὸν
καὶ τὴν βιοτέχνην ἡ
κοινωνικὴ ζωὴ καὶ αἱ
ἀνάγκαι αὐτῆς. Ἡ Με-
γάλη Ἀσία καὶ μάλιστα
αἱ Ἰνδῖαι, ἔχουσι τὰ ὑ-
ψηλότερα καὶ μεγαλεί-

Ἡ Α. Σ. ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἴκου. Θρόνου
Προῦσης ΑΩΡΟΘΕΟΣ

τεραῖα, τὸ μέγα ψυχρὸς (Θιβετ), τὴν μεγίστην θερμοκρασίαν (νότι-
αι Ἰνδῖαι) τοὺς μεγάλους ποταμούς, τὰς μεγίστας ἐρήμους, τὰ μεγά-
λα δάση, τὰς τρομερὰς καὶ παρατεταμένας βροχάς, τὴν τρομε-
ράν, ποικίλην καὶ θειοθαλῆ βλάστησιν καὶ φυτεῖαν μὲ τὰ πολυ-
ποικίλα χρώματα τῶν φυτῶν, ἀνθέων, ζώων, μὲ τὰ ζωηρότατα
χρώματα τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ ἡλίου, τὰ ἐκ τῆς ὑγρασίας καὶ τῆς
διαθλάσεως τοῦ φωτὸς προερχόμενα. Ἐπομένως ὁ Ἰνδικὸς λαὸς
ἐγένετο ὡς ἐκ τοῦ περιβάλλοντος εἰδωλολάτρης καὶ ὡς ἐκ τῶν

Ἡ Α. Σ. ὁ Κατσαούρις ΝΙΚΟΛΑΟΣ

πολλαπλῶν φυσικῶν φαινομένων, τῆς βλαστήσεως, τῶν ἐκ τῆς θερμότητος καὶ ὑγρασίας θανατηφόρων ἐπιδημιῶν, ἐνδημικῶν νόσων, κατῆντησε ἀρησκόληπτος καὶ λίαν δεισιδαίμων.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ δεισιδαίμων, πᾶν φυσικὸν φαινόμενον, πᾶσαν νόσον καὶ πᾶν δυστύχημα τὸ ἀναφέρει καὶ τὸ συσχετίζει μὲ τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ εἰδώλου αὐτοῦ καὶ ταῦτα διὰ διαφόρων προσευχῶν, θυσιῶν, στέρησεων, βασάνων ἐκουσίων, προσπαθεῖ νὰ ἐξευμενίσῃ. Ὑπάρχει μάλι-

στα παρ' Ἰνδοῖς μία τάξις ἀσκητῶν μουσουλμάνων, οἱ Φακίραι, οἱ ὅποιοι προσπαθοῦσι διὰ τῶν στέρησεων καὶ διαφόρων δοκιμασιῶν καὶ σωματικῶν βασάνων, εἰς ἃς ὑποβάλλονται ἐκουσίως, νὰ κερδήσωσι τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν τοῦ Βράχμα.

Διὰ τῆς μεγάλης μυστικιστικῆς πίσεώς των ὑποβάλλουσιν ἑαυτοῖς εἰς τοιοῦτο σημεῖον τὴν ὑπομονήν, τὴν προπόνησιν εἰς τὰς στέρησεις, εἰς τοὺς πόνους, ὥστε μεταπίπτουσιν εἰς μίαν παθολογικὴν ὑστερικὴν κατάστασιν, ὅπου ἡ ἔμμενος ἰδέα τῆς ψυχικῆς σωτηρίας των καὶ ἡ ἐκτάκτως ἀναπτυσσομένη μεγάλη θέλησις διὰ σωματικὰς στέρησεις καὶ ἡ σωματικὴ ἀναισθησία, κατορθώνουσι θαύματα ὑπερφυσικά εἰς τὰ ὅμματα τοῦ λαοῦ καὶ

αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ μορφωμένου κόσμου, μὴ εἰδικῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὰ φαινόμενα ταῦτα.

Αἱ Ἰνδαίαι ἦσαν ὀνομασταὶ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος δι' ὑπερφυσικά θαύματα τῶν φακίρων. Καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα ἀκόμη, ὅποτε τὰ εἰς Ἰνδίας ταξίδια ἦσαν λίαν ἐπικίνδυνα καὶ λίαν ἐπίπονα καὶ θάπηναν, προσέλκυνον κόσμον περιηγητῶν θαυμαζόντων τὰ θαύματα αὐτῶν.

Βεβαίως καθίσταται φυσιολογικὸν θαῦμα νὰ ἐνταφιασθῇ κυριολεκτικῶς ἐντὸς τῆς γῆς εἰς φακίρης ἐπὶ πολλὰς ἐβδομάδας καὶ κατόπιν νὰ ἐξέλθῃ ζῶν, σῶος καὶ ἀκέραιος ὥς ἀναστηθεὶς Λάζαρος. Εἶναι ἐπίσης ὑπερφυσικὸν θαῦμα νὰ κρατήσῃ εἰς φακίρης τὴν χεῖρα εὐθεῖαν ὑψωμένην, ἀκίνητον, εἰς μίαν μόνιμον θέσιν ἐπὶ τόσον χρόνον ὥστε οἱ ὀνυχες αὐξανόμενοι, καὶ καμπτόμενοι νὰ διατρυνῶσι τοὺς μύς τῆς παλάμης.

Εἶναι τὰ ἀνωτέρω ζητήματα φαινόμενα αὐθυποβολῆς, ἡτις μεγάλως ἀναπτύσσει μέχρις ὑπερφυσικοῦ τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἐκτάκτως διὰ προπαθήσεως προερχομένην σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀναισθησίαν διὰ τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τῆς ζωῆς, ἀναισθησίαν διὰ τοὺς σωματικοὺς καὶ ψυχικοὺς πόνους εἰς τοιοῦτο σημεῖον, ὥστε εἰς φακίρης δύναται ὁ ἴδιος νὰ διατρυνῇ διὰ πε-

Ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρμασίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

πυρακτωμένης δελόνης τὰς σάρκας του· καὶ τοῦτο εἶναι στίγμα
δηλ. σημεῖον σωματικῆς ἀναισθησίας.

Στίγμα ψυχικῆς ἀναισθησίας ἐξικνουμένης μέχρι τῆς ἀρ-
νήσεως τῆς ζωῆς εἶναι ἡ αὐτοκτονία, εἰς ἣν προσφεύγουσι πολλοὶ
Ἴνδοί, ριπτόμενοι ὑπὸ τοὺς τροχοὺς τοῦ ἄρματος τοῦ Βράχμα
ἵνα μὲ ἀπώλειαν τῆς ζωῆς κερδήσωσι τὴν αἰωνίαν ζωὴν τοῦ πα-
ραδείσου.

Εἰς ἓν ἐκ τῶν πολλῶν ἐκουσίων βασανιστηρίων, εἰς ᾧ ὑπο-
βάλλονται οἱ θρησκόληπτοι Ἴνδοί, εἶναι ἡ δι' ἀγκίστρων ἀ-
παιώρησις τοῦ ἐκουσίου μάρτυρος τῆς βραχμανικῆς θρησκείας.

Ἡ ἐκτέλεσις τῆς θρησκευτικῆς ταύτης βασάνου λαμβάνει
χαρακτῆρα δημοσίας λαϊκῆς θρησκευτικῆς τελετῆς, περιλαμ-
βανούσης 4 δραματικὰς πράξεις.

Πρῶτον ἐκτελεῖται ἡ εἰσαγωγή 3—4 ἰσχυρῶν σιδηρῶν ἀγ-
κίστρων εἰς τοὺς μῦς (κρέατα) τῆς ράχεως τοῦ μάρτυρος τῆς
θρησκείας.

Δεύτερον ἡ προσήλωσις τῶν ἀγκίστρων εἰς τὸ ἄκρον ἐνὸς
ἴστοῦ μήκους 10 περίπου μέτρων δι' ἰσχυρῶν σχαινίων.

Τρίτον προώθησις τοῦ ἴστοῦ τούτου εἰς τὸ κενὸν δηλ. τὸν
ἀέρα· ὁ ἴστος εἶναι στερεωμένος ἐπὶ ἰσχυρῶν στύλων, ἐπὶ τῶν
ἐποίων ὁ ἴστος, ὁ φέρων τὸν μάρτυρα, κινεῖται ὡς μοχλὸς (κύ-
νια) ὀριζοντίως καὶ κυκλοτερῶς.

Τέταρτον ἡ περιστροφικὴ ἢ ὀριζοντία κίνησις τοῦ μάρτυ-
ρος διαρκεῖ μίαν ἢ δύο ὥρας δηλ. μέχρις ὅτου τὰ ἀγκίστρα
διαρρήξωσι τὰς σάρκας του καὶ ἀποσπασθῶσιν ἀπ' αὐτῶν.

Ἀξιопιστίτατοι μάρτυρες Εὐρωπαῖοι ὁμολογοῦσιν ὅτι ἐκ
τῶν πληγῶν τούτων οὔτε ρανὶς αἷματος ἐξέρχεται οὔτε καὶ τὰ
ἀγκίστρα εἶναι αἱματοδοφῆ καὶ ὅτι τὰ τραύματα θεραπεύονται
αὐτομάτως τὸ πολὺ ἐντὸς δύο ἡμερῶν.

Κατὰ τὴν αἰώρησιν του ὁ μάρτυς κρατεῖ ἀσπίδα καὶ ξί-
φος καὶ ἐκτελεῖ διαφόρους κινήσεις μαχομένου πολεμιστοῦ.

Κατὰ τὴν αἰώρησιν του ὁ μάρτυς ὀφείλει οὐχὶ μόνον νὰ
μὴ ἐκφράσῃ μεταμέλειαν, ἀλλὰ οὐδὲ τὸν παραμυρνὸν ἠμορφασμὸν

παραπόνου ἢ πόνου οὔτε καὶ νὰ δακρύσῃ, ἄλλως ἢ βάσανός του
θεωρεῖται βέδηλος καὶ ἀποπέμπεται ἀπὸ τῆς θρησκευτικῆς πα-
τριας ὡς ἀκάθαρτος καὶ ἄπιστος.

Ἐνίοτε ἡ τοιαύτη μαρτυρικὴ βάσανος εἶναι μία ἱερὰ πρὸς
τὸν θεὸν ὑπόσχεσις (τάξιμο) κατόπιν πραγματοποιήσεως ἐνὸς
πόθου ἢ ἐπιθυμίας.

Παρὰ τοῖς Ἴνδοις ἡ γέννησις κόρης θεωρεῖται δυστύχημα
καὶ οἱ γονεῖς κλαίουν ἐνῶ ἡ ἀπόκτησις ἄρρενος θεωρεῖται εὐτύ-
χημα· ὑπάρχουσι γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι ὑπόσχονται (τάζουν) πρὸς
τὸν Βράχμαν μίαν τοιαύτην ἀπαιώρησιν ἄρχει ν' ἀποκτήσουν
ἄρρεν, μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ὁποίου ὀφείλουν νὰ ἐκτελέσουν
τὸ τάξιμο ἐπὶ ποινῇ θανάτου διὰ τὴν παράλειψιν τῆς ὑποσχέ-
σεώς των.

Ἡ θρησκευτικὴ πίστις τῶν ὀπαδῶν τῆς θρησκευτικῆς ταύ-
της δοκιμασίας διδάσκει ὅτι ἐὰν ὁ βασανιζόμενος ᾔναι ἄγνός
καὶ ἡ βάσανος αὐτοῦ εὐπρόσδεκτος τῷ θεῷ, τότε ὁ κρεμαζόμε-
νος δὲν αἰσθάνεται ἄλγος καὶ ὡς διασκεδασιν ἐκτελεῖ τὴν
βάσανον. Τοῦναντίον ἐὰν ᾔναι ἁμαρτωλὸς τότε αἰσθάνεται φρι-
κτοὺς πόνους, δυσφορίαν κτλ.

Ὁ μέλλων νὰ ὑποστῇ τὴν ἀπαιώρησιν ὀφείλει ἐπὶ ἓν ἔτος
νὰ προετοιμασθῇ διὰ καθημερινῶν λουτρῶν, δι' ἀναγνώσεως (δη-
λαδὴ αὐτοῦπνωτισμοῦ) τῶν ἱερῶν θρησκευτικῶν ᾠσμάτων τῆς
Bhagavata, διδάσκεται ὑπὸ τινος καθηγητοῦ τῆς δογματικῆς
τῆς Βράχμα τὰς κινήσεις καὶ χειρὶνομίας, ὅστινας ὀφείλει νὰ
ἐκτελῇ κατὰ τὴν ἀπαιώρησιν, ὀφείλει νὰ ἐπαλείψῃ τὸ σῶμά
του δι' ἐλαίου, ἕπερ ἐξηγεῖ μέχρι τινός καὶ τὴν ταχεῖαν ἐπού-
λωσιν τῶν τραυμάτων, ὡς ἐκ τῆς ἀσηψίας καὶ καθαριότητος
τοῦ σώματος διὰ τῶν καθημερινῶν λουτρῶν καὶ τῆς ἐλαιώδους
ἐπαλείψεως.

Παραλλήλως μὲ τὴν ἀπαιώρησιν γίνονται ἐκατόμβαι δια-
φόρων κερασφόρων ζώων καὶ μετ' αὐτῶν λαϊκαὶ πανηγύρεις,
διασκεδάσεις.

Θρησκευτικὴ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὴν κοσμογο-

Ἡ Α. Σ. ὁ 40^{ος} Ἐκκλησιῶν ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

παρέλαβεν ἐκ τῆς Ἰνδο-ἄριανῆς μυθολογίας καὶ σανσκριτικῆς γλώσσης.

Οἱ διάφοροι περιηγῆται ἀναφέροντες τὰ θρησκευτικὰ ταῦτα βιβλίστῃρια ἀποδίδουσι ταῦτα εἰς τὸ ἔμφυτον παρὰ τοῖς Ἀσιάταις, καὶ ὁ δὲ τοῖς Ἰνδοῖς, αἰμοχαρὲς αἶσθημα. Ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι καὶ παρὰ τοῖς εὐρωπαῖκοις λαοῖς τοιαῦτα αἰμοχαρῆ ἀγρία θεάματα δὲν ἦσαν ὑσάρεστα. Ἡ Ρώμη καὶ ὁ λαὸς αὐτῆς ἐξήτουν μεγαλοφώνως Panem et Circences, ἄρτον καὶ θεάματα αἱματηρὰ εἰς τὸ Κολοσσαῖον τὸ περίφημον Ἀμφιθέατρον τὸ δυνάμενον νὰ περιλάβῃ 80,000 θεατὰς καὶ ὅπου ἐγίναντο αἱ θανατηφόροι μονομαχίαι καὶ ὁ ὑπὸ

νίαν ἢ θεὰ Kali (=θεὰ τῆς καλωσύνης Καλή) ἐμονομάχησε μετὰ τοῦ δαίμονος Darika (θεοῦ τῆς Κακίας), τὸν ὅποιον ἐδάγκασεν εἰς τὴν ὀσφύν καὶ τον ἐνίκησεν. Ἡ θεὰ αὕτη εἶναι πάροχος μεγάλων ἀγαθῶν (ἀφοῦ εἶναι ὄνομα καὶ πρᾶγμα Καλή). Τὸ ἐκχυνόμενον αἷμα (ἐὰν ἐκχέηται,) εἶναι ἐξιλαστήριος προσφορά καὶ θυσία εἰς τὴν θεάν.

Ἡ ἀλληγορία αὕτη σημαίνει πάλιν τῆς Κακίας καὶ Ἀρετῆς καὶ ὁμοιάζει μὲ τὴν Γίγαντομαχίαν τῆς ἐλληνικῆς μυθολογίας, ἣτις πολλὰ

παινασμένων λεόντων διὰ σπαραγμιῶς τῶν πρώτων μαρτύρων τοῦ χριστιανισμοῦ.

Θρησκευτικὰ μαρτύρια διὰ πυρὸς δοκιμασίας ὑφίσταντο κατὰ τὸν μεσαίωνα καὶ διάφοροι αἱρετικοὶ ἢ ὡς μάγοι καὶ ὑπηρέται τοῦ Διαβόλου καταγγελλόμενοι καὶ ἐπὶ πυρὸς ἀποθνήσκοντες· αἱ τοιαῦται θρησκευτικαὶ θανατικαὶ ἐκτελέσεις ἀπεκλήθησαν εὐφύμως auto da fe — ἔργα πίστεως.

Πάντοτε ὁ ἄνθρωπος ἐφευρε προσχίματα ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας νὰ κορέσῃ τὰ πάθη τοῦ καὶ τῆς ἀγρίας ὁρμῆς τοῦ. Καὶ αὗται αἱ ταυρομαχίαι εἶναι λείψανα ἀταξισμοῦ αἰμοχαρῶν ἀπολαύσεων.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν μήπως ἔπαυσαν αἱ αἱματοχυσίαι;

Ὁ εὐρωπαϊκὸς πόλεμος ἐγένετο κατὸ πλὴν 20 ἑλίων αἰώνων χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ κατηχίσεως.

Ἀλλ' ἂς μὴν ἀπελπίζωμεν· ἡ γῆ καὶ ἡ ἀνθρωπότης εὐρίσκεται ἐν τῇ νηπιώδει αὐτῆς καταστάσει· μόλις ἀριθμοῦμεν ἱστορίαν ἐξ ἑκατὸν ἐτῶν· οἱ γεωλόγοι καὶ πετρολόγοι μᾶς βεβαιοῦσιν ὅτι ἡ γῆ ἔχει ζωὴν ἀκόμη 40 ἑκατομμυρίων ἐτῶν· πιστεύωμεν εἰς τὴν τελειοποίησιν καὶ μετεμψύχωσιν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐγὼ τοῦλάχιστον πιστεύω.

Ἡ Α. Σ. ὁ 40^{ος} Ἐκκλησιῶν ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

“Αλλως τε ἡ κληρονομικότης ὑπάρχει θεωρητικῶς, ἐπιστημονικῶς, ἱατρικῶς καὶ ἀνθρωπίνως· καὶ τί ἄλλο λοιπὸν εἶναι, κατ’ ἐμέ, ἡ κληρονομικότης παρὰ μία μοιραία, ἀόρατος μετεμψύχωσις; Ἐπομένως, ἀναγνώσταί μου, σὰς δίδω συνέντευξιν μετὰ 39 ἑκατομμύρια χρόνια, ὅποτεν ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔχῃ ἐκπολιτισθῇ, θὰ ἔχῃ γίνῃ ὑπερφυῆς, ὑπερευγενής, ὑπεράνθρωπος, θὰ ἔῃ εἰς ἓνα πνευματικὸν καὶ ψυχικὸν παράδεισον θείων σκέψεων, ἐπιθυμιῶν καὶ ἀπολαύσεων· καὶ τότε θὰ σὰς ὁμιλήσω περὶ ἑνὸς ὑψηλότερου θείου θέματος. Ὑγιαίνεται καὶ καλὴν ἀντάμωσιν.

Ι. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

— Πῶς ὀνομάζεται ὁ γραμματεὺς τοῦ παπποῦ σου; ἡρώτα ἡ ἐνδιαφερομένη νηπιαγωγὸς τὸν Νίκον.

— Τί εἶνε γραμματεὺς κυρία;

— Νά, ἐκεῖνος ποῦ γράφει. Λοιπὸν; . .

— Κονδυλοφόρος . . .

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ NIGHTINGALE

Ἡ ΙΔΡΥΤΡΙΑ ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ἐωρτάσθη ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἡ πεντηκονταετηρίς τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τοῦ ὁποῦ ἡ πρώτη ὀργάνωσις ὀφείλεται εἰς τὴν Ἀγγλίδαν *Φλωρεντίαν* Nightingale.

Κατὰ κόρον ἐλέχθη ὅτι ἡ γυνὴ πρωτοστατεῖ εἰς τὴν παγκόσμιον φιλανθρωπικὴν κίνησιν. Ἐὰν ἔχῃ οὕτως, — ὑπερ οὐδεὶς δύναται ν’ ἀρνηθῇ, — ἡ Φλωρεντία Νάϊτινγκαίηλ εἶναι ἀναμφιλέκτως ἐν τῶν φωτεινότερων ὑποδειγμάτων τοῦ τύπου τούτου.

Ἐπ’ εὐκαιρίᾳ τοῦ ἰωδιλαίου τούτου ἀποσπῶμεν ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ τύπου τὰς ἐξῆς πληροφορίας περὶ τῆς διασήμευ ταύτης γυναικός.

«Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ὅστις ἰδίᾳ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς παγκοσμίου τιτανομαχίας ἀνεκτιμήτους παρέσχεν ὑπηρεσίας εἰς τὴν δεινῶς δοκιμασθεῖσαν ἀνθρωπότητα, ἰδρύθη κατὰ τὸ 1854 ἐν καιρῷ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου, ὅτε Ἀγγλία καὶ Γαλλία, συμμαχοῦσαι μετὰ τῆς Τουρκίας, ἐπολέμουν κατὰ τοῦ ἰσχυροῦ τότε ρωσικοῦ κολοσσοῦ. Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1854 δύο ἑνδοχοὶ νίκαι τοῦ ἀγγλικοῦ στόλου ἐδόξασαν τὴν βρεττανικὴν σημαίαν.

Ἀλλὰ μετὰ τῆς διαφημίσεως τῶν νικῶν τούτων ἠκούσθη καὶ μία ἐκκλησις πρὸς τὴν φιλανθρωπίαν. Ἐκατοντάδες Ἀγγλων στρατιωτῶν ἦσαν πληγωμένοι καὶ ἀπέθνησκον δι’ ἑλλειψιν περιθάλψεως καὶ νοσηλείας.

«Ποῦ εἶναι αἱ γυναικὲς μας» ἔκραζον ἀποθνήσκοντες οἱ γενναῖοι πολεμισταί· «ἐὰν ἤξευραν πόσῃ ἀνάγκῃ αὐτῶν ἔχομεν, δὲν θὰ μας ἄφινον ν’ ἀποθάνωμεν ὡς σκύλοι, ἀλλὰ θὰ ἔτρεχαν νὰ μᾶς ἀνακουφίσουν μὲ τὰς τρυφερὰς περιποιήσεις των».

Ἡ ἐφημερὶς «Times» ἐδημοσίευσε τὸ ἐπόμενον ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς ἐκ Κριμαίας: «Οἱ τραυματαῖοι ἀποθνήσκουσι χωρὶς

νά ληφθῇ ἡ ἐλαχίστη φροντίς πρὸς διάσωσιν των». Οἱ δυστυχεῖς κατὰκινεῖται ἐκεῖ, ὅπου τοὺς μετεκόμισαν ἀπὸ τοῦ παιδίου τῆς μάχης οἱ σύντροφοί των, εἰς τοὺς ὁποίους ὁμως δὲν ἐπετράπη νὰ παραμείνουν πλησίον των. Οὕτως ἀποθνήσκουν ἐγκαταλελειμμένοι εἰς τὴν τύχην των».

Ἡ ἐκκλησις αὕτη εἰσηκούσθη· μεγάλα χρηματικά ποσὰ συνελέγησαν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν πασχόντων. Ἀλλὰ δὲν ἦρκει τοῦτο μόνον. Ὑπῆρχεν ἀνάγκη νοσοκόμων συστηματικῶς μορφωμένων, γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἠδύναντο μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν νὰ συνενώσωσι καὶ τὴν τρυφερότητα καὶ εὐαισθησίαν των καὶ τῶν ὁποίων αἱ ἄδραϊ χεῖρες θὰ ἦσαν ἰσχυραὶ καὶ ἀκαταπόνηται εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς φιλανθρωπίας.

Ἀλλ' ἰδοὺ μία εὐγενὴς γυνή, ἡ Φλωρεντία Νάϊτινγκαίηλ, ἔσπευσε νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα τὰς ἐκδουλεύσεις της.

Αἱ θλίψεις καὶ αἱ δυστυχίαι τῶν ἄλλων εὗρισκαν ἡγῶν εἰς τὴν εὐαίσθητον καρδίαν τῆς εὐγενοῦς ταύτης γυναικός. Ἦδη πολὺ πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης εἶχε κατανοήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς μορφώσεως πεφωτισμένων νοσοκόμων καὶ εἰργάσθη δραστηρίως πρὸς τοῦτο ἐπισκεφθεῖσα τὰ κυριώτερα καὶ τελειότερον λειτουργούντα νοσοκομεῖα καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην καὶ μελετήσασα τὴν λειτουργίαν των. Μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησεν ἀμέσως νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν Ἀγγλίᾳ τὰ πορίσματα τῶν μελετῶν της· ἀπαυδῆσασα ὁμως ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἐργασίας, ἀπεσύρθη εἰς τὴν λαμπρὰν ἐν Derbyshire κατοικίαν της ὅπως ἀναπαυθῇ ἐπὶ τινα χρόνον. Ἐκεῖ διαμένουσα ἤκουσε τὴν ἐκκλησίαν τῆς πατρίδος καὶ ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ πρὸς αὐτὴν καθήκον της.

Ἀμέσως ἔγραψε πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν τῆς Ἀγγλίας προσφερομένη νὰ παράσχῃ τὰς ἐκδουλεύσεις της· ἀλλὰ καὶ ὁ ὑπουργὸς συγχρόνως πρὸς αὐτὴν ἀπηυθύνθη ὅπως τῇ ἀναθέσῃ τὴν νοσηλείαν τῶν τραυματιῶν, καθ' ὅτι, ὥς ἔλεγεν, οὐδεμίαν ἄλλην γυναῖκα ἐγνώριζεν ἐν Ἀγγλίᾳ ἱκανὴν διὰ τὸ μέγα τοῦτο καὶ ἐπίπονον ἔργον.

Ἄνευ τῆς ἐλαχίστης βραδύτητος ἡ Φλωρεντία Nightin-

gale διηυθέτησε τὰ πάντα. Μεταξὺ ἑκατοντάδων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι προσεφέρθησαν νὰ τὴν ὑπηρετήσωσιν ὡς νοσοκόμοι, ἐξέλεξε μόνον τριάκοντα ὀκτώ, ὅτε δὲ τὰ πάντα ἡτοιμάσθησαν, αἱ νοσοκόμοι αὗται ἐπικληθεῖσαι Ἀδελφαί, ἐγκατέλειψαν μετὰ τῆς ἀρχηγοῦ αὐτῶν τὴν πατρίδα των, σπεύδουσαι ἐκεῖ ὅπου τὸ καθήκον τὰς ἐκάλει.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας ἡ συνοδεία τῶν νοσοκόμων ἐφθασεν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐγκατέστη εἰς τὸ αὐτόθι στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, κείμενον ἐπὶ τοῦ ἄνωθι τῆς Χρυσουπόλεως λόφου. Τότε ἀκριβῶς οἱ Ἀγγλοὶ ἐνίκων ἐν Ρωσίᾳ τὴν λαμπρὰν νίκην τοῦ Inkermann, ὅπου ὁμως καὶ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπληγώθησαν. Ὅλοι οὗτοι οἱ τραυματῖαι μετεκομίσθησαν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν εἰς τὸ ἐν Χρυσουπόλει νοσοκομεῖον τῶν «Ἀδελφῶν.»

Ἐκεῖ αἱ νοσοκόμοι ἀφωσιωμένοι εἰς τὸ φιλάνθρωπον ἔργον των, ἡμέραν καὶ νύκτα περιεποιοῦντο τοὺς ἀσθενεῖς, μετὰ παραδειγματικῆς ἀφοσιώσεως ἀνακουφίζουσαι τὰ δεινὰ των. Οἱ στρατιῶται μετὰ θαυμάσιον εὐγνωμοσύνης ἐδέχοντο τὰς περιποιήσεις τῶν εὐγενῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι χάριν αὐτῶν ἐγκατέλειψαν τὰς ἐστίας των καὶ πᾶσαν ἀνάπαυσιν. Πάσας ὁμως ὑπερέβαινε κατὰ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ αὐταπαρνησίαν ἡ ἀρχηγὸς αὐτῶν Δίς Nightingale. Ἀπὸ τῆς αὐγῆς μέχρι θαθείας νυκτὸς εὗρίσκετο αὕτη εἰς ἀδιάκοπον κίνησιν, ἐπισκεπτομένη τοὺς ἀσθενεῖς καὶ παρέχουσα εἰς αὐτοὺς τὰς πεφωτισμένας της περιθάλψεις. Καὶ μόνῃ ἡ παρουσία της ἦρκει ὅπως τοὺς ἀνακουφίσῃ ἐν βλέμμα της, ἐν μειδιάματι της διέσπειρε μετὰ τῶν παρηγορίαν καὶ ἐλπίδα.

Ἀλλὰ καὶ τὸ κτίριον ὀλόκληρον καὶ ὅλα τὰ ἐξαρτήματα τοῦ νοσοκομεῖου ὑπέστησαν ἀληθῆ μεταμόρφωσιν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν της· τὰ ἀκάθαρτα καὶ παρημελημένα ἐκεῖνα κτίρια μετεβλήθησαν τώρα εἰς καθαρὰ, φαιδρὰ καὶ ἄνετα οἰκήματα, ὅπου οἱ ἀναρρωνύοντες στρατιῶται ἀπελάμβανον γλυκὺ θάλλπος

καὶ κατὰ φαιδροὺς ὁμίλους ἠδύναντο νὰ συνδιαλέγωνται, ν' ἀνα-
γινώσκωσιν ἢ νὰ καπνίζωσιν.

Ἡ βασίλισσα Βικτωρία τῇ ἔγραφε πολλάκις ζητοῦσα μετὰ
μεγάλου ἐνδιαφέροντος πληροφορίας περὶ τῶν τραυματιῶν.
«Διαβεβαιώσατε τοὺς ἀγαπητοὺς μου στρατιώτας,» ἔγραφεν ἐν
τῇ ἐπιστολῇ τῆς πρὸς τὴν Φλωρεντίαν, «ὅτι θλίβομαι διὰ τὰ
δεινὰ των καὶ θαυμάζω τὸ θάρρος καὶ τὸν ἡρωϊσμόν των· ἡμέ-
ραν καὶ νύκτα αὐτοὺς σκέπτομαι καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω συχνάκις
εἰδήσεις περὶ αὐτῶν.»

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη τῆς βασίλισσας προὔξενησεν ἀπερίγρα-
πτον χαρὰν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς στρατιώτας, πολλὰ δὲ ἀντίγραφα
αὐτῆς ἐτοιχοκολλήθησαν εἰς τοὺς τοίχους τοῦ νοσοκομείου.

Τὸ ὄνομα τῆς Φλωρεντίας Nightingale ἐγένετο ἤδη παν-
ταχοῦ γνωστόν. Οἱ «Times» ἐδημοσίευσαν τὴν ἐπομένην ἐπι-
στολὴν ἀποσταλθεῖσαν ἐκ τοῦ πολεμικοῦ μετώπου. «Ὅπου τὰ
δεινὰ, ἡ ἀσθένεια καὶ ἡ καταστροφὴ εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν φοβε-
ρωτέραν μορφήν των, ἐκεῖ θὰ συναντήσητε ἀφεύκτως καὶ τὴν
ἀπαράμιλλον ταύτην γυναῖκα· ἡ ἐπίδρασίς της εἶναι εὐεργετικὴ
ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἀγωνίαν τῶν θνησκόντων. Εἶναι ὁ ἀγαθὸς
δαίμων τῶν φιланθρωπικῶν ἐκείνων ἰδρυμάτων καὶ ὅταν ἡ λε-
πτοφυὴς μορφή της διέρχεται τοὺς διαδρόμους, ἕκαστος τῶν
νοσηλευομένων στρατιωτῶν προσδλέπει αὐτὴν μετ' εὐγνώμονος
συγκινήσεως ὡς παρήγορον ἄγγελον. Ὅταν δὲ ὅλοι οἱ ἱατροὶ
καὶ νοσοκόμοι ἀποσύρωνται τὴν νύκτα πρὸς ἀνάπαυσιν, τότε
μόνη αὐτὴ ἐν τῇ νυκτερινῇ σιγῇ καὶ σκοτίᾳ, κρατοῦσα μικρὰν
λυχνίαν, περιέρχεται τὰς αἰθούσας τοῦ νοσοκομείου καὶ ἐπι-
σκέπτεται ἕνα ἕκαστον τῶν ἀσθενῶν ἵνα βεβαιωθῇ ἂν αἱ διατα-
γαὶ τοῦ ἱατροῦ ἐτηρήθησαν ἀκριβῶς καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἀνάγκη
ἀμέσου βοήθειας. Δὲν ἠπατήθη λοιπὸν ὁ ἀγγλικὸς λαός, ὅτε
ἀπερχομένην εἰς τὴν φιλάνθρωπον ἀποστολὴν της, ἀνευφύμει
ἀποκαλῶν αὐτὴν ἡρωίδα. Καὶ δικαίως τὸ ὄνομα τῆς ἡρωίδος
ταύτης ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου κατέστη προσφιλὲς εἰς πᾶσαν

γωνίαν τῶν Βρεττανικῶν νήσων. Σύζυγοι, μητέρες, τέκνα, ἀδελ-
φαί, τὴν ἠγάπησαν θερμῶς καὶ τὴν ἠυλόγουν καθ' ἑκάστην».

Τέλος ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος ἔληξε καὶ ἡ εἰρήνη ἀνέτειλεν
ἀνά τὴν Εὐρώπην. Οἱ Ἄγγλοι στρατιῶται ἐπανῆλθον εἰς τὴν

Ἡ Α. Ε. ὁ Ὑπατος Ἀρμοστής τῆς Ἑλλάδος ἐν Κωνσταντινουπόλει
κ. ΕΥΘ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

γενέθλιον καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Φλωρεντίας ἔληξεν· ἀλλὰ πρὶν ἢ
ἐγκαταλείψῃ αὐτὴ τὸν τόπον τῆς δράσεώς της, ἔστησεν ἐν
Κριμαίᾳ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Balaklava πελώριον σταυρόν,

ὁ ὁποῖος διακρίνεται καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ὑπενθυμίζων εἰς τοὺς πλέοντας πόσῃν δύνανται ἔχει ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀφοσίωσις μιᾶς γυναικός.

Ἡ ὑποδοχὴ τῶν ἐκ Κριμαίας ἐπανελθόντων στρατιωτῶν ἐγένετο πανηγυρικὴ ἐν Ἀγγλίᾳ, πάντες δὲ ἀπλῆστως ἤκουον τὰς διηγήσεις τῶν γενναίων πολεμιστῶν, οἱ ὅποιοι διεκρίθησαν διὰ τὸν ἡρωϊσμόν των· ἀλλ' ἰδίως τὸ ἐνδιαφέρον πάντων ἐξήγειρεν ἡ περιγραφή τῆς μετριόφρονος καὶ ἀθορύβου δράσεως τῶν εὐγενῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς Φλωρεντίας Nightingale ἔσωσαν διὰ τῆς αὐταπαρνησίας καὶ τῶν τρυφερῶν των περιποιήσεων καὶ ἀπέδωκαν εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὰς οἰκογενείας των τόσους ἄνδρας.

Ὁ ἀγγλικὸς λαὸς διενήργησε τότε ἔρανον ὀνομασθέντα Nightingale fund (κεφάλαιον Νάιτιγκαίηλ) πρὸς ἱδρύσιν σχολῆς νοσοκόμων, ἣτις καὶ ἱδρύθη ἐν Λονδίῳ ἐπὶ τῆς ὁχθῆς τοῦ Ταμέσεως ἐν Surrey.

Ἐκεῖ ὀρθοῦται εἰς φυσικὸν μέγεθος ὁ ἀνδριάς τῆς Φλωρεντίας παριστῶν αὐτὴν φέρουσαν στολὴν νοσοκόμου καὶ κρατοῦσαν τὴν λυχνίαν μετὰ τὴν ὁποίαν συνείθιζε νὰ περιέρχεται τὸ νοσοκομεῖον τῆς Χρυσουπόλεως.

Ἡ βασίλισσα Βικτωρία, ἀμείβουσα τὰς εἰς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίας τῆς ἐξόχου γυναικός, τῇ ἀπένειμε τὸ παράσημον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου. Τὸ παράσημον τοῦτο εἶναι σταυρὸς ἐρυθρὸς, περιβεβλημένος ὑπὸ μέλανος πλαισίου, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἀναγινώσκονται αἱ λέξεις: *Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες* ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σταυροῦ εἶναι ἐγγεγραμμένα τὰ γράμματα V. R. (Victoria Regina), ἄνωθεν δὲ αὐτῶν ὑπάρχει προσκεκολλημένον ἄδαμάντινον στέμμα. Τὸ παράσημον φέρει πρὸς τοῦτοις μέγιστα γράμματα τὴν λέξιν *κριμαία*, ὀπίσθεν δὲ λέξεις τινὰς ἰδιοχείρως ὑπὸ τῆς Βασιλείσσης γραφείσας σχετικὰς πρὸς τὰς ἐκδουλεύσεις τῆς Φλωρεντίας Nightingale.

Τότε ὅλαι αἱ Εὐρωπαῖκαὶ Κυβερνήσεις υἱοθέτησαν τὸ ἔργον τῆς σεμνῆς αὐτῆς ἱερείας τοῦ ἀγαθοῦ, συμφωνήσασαι ὅπως πᾶς

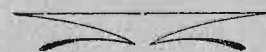
ἔστις ἠθέλει ἀναλάβει ἔργον νοσοκόμου μεταβαίνων εἰς οἰονδήποτε πολεμικὸν μέτωπον διατελῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν ὅλων τῶν Εὐρωπ. κρατῶν. Σύμβολον δὲ τῆς οὕτω διενεργουμένης φιλανθρωπίας ὠρίσθη ὁ περιώνυμος Ἐρυθρὸς Σταυρὸς τοῦ Ἀγ. Γεωργίου.

Σήμερον καθ' ἣπασαν τὴν Εὐρώπην ὑπάρχουσι πολλαὶ ἐταιρεῖαι τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, παρέχουσαι λαμπράς ὑπηρεσίας ἐν καιρῷ πολέμου. Οὕτως εὐεργετικώταται ὑπῆρξαν αἱ ἐκδουλεύσεις τοῦ Ἐρ. Σταυροῦ κατὰ τὸν Γαλλογερμανικὸν πόλεμον τοῦ 1870—71 καί, — νὰ παραλείψωμεν τοὺς ἄλλους, — κατὰ τὸν τελευταῖον πανευρωπαϊκὸν πόλεμον, ὅτε, ὥς γνωστόν, ἡ δρᾶσις τῶν νοσοκόμων τοῦ Ἐρ. Σταυροῦ ὑπῆρξεν ἐξόχως εὐεργετικὴ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1883 ἡ βασίλισσα Βικτωρία ἱδρύσε νέον παράσημον, τὸ ὁποῖον ὀνομάσθη *Βασιλικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς*. Τοῦτο εἶναι προωρισμένον ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς γυναῖκας, αἱ ὁποῖαι μετ' αὐταπαρνησίας καὶ ἀφοσιώσεως ἐπιδίδονται εἰς τὴν νοσηλείαν τῶν πασχόντων στρατιωτῶν. Ἀποτελεῖται δὲ ἐκ σταυροῦ ἐρυθροῦ, περιπλαιστουμένου διὰ χρυσοῦ πλαισίου καὶ φέροντος εἰς τὸ κέντρον προτομὴν τῆς βασιλείσσης, ἐφ' ἑκάστου δὲ τῶν τριῶν σκελῶν ἀνὰ μίαν τῶν λέξεων *Πίστις*, *Ἑλπίς*, *Ἐλεος*, καὶ ἐπὶ τοῦ τετάρτου σκέλους κάτω τὴν χρονολογίαν 1883.

Εἶναι εὐνόητον ὅτι πρώτη ἐτιμήθη διὰ τοῦ παρασήμου τούτου ἡ Φλωρεντία Nightingale, εἰς τὴν φιλάνθρωπον καὶ εὐεργετικὴν δρᾶσιν τῆς ὁποίας ὀφείλεται ἡ ἱδρύσις τοῦ *Ἐρυθροῦ Σταυροῦ*.

ΑΓΓΛΙΑ Λ. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

Ποῦς ἔξυρει ἂν μικρὸ πουλὶ ἔς τὸν Πλάστη κελαϊδήσῃ
γὰρ κείνον ὅπου τοῦρριξε ἓνα σπυρσίτιόν, ἢ
τὸ μυρμηγκὶ δεηθῇ, ποῦ τᾶφῃσε νὰ ζήσῃ,
ἂν δὲν λυθῇ τὸ κρεῖνόν του κ' εὐρῇ κ' ἐκείνος χάρι :

(*Ἀχ. Παρόσχου*)

Ο ΜΑΡΜΑΡΩΜΕΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

«Αποθάνωμεν ὑπὲρ τῆς Χριστοῦ
Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος ἡμῶν.»

«Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ τουρκέψη ἡ Πόλι καὶ ἔμπηκαν μέσα οἱ Τούρκοι, ἔτραξε ὁ βασιλιάς μας καθάλλα· στ' ἄλογό του νὰ τους ἐμποδίση.

Ἦταν πλῆθος ἀρίθμητο ἡ Τουρκιά· χιλιάδες τον ἔδαλαν ἔστη μέση, κ' ἐκεῖνος χτυποῦσε κ' ἐκοδε ἀδιάκοπα μὲ τὸ σπαθί του. Τότε σκοτώθη τ' ἄλογό του κ' ἔπεσε κι' αὐτός. Κ' ἐκεῖ ποῦ ἓνας Ἀράπης ὄσῃωσε τὸ σπαθί του νὰ χτυπήσῃ τὸν βασιλιά, ἦρθε ἄγγελος Κυρίου καὶ τον ἄρπαξε καὶ τον ἔπηγε ἔς μιὰ σπηλιά βαθειά ἔς τὴ γῆ κάτω, κοντὰ ἔς τὴν Χρυσόπορτα. Ἐκεῖ μένει μαρμαρωμένος ὁ βασιλιάς καὶ καρτερεῖ τὴν ὥρα νὰ ῥθῃ πάλι ὁ ἄγγελος νὰ τον σηκώσῃ. Οἱ Τούρκοι το ἔξερουν αὐτό, μὰ δὲν μποροῦν νὰ ὄρουν τὴν σπηλιά· ποῦ εἶναι ὁ βασιλιάς· γι' αὐτὸ ἔκτισαν τὴν πόρτα ποῦ ἔξυραν πῶς ἀπ' αὐτὴν θὰ ἐμπῇ ὁ βασιλιάς γιὰ νὰ τους πάρῃ πίσω τὴν Πόλι. Μὰ ὅταν εἶναι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, θὰ κατεβῇ ὁ ἄγγελος ἔς τὴ σπηλιά καὶ θὰ τον ξεμαρμαρώσῃ καὶ θὰ τον δώσῃ ἔς τὸ χέρι του πάλι τὸ σπαθί, ποῦ εἶχε ἔς τὴ μάχη.

Καὶ θὰ σηκωθῇ ὁ βασιλιάς καὶ θὰ μπῇ ἔς τὴν Πόλη ἀπ' τὴ Χρυσόπορτα, καὶ κυνηγῶντας μὲ τὰ φουσατά του τοὺς Τούρκους, θὰ τους διώξῃ ὡς τὴν κόκκινη μελιά».

Ταῦτα λέγει ἡ ἐθνικὴ παράδοσις περὶ τοῦ τελευταίου Αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου, ὅστις δικαίως δύναται νὰ ὀνομασθῇ Ἐθνομάρτυς τῆς Ἑλληνικῆς Τιμῆς. Διότι χάριν αὐτῆς καὶ μόνης ἐπότισε μὲ τὸ αἷμά του τὸ πεδῖον τῆς μάχης περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς πολυδακρύτου ἐκαίνης Τρίτης 29 Μαΐου τοῦ 1453.

Ἐκεῖνο, ὅπερ ὑπερήσπιζε κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς πολέμικῆς τραγωδίας σκηνὴν ὁ ἱπποτικὸς Ἕλληνας ἀναξ, δὲν ἦτο πλέον ἡ ἐλευθερία τοῦ Γένους. Αὐτὴ εἶχε πλέον ἐκλείψει ὑπὸ τὸν ἀ-

θρόον πεδιοπλάντυπον τῆς νικηφόρου τῶν ἐχθρῶν εἰσελάσεως ἐντὸς τῶν τειχῶν. Ὀλίγιστοι δὲ μόνον πολεμισταὶ ἔμενον περὶ αὐτὸν παλαίοντες τὴν ἀπεγνωσμένην τοῦ θανάτου πάλην, πάλην καθ' ὅλα ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν τριακισίων του.

Ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς ὅτε ὁ ἥρως βασιλεὺς διὰ καταλλήλων δημηγοριῶν ἀνεπτέρωσε πάντων τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν τόλμην, ἅπαντες ἀνέκραξαν ὡς ἀντάξιοι κληρονόμοι τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος : « *Αποθάνωμεν ὑπὲρ τῆς τοῦ Χριστοῦ πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος ἡμῶν* ».

Κοινωνήσας δὲ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων κατὰ τὴν τραγικὴν ἐκείνην ἐν τῇ Ἀγίᾳ Σοφίᾳ Λειτουργίαν, ἣτις ἀποτελεῖ

μοναδικὸν δῶμα ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἦλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον ὅπως ἐγκαρδιώσῃ τοὺς μαχητὰς διὰ τῆς παρουσίας αὐτοῦ· ἀλλ' ἔχων ὑπ' ὄψιν μᾶλλον τὸν ἐντιμον θάνατον, ἢ τὴν νίκην, ἦλθε φέρων στολὴν ἀπλοῦ στρατιώτου, ἵνα διαλάβῃ τὸν ἐχθρόν, καὶ μὴ ζωγραφθῇ ἡ ἀτιμασθῇ νεκρὸς ὑπ' αὐτοῦ. Ἐφόρει δὲ μό-

νον τὰ χρυσοκέντητα αὐτοκρατορικὰ πέδιλα ὅπως ἀναγνωρίσωσι δι' αὐτῶν τὸ πτώμά του οἱ ὁμογενεῖς καὶ το παραλάβωσι κρυφίως ἵνα μὴ ὁ Ἕλληνισμὸς μετὰ τῆς ἥττης δεχθῇ καὶ τὴν ὕδριν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ νεκροῦ βασιλέως του.

Ἀλλ' ὅτε ἡ νίκη ὀριστικῶς ἐτάνυσε τὰς πτέρυγας μακρὰν τῶν Ἑλλήνων συναποφέρουσα καὶ τὴν τελευταίαν τῆς πιπτούσης αὐτοκρατορίας ἐλπίδα, ὁ τελευταῖος τῶν Παλαιολόγων δὲν ἐγκατέλιπε τὴν ἀπαισίαν σκηνήν. Ἀλλ' ἄγνωστος ἀκόμη εἰς τὰ πανταχόθεν ἤδη πλημμυροῦντα ἐχθρικά στίφη, ὥρμησεν ἀκόμη κατ' αὐτῶν ἐφιππος ὡς ἦτο κραδαίνων τὸ ξίφος ὡς ἡ ἐκθαμβοῦσα προσωποποιήσις τοῦ ὑπερτάτου ἡρωισμοῦ τοῦ κεραυνοβολοῦντος μὲ τὴν ἀστραπὴν τῆς Προμηθείου τόλμης τοῦ αὐτὸν

τὸν βρέμοντα καρχυνὸν τῆς ἐχθρικῆς βίας, ἥτις ἀκατάσχετος ἐφορμᾷ ἵνα τον πατάξῃ. Τότε, βλέπων ὅτι οἱ ἐπὶ τῶν δακτύλων πλέον ἀριθμούμενοι σύντροφοὶ του ὁλονὲν ἀπεδεκατίζοντο καὶ μὴ θέλων νὰ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν, ἀνέκραζεν: «**Οὐκ** ἔστι τις τῶν **Χριστιανῶν** τοῦ λαβεῖν τὴν κεφαλὴν μου;» Ὡς στιγμὴ τραγικὴ, στιγμὴ μεγάλη καὶ ἀλησμόνητος, μόνον τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἀξία!

Ὁ αὐτοκράτωρ ζητεῖ ὡς χάριν, ὡς ἔλεος παρὰ τῶν ὑπηκόων του, τῶν συντρόφων καὶ ἀδελφῶν του ἐν τῷ θανάτῳ, νὰ τον ἀπαλλάξωσι τῆς ζωῆς· ὅχι ἵνα τον ἀπαλλάξωσιν ἀτομικῶς τῆς σκληρᾶς τύχης, ἥτις ἀναμένει ὅλα τὰ τέκνα του· ἀλλ' ἵνα σώσωσι τὸν ὑπέρτιμον Ἑλληνισμόν ἀπὸ τὸ στίγμα τῆς ζωγράφσεως τοῦ ἄρχοντος καὶ ἡγέτου του.

Ὁ πατὴρ ζητεῖ παρὰ τῶν υἱῶν του τὴν εὐεργεσίαν νὰ φυλάξωσι καθαρὸν καὶ ἄψογον τοῦ Γένους τὸ μέτωπον, τετιμημένον καὶ λάμπον καὶ ἐν τῇ ἡττῇ του, ὅπως δυνήθῃ ἀνευ ἀποστροφῆς ν' ἀποθέσῃ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἱερόν της φίλημα τώρα μὲν ἡ Ἀθανασία ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἢ ἀποθεοῦσα τοὺς ἱεροὺς ὑπὲρ τῆς Ἰδέας ἀγῶνας, ἔπειτα δέ, ὅταν ὁ καιρὸς ἐπιστῇ, καὶ ἡ ἐλπίς τῆς Ἑλευθερίας!

Ὅποια ἦττα ἐνδοξότερα τῆς νίκης τοῦ νικητοῦ! ὅποια εὐτυχὴς δυστυχία μυριάκις γλυκυτέρα τοῦ κακοδαίμονος ὄλθου τῶν τυράννων τῆς γῆς, τῆς θριαμβευοῦσης βαρβαρότητος τοῦ Νέρωνος, τοῦ Ἀττίλα, τοῦ Μωάμεθ τοῦ Β'! . . .

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἢ σκληρὰ τοῦ Βυζαντίου Μοῖρα ἀνεκάγχασε τραγικῶς μὲ σαρδόνιον χλεύην· καὶ ἀντὶ τῆς ἐλεήμονος Χριστιανικῆς χειρός, ἣν ὁ ἀθάνατος ἐτοιμοθανῆς ἐζήτησε, τῷ δίδει ἕνα Τοῦρκον φονέα μαῦρον ὡς ὁ συντελούμενος ἤδη παμμέλας πολιτικός ὄλεθρος τοῦ κραταιοῦ Βυζαντίου, τῆς τότε Μητροπόλεως τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Ὁμοίως κατὰ τοὺς κατόπιν αἰῶνας ὅταν οἱ Πρόδρομοι τῆς Ἑλευθερίας Ἀρματωλοὶ ἔδλεπον εἰς τὰ ὄρη, ὅπου ἐμάχοντο, ἀφευκτον πλέον τὴν ζώγρησιν ἢ τὸν φόνον τῶν ὑπὸ τῶν πανταχόθεν αὐτοὺς κυκλούντων ἐχθρῶν, ἰκέτευον μετὰ πόθου τὰ πρωτοπαλλήκαρά των νὰ πάρουν τὸ κεφάλι των μὲ τὸ τίμιον ξίφος των, ἵνα μὴ βεδηλωθῇ ἐν αὐτῷ ἡ πίστις τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ Ἑθνικὴ Τιμὴ, ἐὰν περιπέσῃ εἰς χεῖρας ἀπίστων. Ποῖος τυφλὸς δὲν βλέπει διὰ μέσου τῶν γενεῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὴν ἐνότητά;

Ὁ μαῦρος ἐγείρει τὸ ξίφος καὶ ὁ αὐτοκράτωρ πίπτει νεκρός. Πλὴν τοιοῦτος ἀναξ δὲν ἀποθνήσκει. Τὸν θάνατον τοῦ ἥρωος καὶ μάρτυρος τῆς Ἑθνικῆς Τιμῆς δὲν παρεδέχθη ποτέ ἡ ἑθνικὴ συνείδησις. Ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτῆς λαϊκὴ παράδοσις, λαξεύουσα εἰς τὸν λιθόστερνον βράχον τοῦ αἰωνοδίου κολοσσοῦ τοῦ ἡθικοῦ ἐκείνης σθένους, ἀντλεῖ ἄσπιλον καὶ στίλβον ὡς ἡ χιών τοῦ Ὀλύμπου μάρμαρον καὶ ἀναπλάττει τὸν βασιλέα της Μαρμαρωμένον. Μαρμαρωμένον καὶ ζῶντα εἰς τοῦ θανάτου τὸν ὕπνον, αἰωνίως ζῶντα καὶ ἀναμένοντα νὰ εὐδοκήσῃ ὁ οὐρανός, νὰ καταφέρῃ κατὰ τοῦ κρατοῦντος τυράννου τὴν πυγμὴν ὁ Θεὸς ἐνισχύων πρὸς τοῦτο τὴν ἑλληνικὴν πυγμὴν, ἵνα εἰσελάσῃ καὶ αὐτὸς νικητὴς διὰ τῆς Χρυσῆς Πύλης μὲ τὸν χρυσοφάλαρον ἵππον του καὶ εἰσέλθῃ — ὅχι ἔφιππος ὡς ὁ Μωάμεθ ὁ Β' — εἰς τὸν περιάλητον Νάον καὶ κοινωνήσῃ ἐκεῖ ἀπαξ ἔτι Κοινωνίαν χαρᾶς καὶ ζωῆς ἑθνικῆς καὶ ἀναστηλώσῃ ἰδιοχείρως τὴν Κυανόλευκον ἐπὶ τοῦ θυελλοπλήκτου ἐκείνου Τρούλλου.

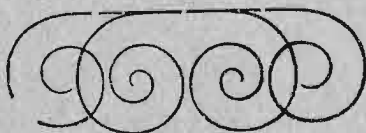
Τότε ὁ Χρυσοῦς Δικέφαλος Ἀετὶς, ὅστις πιτάσας ἔκτοτε εἰς τοὺς οὐρανοὺς, εὗρεν ἐπὶ τόσους αἰῶνας φωλεὰν εἰς τὰ χρυσοπόρφυρα νέφη τῆς δύσεως, θὰ κατέλθῃ πλήρης δόξης νὰ καθισθῇ εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον τοῦ αὐτοκράτορος. Καὶ μυρίοι κώδωνες ἐπὶ γῆς καὶ ἐν οὐρανῷ θὰ ἠχήσωσι τὴν Ἀνάστασιν τοῦ πολυπαθοῦς, ἀλλ' ἀθανάτου Γένους!

Ὡς ἥρως Σὺ τοῦ καθήκοντος, εὐγενὲς σύμβολον τῆς ἀσπίλου ἑθνικῆς Τιμῆς, πολυφίλητε Βασιλεῦ, ὦ Μαρμαρωμένε! πόσον

Σε λατρεύομεν! ἵνα ἴδωμεν τὴν μυθώδη ἀναβίωσίν Σου, προθύμως θὰ ἐδεχόμεθα τὸν θάνατον· ὡς λίθανος λατρείας ἢ τελευταία πνοή μας θὰ περιέλουε τὴν καλλιμάμαρον μορφήν Σου μὲ τὸ ἀρχαῖκόν τῆς κλασικῆς αἰγλῆς κράνος, ὦ Βασιλεῦ τῆς ἡττης καὶ τῆς δόξης, τῶν θρύλλων καὶ τῶν πόθων, τοῦ θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεως!

Διότι ἐν τῷ προσώπῳ Σου ὁ πολιτισμὸς ἐτίμησεν αἰείποτε τὸν μάρτυρα τῆς ἀνεσπέρου Ἰδέας· καὶ ἐν τῷ προσώπῳ Σου ἐπίσης ὁ Θεάνθρωπος Μάρτυς ἐπέγραψεν ὡς ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ «Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν Ἐμοῦ, οἱ μάρτυρες ἐνὸς παγκοσμίου Ἰδεώδους· διότι εἰς αὐτοὺς ἀνήκει πῆς Ἀθανασίας ὁ στέφανος».

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Ε. ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ἡ κυρία.

— Ἀνέτα πήγαινε νὰ μάθῃς πῶς πέρασε ἡ καυμένη ἢ ἄρρωστη ποῦ ἦτο τόσο ἀσχημαχθές. Ἀνὰπέθανε νὰ σου ποῦν τὴν ὥρα τῆς κηδείας.

Ἡ Ἀνέτα ἐπανέρχεται.

— Κυρία, ἡ ἄρρωστη εἶναι πολὺ καλύτερα. Ὅσῳ γιὰ τὴν κηδεία δέν μου εἶπαν πότε θὰ γείνη.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΡΣΕΝΙΟΣ

Μία ωραία ἐκκλησιαστικὴ μορφή τιμῶσα τὸν ὀρθόδοξον κλῆρον, εἶναι ἡ τοῦ Πατριάρχου Ἀρσενίου τοῦ Αὐτωρειανοῦ, ἀκμάσαντος κατὰ τὸν ΙΓ' αἰῶνα. Πολιτικοὶ λόγοι, ὅπως θὰ ἐλέγομεν σήμερον, συνετέλεσαν ὅπως ἡ εὐγενὴς αὐτῇ φυσιογνωμία μείνῃ ἐν ἀφανείᾳ. Ἐν τούτοις ὅμως οἱ μελετῶντες τὴν Ἱστορίαν τοῦ Βυζαντίου δέν δύνανται νὰ μὴ σταματήσωσιν εὐσεβῶς ἀποκαλυπτόμενοι πρὸ αὐτῆς.

Ὁ βασιλεὺς Θεόδωρος Β' ὁ Λάσκαρις ὁ ἐλληνοπρεπέστατος, οὕτινος οἱ φιλοπάτριδες λόγοι καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ κατὰ κόρον γενομένη χρῆσις τῆς λέξεως **Ἕλλην** πρὸς δῆλωσιν τῆς ἐθνικῆς του ὑποστάσεως ἀποτελοῦσι τὸν καλλίτερον κόλαφον κατὰ τῆς θεωρίας τοῦ Κρουμβάχερ καὶ τῶν ὁμογενῶν μας ὁμοτρόπων του, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ λέξις Ἕλλην ἐπεδλήθη διὰ τῆς Σχολῆς καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν σημασίαν δύναται νὰ ἔχῃ, — ὁ φιλόπατρις οὗτος, λέγω, βασιλεὺς, ἀποθνήσκων ἀφήκε υἱὸν ἀνήλικον τὸν Ἰωάννην τὸν Β', ἔταξε δὲ αὐτὸν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Πατριάρχου Ἀρσενίου.

Δέν παρήλθον ὅμως ἐννέα ἡμέραι καὶ ὁ Μιχαὴλ Παλαιολόγος, τελουμένου τοῦ μνημοσύνου τοῦ Θεοδώρου, κατέσφαξε τὸν ἐπίτροπον τοῦ ἀνηλίκου βασιλέως Ἰωάννου, Γεώργιον τὸν Μουζάλωνα καὶ ἐσφετερίσθη τὴν ἀρχὴν. Πλήρης ἀγανακτήσεως τότε ὁ ἱερὸς Ἀρσένιος ἐσπευσε νὰ ὀνειδίσῃ τὸν θρασὺν σφετεριστὴν καὶ τὸ μόνον, τὸ ὅποιον κατώρθωσεν, ἦτο νὰ ἀποσπάσῃ, τὴν διὰ φρικτῶν ὀρκῶν γενομένην βιαβεδαίωσιν, ὅτι ὁ μικρὸς Βασιλόπαις θὰ παραμείνῃ ἀσινῆς καὶ ἀλώβητος.

Ἐν τούτοις μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσπόλεως ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Στρατηγοπούλου ὁ σφετεριστὴς τοῦ θρόνου Μιχαὴλ, ὅπως μὴδὲν τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ ἀρχῇ τῷ παραδληθῇ πρόσκομμα, ἀπετύφλωσε τὸν νεαρὸν βασιλέα ἄγοντα τότε ἡλικίαν δέκα ἐτῶν.

Δέν δύναται τις νὰ φαντασθῇ τί συνέβη ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ γηραιοῦ Πατριάρχου μόλις ἔμαθε τὴν διάπραξιν τοῦ στυγεροῦ

ἀνοσιουργήματος. Ἐκλαιε μεγαλοφώνως, ἔτυπτε τὸ στήθος του σφοδρῶς καὶ ἔτιλλε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του, δοῶν τὸ ἀνάθεμα εἰς τὸν ἀέρα καὶ εἰς τὸν ἥλιον, ἀνδριζόμενος δὲ καὶ ἀναδεικνυόμενος ἄξιος τοῦ Χρυσοστόμου διάδοχος, βαρυτάτῃ ἐκκλησιαστικῷ ἀφορισμῷ καθυπέβαλε τὸν σφετεριστήν. Οὗτος ἐδέχθη κατ'ἀρχὰς μετὰ συντριβῆς δῆθεν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ποινὴν, προσπαθῶν νὰ κερδήσῃ καιρὸν, ὅπως δυνηθῇ ἐν τῷ μεταξὺ νὰ καταπραΰνῃ τὸν παρωργισμένον Πρωθιεράρχην. Βλέπων ὅμως ὅτι παρ' ὅλα τὰ τεχνάσματά του, ὁ Ἀρσένιος παρέμενε ἀτεγκτος, ἀπεφάσισε νὰ προβῇ εἰς τὴν καθάρισίν του καὶ πρὸς τοῦτο συνεκάλεσε τοὺς φίλους του ἀρχιερεῖς, οἵτινες, καθὼς λέγει ὁ Νικηφόρος Γρηγορᾶς Τόμ. Α. σελ. 95 «**τοῖς ἄλλοις φιλαδελφίας ὑπὸ δείγμα γίνεσθαι παρὰ Κυρίου προστεταγμένοι, σύνοδον κατὰ τοῦ πρώτου ἀδελφοῦ συνεκρότουν ἐν τῷ Παλατίῳ**».

Κληθεῖς ἐνώπιον τῆς Συνόδου ταύτης ὁ ἱερός ἀνὴρ, ἀνεκήρυξεν αὐτὴν παρανόμως συγκεκροτημένην, ὡς συγκληθεῖσαν ὑπὸ κοσμικῆς ἀρχῆς καὶ δὴ ὡς προεδρευομένην ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντιδίκου του Βασιλέως, λαμβάνοντος οὕτω θέσιν κριτοῦ. Ἀφοῦ ἐδήλωσε ταῦτα μετὰ παρρησίας, ἐσίγησε, μὴ καταδεχόμενος, οὐδὲ γὰρ νὰ ἀπαντᾷ εἰς τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευόμενας αἰτιάσεις. Ἐπειδὴ δὲ ἐξηκολούθει ἄγων σιγὴν ἀπόλυτον, ἐθεωρήθη ὡς φυγοδικῶν καὶ καταδικάσθη εἰς καθάρισιν καὶ ἐξορίαν καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας δέσμιος ἀπεστάλη εἰς Προικόνητον.

Αἱ κατ' αὐτοῦ αἰτιάσεις δύνανται ν' ἀποτελέσωσι θέμα μακρᾶς μελέτης. Κατηγορήθη ὅτι ἐν καιρῷ τῆς θείας λειτουργίας ὤφθη συνομιλῶν μετὰ τοῦ ἐν Κων)πόλει διατρίβοντος Σουλτάνου τοῦ Ἰκονίου Ἀζατίνῃ. Ἐν τούτοις ὅμως ἦτο γνωστότατον ἐν Κων)πόλει ὅτι ὁ Σουλτᾶνος οὗτος ἦτο Χριστιανός, καθὼς δὲ λέγει ὁ Ν. Γρηγορᾶς «**Χριστιανῶν ὑπάρχων γονέων υἱὸς καὶ τῷ θείῳ αὐτὸς τετελεσμένος βαπτίσματι ἦν. Τύχης δὲ φορᾷ Σουλτὰν καὶ ἀρχηγὸς ἐγεγόνει τῶν Τούρκων νῦν**

δὲ ἐν Κων)πολεὶ καὶ τὰς θείας ἀσπαζόμενος εἰκόνας καὶ πάντα εἰς προὔπιον τῶν Χριστιανῶν ἐργαζόμενος ἔθιμα».

Ἀλλὰ καὶ Χριστιανὸς ἂν δὲν ἦτο ὁ Ἀζατίνης πᾶς τις ἀντιλαμβάνεται ὅτι ὕψιστον τοῦ κράτους συμφέρον ἦτο νὰ ἐνθαρρύνωνται αἱ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν σχέσεις τοῦ ξενου τούτου ἡγεμόνος.

Ὅπως δὴποτε δια τὴν βλακώδη αὐτὴν αἰτίαν ἢ μάλλον πρόφασιν κατηρέθη καὶ κατεβιδάσθη ἀπὸ τοῦ ἐνδύξου οἴκου μενικοῦ θρόνου ὁ ἱερός ἀνὴρ, ἀλλ' ἡ ἀδέκαστος ἱστορία τῷ ἐπιφυλάσσει θέσιν ἐξαισίαν, γέρας λαμπρὸν καὶ ὑπέροχον πάντων ἐκείνων, οἵτινες κατέχοντες ὑψηλὰς θέσεις, ἀντὶ νὰ προσκολλῶνται βδελυρῶς ἐπ' αὐτῶν ὡς εὐτελεῖ ἔρπετά, τοῦτο καὶ μόνον ἄξιαν καὶ ἐπιτηδειότητα ἡγούμενοι, ἐπροτίμησαν νὰ θυσιασθῶσι παρὰ νὰ ἀνέχωνται καταστάσεις μὴ συμφώνους μὲ τὰ ὑψηλά των ἰδεώδη.

Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

— Γιάννη, τί καιρὸν κάμνει ἔξω ;

— Δὲν ξέρω, κύριε, πέφτει πυκνὸ χιόνι καὶ δὲν μπορῶ νὰ δῶ.

ΕΜΜΟΡΦΙΑ ΚΑΙ ΚΑΚΙΑ

— Η —

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Εἶχαν πιασθῇ στήν ἴδια ἱξόβεργα τὸ φθινόπωρο, ἓνα σκαθὶ τὸ γνωστό σας σκοτεινοφορεμένο, λεπτοκαμωμένο πουλάκι, ποῦ σμίγει εὐκολα-εὐκόλα μὲ τὰ ὑπερήφανα καὶ χαϊδεμμένα καναρίνια, καὶ ἓνας μελισσουργός, τὸ θαυμάσιο ἐκεῖνο γαλάζιο πουλάκι, μὲ τῆς κιτρινωπῆς ἀνταύγειες, τὴν παλληκαρίσια σκουφίτσα, ποῦ τὴ σηκώνει ὀλέρθη διὰν θυμώση, τὰ γραμμένα ἔξυπνα ματάκια καὶ τὰ γαμπά του νύχια, ποῦ μὲ σχεδὸν τίποτε σάρκα καὶ ὅσα ἀναπαραστάουν τόσο τέλεια τῶν μεγάλων ὀρνέων τὰ σπαρκακτικά ὄπλα.

Μὲ τὰ ἔφερε χαρούμενο τὸ παιδάκι, ποῦ τὰ εἶχε πιάσει.

Σ' τὰ νύχια του ἦταν ἀκόμη κολλημένος ὁ ἱξός. Ἐπῆρα ἓν ἄδειο κλουβί, ἔβαλα σπέρτο σ' ἓνα πιάτο καὶ μ' ἓνα κουρελάκι προσπαθοῦσα νὰ διαλύσω τὸν ἱξὸ ἀπ' τὴ φοῦκτες τῶν ποδαριῶν τους.

Πρῶτα ετοίμασα τὸ σκαθί. Ἄνοιξα τὴν πόρτα τοῦ κλουβιοῦ καὶ τὸ ἄφησα ἐλεύθερο μέσα· ἔκαμε δύο-τρεῖς τοῦμπες καὶ εὐρέθηκε ὀλόρθο. Ἦλθε καὶ ἡ σειρὰ τοῦ μελισσουργοῦ. Τὸν ἐπῆρα ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ, τὸν ἔσφιξα μέσα στὴ φοῦχτά μου, καὶ μὲ τὰ δάκτυλά μου προσπαθοῦσα νὰ ξεχωρίσω μὲ προσοχὴ τὰ ποδαράκια του, γιὰ νὰ τα καθαρίσω ἀπὸ τὸν ἱξὸ ποῦ τὰ ἐκρατοῦσε κουβαριασμένα. Μὰ ἐνόσφ τὸν ἔβρεχα μὲ τὸ κουρέλι, αὐτὸς ἐδάγκανε μὲ λύσσα τὰ δάκτυλά μου, ὥς ποῦ νὰ βγῇ αἷμα καὶ μ' ἔκαμε νὰ γελάσω γιὰ τὴν τύφλωσι, ποῦ ἐγκλαίει καμμιὰ φορὰ ἢ ἐμπάθεια. Ὁ ταλαίπωρος ἐξέσπασεν ἄδικα ἐπάνω σ' τὰ εὐεργετικά δάκτυλα, ποῦ ἐπάσχίζαν νὰ τον γλυτώσουν ἀπὸ τὸν ἐξευτελισμὸ τῆς παγίδας.

Ἄνοιξα ἀνύποπτη τὴν πόρτα τοῦ κλουβιοῦ, γιὰ νὰ τον κλείσω σ' τὴν ἴδια φυλακὴ μαζὺ μὲ τὸν σύντροφο τῆς δυστυχίας του. Μὰ ἔξαφνα μοῦ ξεφεύγει καὶ μισοζαλισμένος ἀκόμη, πετᾷ κατὰ τὸ

παράθυρο. Ἐμεινα νὰ τον βλέπω, ὅταν κάποιος ἀπὸ τὸ δωμάτιο ἐπέταξε μιὰ μεγάλη πετσέτα καὶ τον ἐτσάκωσε καὶ πάλι. Τὸν ἔσφιξα δυνατὰ αὐτὴ τὴ φορὰ, ἄνοιξα βιαστικά τὴν πόρτα τοῦ κλουβιοῦ καὶ τον ἀφῆκα κατὰ γῆς σ' τὸ πάτωμα. Εἶχε βρεθῇ ἀνάσκελα.

Τὸ σκαθὶ ὥς τὴ στιγμή ἐκείνη δὲν εἶχε δεῖξει κανένα ἐνδιαφέρον, μόνον ἐκτυπιούντανε μὲ μανία ἐπάνω σ' τοῦ κλουβιοῦ τὰ σύρματα. Καμμιὰ παληὰ ἀνάμνησις δὲν ἐφάνηκε νὰ ζωντανεύη μέσα σ' τὴ στενὴ ἐκείνη κεφαλὴ· καμμιὰ γειτονικὴ ἔχθρα γιὰ φαγεῖ ἢ θηλυκοῦ κατάκτησι δὲν φάνηκε νὰ εἶχε κινηθῇ στὴ σκοτεινὴ ἐκείνη συνείδησι. Κάτω ἀπ' τ' ἀστέρια βλέπεις, ὁ ἀέρας ἀνοιχτός. Ποιὸς ξεύρει; Μὰ μόλις εἶδε τὸ μελισσουργὸ κατὰ γῆς, ἀνάσκελα, ὥρμησε καὶ ἔξαλλο ἀπὸ κρυφὴ ὀργὴ τοῦ χύθηκε σ' τὸ λαιμό. Τὸ βάρος του ἐπλάκωσε τὸ τιποτένιο τοῦ ἄλλου σῶμα, μ' αὐτὸς μὲ δυνατὴ καρδιὰ τοῦ ἔβαζε τὰ νύχια στὴν κοιλιά. Στῆθος μὲ στῆθος πιασμένα μιὰ ἀπὸ κάτω, μιὰ ἀπὸ πάνω, ἡ μύτες ἀπειλητικὲς ἀντίκου-ἀντίκου παλαίβαν τὰ δύο πουλιά. Δύο τρεῖς φορὲς ἔκαμαν ἔτσι τὸ γῦρο τοῦ κλουβιοῦ.

Ἐμεινα μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό!

Ὁ μελισσουργός, μὲ ὠρθωμένη τὴν πολεμικὴ σκουφίτσα του ἀπαντοῦσε μὲ δύναμι· σὲ κάθε κτύπο ἐγέμιζεν ὁ ἀέρας ἀπὸ τσιρίδες βραχνῆς κι' ἀπὸ φρουφροῦ πτερῶν.

Ποιοὶ νᾶταν ἄράγε οἱ ὅροι τοῦ πολέμου; Πῶς θὰ ἐφέρετο ὁ νικητὴς;

Μὰ ἔξαφνα τὸ τέλος ἦλθε βιαστικὸ κι' ἀπρόοπτο. Τίποτε δὲν ἐφαίνεται νὰ το εἶχε προετοιμάσει.

Τὸ σκαθὶ εἶχε σφίξει πιὸ κοντὰ τὸ λαιμὸ τοῦ μελισσουργοῦ, κι' αὐτὸς ἐγυρεν ἔξαφνα πίσω τὸ κεφάλι, ἀνάσανε δυνατὰ δύο τρεῖς φορὲς, ἐσπάραξε λιγάκι κατὰ γῆς, κι' ἔπεσε πεθαμμένος. Τὸ σκαθὶ τὸν ἐκύτταξε μιὰ, ἐξετίναξε τὰ ναστατωμένα του φτερά, καὶ ἀγριεμένο ἔφυγε σὲ μιὰ γωνία. Ἄνοιξα τότε τὴν πορτίτσα, ἔβαλα τὸ χέρι μου σιγὰ καὶ μὲ λαχτᾶρα ἐσήκωσα τὸ πεθαμμένο πουλάκι στὴ φοῦχτα μου. Δὲν πίστευα ἀκόμη σ' αὐτὸ τὸ τέλος.

Τί νὰ εἶχε συμβῇ ἄράγε; Τὸ ἔπιασα στὸ χέρι μου, ἐφύσησα ἑλαφρὰ τὰ φτερά του. Πληγὴ δὲν εἶχε πουθενά, ὀλίγο αἷμα μόνο ἐξεχείλιζε ἀπὸ τὸ ἀνοιχτό του στόμα. Ἐπρόσεξα: Θεέ μου! τὸ σκαθὶ τοῦ εἶχε ἀποκόψει τὴ γλῶσσα!

Ἀλήθεια, ἔτσι λοιπὸν τελειόνουν ἡ μονομαχίες ἔσθ' ὅν κόσμῳ τῶν πουλιῶν;

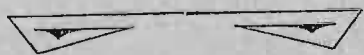
Τὸ ἐκύτταξα μὲ βαθὺ πόνο γιὰ τὴ χαμένη του ἐμμορφιά. Ἡ φύσις, ἀσυναίσθητη ποιήτρια, τὸν εἶχε χαρίσει τόσα κάλλη. Ἡ πολεμικὴ σκουφίτσα του ἐστέκετο ἀκόμη ὠρθωμένη ἀπὸ ἀσβεστη ὀργή. Τὰ νύχια του τὰ εἶχε μαζεμένα. Τόση ἀδυναμία ἔσθ' ὅν τιποτένιο του κορμί, μὰ καὶ τόσο σθένος ἔσθ' ὅν παλληκαρίσια του ψυχὴ! Τόση ἐμμορφιά, μὰ καὶ τόση κακία!

Ζεστό ἦταν ἀκόμη τὴν ὥρα ποῦ τὸ ἔθαψα κάτω ἀπὸ τὸν κέδρο τοῦ κήπου.

Ὁ φθινοπωρινὸς ἥλιος ἀνέλυε τὰ χρώματα τῆς πορφύρας του ἐπάνω ἀπὸ τὸ ἑξοχικὸ τοπεῖο, γιὰ νὰ ἐπιδείξῃ μιὰ φορὰ ἀκόμη τὴν ἐμμορφιά του στοὺς τόπους ποῦ σὲ λίγο πήγαιναν νὰ κοιμηθοῦν, ἀσυναίσθητος γιὰ τὰ πάθη, ποῦ γεννᾷ ἡ βιοπάλη ἔσθ' ὅν κόσμῳ ἐδῶ κάτω.

Τὸ παιδί, ποῦ εἶχε πιάσει τὸ μελισσουργὸ ἔσθ' ὅν ἰξό, ἀσυναίσθητο καὶ αὐτὸ ὄργανο γιὰ μιὰ καταστροφὴ, ἔφερεν ὀλίγα λουλουδάκια νὰ τα σπείρῃ ἐπάνω ἀπὸ τὸ φρέσκο λάκκο γιὰ νὰ συμβολίσῃ χωρὶς νὰ το καταλαβαίνει τὴν ἐφήμερη ἀνάμνησι τῆς ἐμμορφιάς ἑνὸς μικροῦ θύμματος τῆς ἀκατασχέτου τῶν ἐνστικτῶν ἀγριότητος.

NOEMI A. ΖΩΠΡΟΥ

Ὑπάρχουν σύζυγοί τινες—ἀποφύλια κοινωνικὰ τέρατα,—ἐκμεταλλεῖσθαι τὴν καλλονὴν τῆς συζύγου τῶν καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀντλοῦντες αἰσχροὶ κέρδη. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι ἐκμεταλλεῖσθαι τὴν δυσειδίαν αὐτῆς. Εἶναι οὗτοι οἱ νυμφευόμενοι δυσειδεστάτην κόρην χάριν μεγάλης προικῆς.

Μήπως αὐτοὶ εἶναι ὀλιωότεροι ἄνθρωποι ἐννύνων;

ΝΕΚΡΑΝΘΕΜΑ

ΚΛΕΩΝ ΑΛ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ, ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ, Γ. ΣΟΥΡΗΣ

Κλέων Ἀλ. Ραγκαβῆς

τὴν εἰκόνα, λυπούμεθα δὲ διότι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ εὗρωμεν τὴν τοῦ Ἀγγέλου Βλάχου, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπιφυλασσόμεθα νὰ ἐπαγέλθωμεν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος. Τοῦ δὲ ἀλησμονήτου Γ. Σουρῆ ἀναδημοσιεύομεν ἐκ παλαιοῦ τεύχους, ἐν τῶν ὡραιότερων καὶ δροσερωτέρων προϊόντων τῆς σατυρικῆς του Μούσης.

Ὁ Φασουλῆς ὡς γέρον
βαρὺν τὸ βῆμα φέρων.

Ἴδου λοιπὸν ἐγὼ! . . .
κατήντησα ὁ τάλας
ἀρχαῖος Μαθουσάλας
καὶ τρέμω καὶ ῥιγῶ.

Κι' ἐνῶ πυρέσσων καίμαι,
θαρρῶ στὴν γῆν πῶς εἶμαι
πρὶν γίνῃ φῶς καὶ σκότος
κι' ὁ ἄνθρωπος ὁ πρῶτος.

Παρήλασαν ἐμπρός μου
ὡς λάμπεις καὶ σκιαὶ
βασίλεια τοῦ κόσμου
κι' αἰώνων γενεαί.

Εἶδα τὸ σκυλλόγι
τοσοῦτων πεινασμένων
καὶ τὸν Ἀδάμ νὰ τρώγῃ
τὸν ἀπηγορευμένον.

Ἔτας φλόγας τῶν Γομόρων
νομίζω πῶς ἐκάην
κι' εἶδα τὸν αἰμοβόρον
καὶ θηριώδη Κάιν.

Ἐστὴν πρώτην καταιγίδα
ἐκείνην των θνητῶν
καὶ τὴν ἁγίαν εἶδα
τοῦ Νῶε κιθωτόν.

Κι' ἐγὼ οὐρανοδόμων
ἔστων Καύκασον ἐδέσθην
καὶ ἔστις Κανὰ τὸν γάμον
μὲ φράκτο παρευρέθην.

Μ' ἐτύφλωσεν ἡ ἄμμος
τῆς παλαιᾶς Σαχάρας
καὶ εἶχα γίνει μάμμος
ἔστων τοκετὸν τῆς Σάρρας.

Εἶδα ὡς ἐν φαινόμενον
ἐκ τῶν πολὺ σπουδαίων
καὶ τὸν Περιπλανώμενον
ἐκείνον Ἰουδαῖον.

Εἶδα νὰ κόψῃ Χάρος
τοῦ Λάβαν τὰς γυναῖκας,
κι' ἐπῆγα ὡς κουμπάρος
ἔστους γάμους τῆς Ρεβέκκας.

Προσέκλινα το γόνυ
ἔσθην πτῆσιν τοῦ Ἰακάρου,
κι' εἶδα καὶ τὸ σαγόνι
ἐκείνου τοῦ γαιδάρου,

Ἐποῦ ὁ Σαμφὼν φουκτόνων
ἔς τὰς σιδηρᾶς του χεῖρας,
διέσπειρε τὸν φόνον
εἰς Φιλισταίων σπείρας.

Διέμεινα ἔς τὴν νῆσον
τοῦ πλάνου Ροδινσῶνος
ἀλλ' εἶδα καὶ τὸν Κροῖσον
νὰ ψήγεται ἀπόνως.

Ἐπαιξα ἄλγῃ πρέφα
μετὰ τοῦ Μαθουσάλα
κι' εἶδα τὴν Γενοβέφα
εἰς τὰ βουνὰ πηλάλα.

Σοφοὺς καὶ μάγους ἔβρῆκα
ἔσθην πρώτην των σπουδῆν,
καὶ μὲς ἔστων φοῦρνο ἔμπῃκα
τοῦ Χόντζα Ναστραδδίν,

Ἐφαγα σιναγρῶδα
ἔσθ' ὁ σπῆτι τοῦ Δουκούλλεου,
καὶ τὴν Μαρκόφλα εἶδα
μετὰ τοῦ Μπερτοδούλου.

Τρεῖς νύκταις εἶχα μείνει
φρουρὸς μὲ φλέγμα κρύον
σάν ἔπῃγε ἔσθην Ἀλκμήνη
ὁ Ζεὺς ὡς Ἀμφιτρύων.

Τρεῖς νύκταις στὸ πεδᾶρι
νὰ μάθω τί συμβαίνει,
βαστῶντας τὸ φανάρι
τοῦ πάλαι Διογένη.

Καὶ ὅμως ἐνῶ πλέον
ἐσάπισα παλαίων
εἰς τῆς ζωῆς τὴν πάλην,
τὸ γῆρας τὸ μισῶ
καὶ θέλω καὶ λυσσῶ
νὰ γίνω νέος πάλιν.

Κι' ὕστερα τὴν μαγκούφη
τὸν εἶδα εἰς συμπόσιον
νὰ πίνῃ ιονορούφι
τὸ νέκτρο τὸ ἀμβρόσιον.

Τὸν Πάρι μὲ τῆς Χάραις
τὸν πρόφθασα παιδάκι
νὰ παίζῃ τῆς
καὶ τὸ δαχτυλιδάκι

Εἶδα τὸν Χονδροκώστα
ὡς δῆμιον τῶν σκύλων,
καὶ νὰ γενῇ κομπόστι
τῆς Ἐριδος τὸ Μῆλον

Εἶδα τὸ ἓνα κι' ἄλλο.
τέλος κι' ἀρχὴν δὲν βρίσκω,
κι' ἂν δὲν σταθῶ θὰ βγάλω
σπυρὶ ἔς τὸν οὐρανίσκο.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΙ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΙΘΑΡΙΣΤΟΥ

Καὶ οἱ ἀρχαῖοι, ὅπως οἱ σύγχρονοί μας, ἐγνώριζον τὰς καλλιτεχνικὰς περιοδείας (tournées artistiques) τῶν φημιζομένων ἐπὶ δραματικῇ ἢ μουσικῇ τέχνῃ.

Πρῶτοι σκαπανεῖς, ποῦ ἤνοιξαν τὸν νέον αὐτὸν δρόμον μετὰ πολὺν μόχθον καὶ ἐλαχίστας ὑλικὰς ἀπολαύσεις, οἱ στρηλατούμενοι ἀπὸ τὴν ποίησιν, τὴν μουσικὴν καὶ τὴν μανίαν τῶν περιπλανήσεων, ἦσαν δέδοται οἱ ῥαψῳδοί. Διαρκῶς ὠθούμενοι νὰ διέλθουν νέους ἀκροατὰς καὶ νέους τόπους, μετέβαινον περὶ ἀπὸ κώμης εἰς κώμην καὶ ἀπὸ πολίχνης εἰς πόλιν, ὅπως τοὺς ἔφεραν ἡ τύχη, ἄλλοτε εἰς τὸ ὑπαιθρὸν ἀγρουλοῦντες, ἄλλοτε εἰς καλύβας ἢ εἰς δημοτελεῖς πανηγύρεις καὶ ἄλλοτε εἰς μέγαρα ἢ εἰς συμπόσια ἀνακτορικῆς αὐλῆς.

Ἦσαν κατ' ἀνάγκην ὀλιγαρκεῖς καὶ εὐχαριστοῦντο μετὰ μικρὰ πράγματα, μολονότι ἔπρεπε νὰ τραφοῦν ὄχι μόνον αὐτοί, ἀλλὰ καὶ αἱ δύο Μοῦσαι τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς, αἱ ἀχώριστοι τῶν ῥαψῳδῶν σύντροφοι, ποῦ ἦσαν κολλημένοι ὀργανικῶς μετὰ τῶν ἀπὸ τὰς πλευράς, ἀπαράλλακτα ὅπως οἱ δύο Σιαμαῖοι ἀδελφοί, οἱ ὅποιοι ἦλθον πρὸ 30 ἐτῶν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ἐπεδεικνύοντο κερδίζοντες χρήματα ὡς μοναδικὸν θαῦμα κοινῆς ζωῆς διδύμων ἀδελφῶν καὶ κοινοῦ κατ' ἀνάγκην θανάτου.

Κατόπιν ἀνεφάνησαν οἱ μεγάλοι σοφισταὶ μετὰ τὰς ἐτοίμους ἀπαντήσεις τῶν εἰς πᾶσαν ἐρώτησιν περὶ οἵουδήποτε πράγματος καὶ ἠκολούθησεν αὐτοῖς τὸ μέγα πλῆθος τῶν ἀποζώντων ἐκ τῆς ρητορικῆς, τοὺς ὁποίους ὠνόμασεν ὁ Ἀριστοφάνης ἐπὶ τὸ κωμικώτερον γλωσσογάστορας ἢ ἐγγλωττογάστορας. Σοφισταὶ καὶ ῥήτορες ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἐκαμναν τὰς ἐπιδείξεις τῶν (conferences) ἐπὶ πληρωμῇ ὡς σχολιοβάται τῆς λογικῆς καὶ τῆς πειθοῦς διδάσκαλοι, μέγα φρονούντες καὶ μετὰ τὰς μεγάλας τῶν ἀξιώσεις ἐπιβαλλόμενοι εἰς τὸ δημόσιον.

Ἡ ΕΚ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΠΑΝΟΔΟΣ

Ἡ ξυνορίς τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς ἦτο ρακένδυτος, ὥπως καὶ οἱ ραψῳδοί. Ἡ ρητορικὴ ὅμως, ἀγέρωχος καὶ καλλωπίστρια, ἤθελε νὰ ζῇ μὲ πολυτέλειαν καὶ τρυφήν. Ἀφοῦ ἐζήτησαν αὐτὴ καὶ ἔλαθε τὸν λόγον, τὸν ἐκράτησεν ἡ ἀθεόφοβη ἐπὶ ὀκτὼ ὁλοκλήρους αἰῶνας, ἀπὸ τοῦ 450 π. χ. ἕως τοῦ 350 μ. χ. καθ' ὅλον τὸν ἀρχαῖον κόσμον· τῆς γιγαντιαίας αὐτῆς κωλυσιεργίας γελοιωδέσταιται μιμήσεις εἶναι αἱ μερικῶν κοινοδουλίων νανῶδεις κωλυσιεργίαι.

Ἐπὶ τέλους βραγχνὴ καὶ ἐξηντλημένη παρεχώρησεν ἡ ρητορικὴ τὸν λόγον εἰς τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας καὶ αὐτοὶ μετ' ὀλίγον εἰς τὰ ἴκιστα πατρώζοντα τέκνα των, εἰς τοὺς ἱεροκήρυκας. Τὰ κηρύγματα ὅμως τῶν τελευταίων διέφερον ἀπὸ τῶν ἐπιδείξεων οὐσιωδῶς κατὰ τοῦτο, ὅτι ἐγίνοντο ἄνευ πληρωμῆς, ἄνευ θορύβου καὶ ἄνευ χειροκροτημάτων. Ὅπου δὲ τὰ χειροκροτήματα καὶ ὁ θόρυβος ἀπαγορεύονται, ἐκεῖ ὁ λαϊκὸς ἐνθουσιασμὸς δὲν εἰσέρχεται καὶ ὅπου λείπει ὁ ἐνθουσιασμὸς ἐκεῖ χασμῶνται, νυστάζουν καὶ ἡλιθιάζουν.

Κατὰ τὴν ὑπερχιλιετὴ αὐτὴν περίοδον ἐτελέσθη δι' ἐπιτυχὸς ἐγχειρίσεως ὁ χωρισμὸς τῆς ποιήσεως ἀπὸ τῆς μουσικῆς ὁ ἐπιτρέψας τὴν ἀνεξάρτητον ἀνάπτυξιν ἀμφοτέρων. Ἐκτοτε ἀνεδείχθησαν ἡθοποιοὶ ἔξοχοι ἀφ' ἑνός, καὶ μουσικοὶ δημοφιλέστατοι ἀφ' ἑτέρου, τρεπόμενοι εἰς καλλιτεχνικὰς περιοδείας καὶ ἀμιλλώμενοι πρὸς τοὺς πλανοδίους ρήτορας εἰς ἄγρην ἐπευφημιῶν καὶ ἀργυρίου. Ἡ ἀφίξις διασήμευ καλλιτέχνου ἢ ρήτορος προσεκάλει πυρετὸν πανηγύρεως ἐν τῇ πόλει, καὶ ἔτρεχον οἱ θαυμασταὶ τίς νὰ προλάβῃ μίαν θέσιν τοῦ θεάτρου, ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ σήμερον, ὅταν μᾶς ἐπισκέπτωνται ἐπίσημοι ἐξ Εὐρώπης σκηνικοὶ καὶ μουσικοὶ τεχνίται.

Πόσον ὅμως περιέργως ἐξειλίχθη ἡ διὰ τῶν αἰώνων παρέλασις τῶν καλλιτεχνῶν τούτων. Ὁ τυφλὸς Δημόδοκος εἰς τὴν ἀλλὴν τοῦ βασιλεως τῶν Φαιάκων Ἀλκινόου ψάλλει τὰ κλέη ἀνδρῶν τε καὶ θεῶν, ψάλλει τὴν ἄλωσιν τοῦ Ἰλίου καὶ ἐξυμνεῖ τὸν πολύτροπον Ὀδυσσεά, τὸν ἐγκλειστον ὀπλίτην τοῦ δουραίου

ἵππου, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ οὔτε ὁ βασιλεὺς οὔτε ὁ ψάλτης ὅτι ὁ φιλοξενούμενος ἐκεῖ ἄγνωστος ναυαγὸς θαύματα συνεκινεῖτο ἀπὸ τὴν ραψῳδίαν καὶ ἔχυνε δάκρυα ἀκούων τοὺς ὕμνους τῆς παιλίας τοῦ δόξης εἰς τὴν παροῦσάν του ἀθλιότητα. Καὶ ὁ Ὅμηρος, ἄλλος τυφλὸς ραψῳδός, ἀντιὸλίγου ἄρτου καὶ πλειότερων ἐπαινῶν ἀντιδωρεῖ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα δύο ἀθανάτους ἐποποιῶς, ποῦ ἔθρεψαν κατὰ σειρὰν ὅλας τὰς γενεὰς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τρέφουν ἀκόμη τὰ Λύκεια καὶ Γυμνάσια ἁλλεδαπῶν καὶ ἡμεδαπῶν.

Πόσοι καθηγηταὶ καὶ σήμερον ἀκόμη χρεωστοῦν τὴν θέσιν των εἰς τὸν Ὅμηρον καὶ ἀπὸ τοὺς δακτυλικούς στίχους του πορίζονται τὸν ἄρτον τῆς οἰκογενείας των. Πόσοι τυφλοὶ εἶδαν τὸ φῶς των χάρις εἰς τὸν τυφλὸν Ὅμηρον.

Τοῦναντίον οἱ μεταγενέστεροι μουσικοί, ἀνοικτομμάται μὲ τὸ παραπάνω, ἐκλαμβάνουν τυφλοὺς τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων, ὅσας τιμοῦν δι' ἐπισκέψεως κατὰ τὰς περιοδείας των, τοὺς καθιστοῦν ὑποταγεῖς φόρου ἐν ὀνόματι τῆς τέχνης, καί, ἀναλόγως τῶν εἰσπράξεων, τοὺς ἐπαινοῦν διὰ τὴν φιλομουσίαν των ἢ τοὺς κακολογοῦν ὡς ἀκαλαισθήτους.

Βοηθούσης τῆς κενοδοξίας, ἡ ὁποία φουσκώνει κάθε κενόν, τοῦ ὑπάρχει εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἢ τὴν καρδίαν, πάντες προθύμως φορολογοῦνται, οἱ μὲν διὰ νὰ ἀκούσουν τὸν καλλιτέχνην, οἱ δὲ περισσότεροι διὰ νὰ ἀκουσθῇ ὅτι τὸν ἴκουσαν.

Ἵπάρχουν ἄνθρωποι ἴκιστα ἐπιδεκτικοὶ εἰς αἰσθητικὰς ἀπολαύσεις τοῦ ὥрайου, ἀλλ' αὐτοὶ ἀκριβῶς, ὅταν ἦναι πλούσιοι, σπεύδουν πρῶτοι ν' ἀγοράσουν ὅτι δὲν εἰμποροῦν νὰ αἰσθανθοῦν.

Αὐτοὶ, ποῦ νομίζουν τὰ πάντα δυνατὰ διὰ τοῦ πλούτου, γίνονται οἱ τακτικώτεροι θαμῶνες τῶν ἐκτάκτων τούτων παραστάσεων καὶ καμαρόνουν σεμνοτύπως ἐκ τῆς πρώτης σειρᾶς τῶν καθισμάτων. Τοὺς καμαρόνει ὅμως καλλίτερα ὁ ἄλλος κόσμος· διότι ἀντὶ τῆς ἀνυπάρκτου αἰσθητικῆς βλέπει ὁ κόσμος μίαν ποράδοξον τέρψιν μεταδιδόμενην εἰς τὴν ψυχὴν των ἐκ μόνης τῆς ἑώρας των καὶ μειδιῶν ἐμπαικτικῶς κρυφομιλεῖ καὶ λέγει:

Πόσον εἶναι θαυμαστή ἡ ἔδρα τῶν πλουσίων. Δι' αὐτοὺς ἡ τέρ-
ψις τοῦ καλοῦ ἀπὸ ἐκαὶ πηγάζει. Ὡς θαυμασταὶ πηγαὶ καλλιτε-
χνικῶν ἀπολαύσεων!

II

Περὶ τῆς εὐστοχίας τῶν ἀποκρίσεων τοῦ κιθαριστοῦ Στρα-
τονίκου ἔχει γράψει ἀρκετὰ ὁ Ἀθήναιος εἰς τοὺς Δειπνοσοφιστάς
(H. 40 καὶ ἐπ.) διασώσας καὶ μέρος τῶν στιχῆρῶν ἀπομνημο-
ευμάτων ποῦ ἔγραψεν ὁ Μάχων περὶ τῶν λογοπαιγνίων, καὶ τῆς
γενικῶς φημισθείσης εὐφυολογίας τοῦ ἀνδρός. Ἀλλ' αἱ ὀλίγαι
λέξεις τοῦ Στράδωνος (14. 2.2.) παρέχουν πλαστικῶς ἀφορ-
μὴν πρὸς ἐξαικόνισιν ἐνὸς ἐπαισοδίου καλλιτεχνικῆς περιδείας
τοῦ ἐξόχου τούτου καὶ εὐφυστάτου συνάμα καλλιτέχνου.

Ὁ κιθαριστὴς Στρατόνικος ἤκμαζε τὸν πρῶτον π. χ. αἰῶ-
να. Περιάγων τὴν κιθάραν τοῦ ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἐπεσκέ-
ψθη ἐν ἐποχῇ φθινοπώρου τὴν Καῦνον, παράλιον πόλιν τῆς Κα-
ρίας, κειμένην ἀντικρὺ τῆς Ρόδου. Τὸ κλίμα τῆς πόλεως ἦτο
ἐλκερινόν. Ἀνυπόφορα καύματα τὸ θέρος καὶ πυρετοὶ ἐλώδεις ἐ-
μάστιζον τοὺς κατοίκους. Οἱ εὐτραφεῖς εἶχον μεταβληθῇ εἰς λι-
γνοὺς καὶ οἱ λιγνοὶ εἰς σκελετώδεις, γενικὴ δὲ ὠχρότης περιέ-
βαλλε τὰ πρόσωπα ὅλων, μικρῶν καὶ μεγάλων.

Ὁ Στρατόνικος δὲν ἦτο μόνον μουσικὸς ἐξακουστὸς ἀλλὰ
καὶ λόγιος ὡς πᾶς Ἕλλην τῆς ἐποχῆς του. Ἐγνώριζεν ἐκ στήθους
τὸν Ὅμηρον καὶ ἡ ζωὴ καὶ εὐτράπελος ὁμιλία του ἐστολίζετο
συχνὰ μὲ ἀνθηρότητα ποιητικὴν, διότι ἐπικαίρως πάντοτε
καὶ προσφυῶς παρενέβαλλε στιχοὺς, γνώμας καὶ ὠραίας εἰκό-
νας ὁμηρικὰς.

Κατὰ τὸν Μεσαῖωνα, ὅτε τὴν θέσιν τοῦ ἐκθρονισθέντος καὶ
λησμονηθέντος Ὁμήρου κατέλαβεν ἡ Ἀγία Γραφή, οἱ τότε θε-
ολόγοι, οἱ καλόγηροι καὶ οἱ ὀπισθέν των συρόμενοι εὐλαβεῖς λαϊ-
κοί, ἐκ τῆς Γραφῆς ἐδανείζοντο φράσεις καὶ ἐστερέωναν μὲ αὐ-
τὰς τοὺς λόγους των. Ἀλλὰ ὅλα τὰ γραφικὰ των παραγγέλμα-
τα ἦσαν στυγνὰ καὶ σκυθρωπά καὶ ἐχρησίμευαν ὡς τονωτικὰ

ὑπομονῆς ἐν τῇ κακοδαιμονίᾳ τῇ παρούσης ζωῆς καὶ ὡς πάρο-
χα ἐλπίδος καὶ εὐδαιμονίας διὰ τὴν μέλλουσαν. Ἡ χαρὰ τότε
ἀνῆκε μόνον εἰς τοὺς νεκρούς, οἱ δὲ ζῶντες περίλυποι μέχρι
θανάτου ἐπερίμεναν νὰ τὴν γνωρίσουν μετὰ θάνατον. Ὁ ἀρχαῖος
ὅμως ἑλληνικὸς κόσμος ἐνόει νὰ ἀπολαύσῃ τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς,
νὰ κοιμίζῃ, νὰ ἐλαφρύνῃ τὰς λύπας καὶ ὅχι νὰ τὰς βαρύνῃ μὲ
προπατορικὰ ἁμαρτήματα. Ἦθελε νὰ ἐρευνᾷ καὶ συζητῇ περὶ
παντὸς μὲ πλήρη ἐλευθερίαν, ἀντὶ νὰ πιστεύῃ χωρὶς νὰ ἐρευνᾷ.
Ἦθελε νὰ ἀκούῃ τραγῳδίας, κωμῳδίας, μουσικοὺς καὶ ρητόρων
ἐπιδείξεις, ἀντὶ νὰ νηστεύῃ, νὰ προσκυνῇ λεῖψα ἁγίων καὶ
νὰ ἀναγινώσκῃ τοὺς θαυματουργοὺς βίους των καὶ γυμνάζων
τὸ σῶμα ὅπως καὶ τὸν νοῦν, τὸ ἠθέλεν ὠραῖον καὶ ἀντάξιον
τῶν πνευματικῶν του χαρισμάτων καὶ ὅχι περιφρονημένον καὶ
ἁμαρτωλόν. Δέν το ἠθέλεν ἀκάθαρτον καὶ δέν το ἐτιμῶρει ὡς
ἐσυνείθιζαν νὰ κάμνουν οἱ ἀσκηταὶ καὶ οἱ μοναχοί, οἱ τρωγλο-
δῦται τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἐκτὸς τῆς διπλῆς ιδιότητος μουσικοῦ καὶ λογίου ὁ Στρα-
τόνικος ἐφημίζετο καὶ διὰ τὴν εὐφυολογίαν του. Ἡ τρίτη αὕτη
ιδιότης ἡ ἀπαραίτητος διὰ τὴν τελείαν μὶμῶσιν ἐνὸς καλλι-
τέχνου ἀποτελεῖ τὸ τρίτον πρῶτον τῆς καλλιτεχνικῆς τριά-
δος, ὅπου ἐπίσης τὸ πνεῦμα εἶναι τὸ βεβαίον τοῦ λόγου καὶ
καὶ τῆς μουσικῆς τὸ ἀσφαλές.

Ἡ μουσικὴ καὶ ἡ λογιστική, ἐὰν δὲν παρεντεθῇ τὸ πνεῦμα
μεταξὺ των, ἀμοιβαίως συνέλκονται, συγκολλῶνται καὶ μοιραίως
ἐξουδετεροῦν ἀλλήλας. Τόσον ὁ λαὸς ἀντελήφθη ὀρθῶς τὸ πρᾶγ-
μα, ὥστε ἐπλασεν ἀκριβῶς δι' αὐτοὺς ἐν σύνθετον ὄνομα: μου-
σικολογιώτατος πλήρες εἰρωνείας καὶ χλεύης. Τὸ προσκολλᾶ
δὲ ἰδίως εἰς ἐκείνους τοὺς μουσικοὺς, ὅσοι, κομπάζοντες διὰ τὰ
δακτυλὰ των ἢ διὰ τὴν φωνὴν των, θεωροῦν αὐτὰ πολυτιμώτερα
καὶ ὑπέρτερα τοῦ πνεύματός των. Ἀλλ' ὅστις ἔχει πνεῦμα, δέν
το θέτει ποτέ ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ. Καὶ ὅταν σωματικὴ τις δεξιό-
της λαμβάνῃ τὴν πρωτοκαθεδρίαν, ἔπεται ὅτι ὁ νοῦς εἶναι ἀ-
δέξιός καὶ δικαίως ἐκθρονίζεται.

Δι' αὐτὰ οἱ ἐξέχοντες εἰς τὸ ἄσμα καὶ τὴν ἐκτέλεσιν μουσικῶν ὀργάνων καλλιτέχναι θὰ χρεωστοῦν μᾶλλον εἰς τὸν νοῦν, παρὰ εἰς τὴν τέχνην τὴν διάσωσιν τοῦ ὀνόματός των ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ τῆς λήθης, ὅπου ἀγαληδὸν ἔρχονται ὅλοι καὶ ἐκπνέουν πόσον φυσικὰ ὅσον καὶ τὰ ἀκουστικὰ κύματα τοῦ μέλους, ποῦ ἐφαλλαν ἢ τοῦ ὀργάνου, ποῦ ἐπαιζαν. Ὅταν ἀποθάνουν ἐκεῖνοι, ποῦ τοὺς ἤκουσαν, κανεὶς πλέον κατόπιν δὲν γνωρίζει οὔτε τὸ ὄνομά των.

Καὶ τὴν ἀπόδειξιν αὐτὴν μᾶς δίδει ὁ Στρατόνικος μὲ τὴν μνησθεῖσαν καλλιτεχνικὴν του περιοδείαν, συμβάσαν, ὡς εἴρηται, ἐν ἐποχῇ φθινοπορινῇ.

Κατὰ τὰς δοθείσας ἐν τῷ θεάτρῳ παραστάσεις ὅπου ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Καύνου προσήρχοντο θαυμάζοντες, χειροκροτοῦντες καὶ πρὸς ἐπανάληψιν ἐκάστου μουσικοῦ τεμαχίου βοῶντες ὡς ἐσυνείθιζον καὶ τότε αὖθις αὖθις (bis, bis,) παρατήρησα μετ' ἐκπλήξεως τὴν ὠχρότητα τῶν θεατῶν, εἰς δὲ τοὺς περιπάτους ἔβλεπεν ἐπίσης ὅλους τοὺς διαβάτας ὠχρούς, ζαρωμένους καὶ καχεκτικούς. Ἐν στιγμῇ εὐθύμου διαχύσεως εἰς ἐρώτησιν προβαλλομένην καὶ τώρα ὅπως τὸ πάλαι, πρὸς τοὺς περιόδοντας καλλιτέχνας, ἐὰν ἦναι δηλαδὴ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν περιοδείαν του, ἀπήντησεν : Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος. Δὲν εἴμπαρῶ μάλιστα νὰ σὰς ἀποκρύψω μίαν ἀνακάλυψίν μου, ὅτι διὰ σὰς ἐδῶ βέβαια τοὺς κατοίκους φαίνεται γράψας ὁ Ὀμηρος τὸν περίφημον στίχον του : «οἷη περ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.»

Τὸ σκῆμμα ἦτο λεπτότατον ἀλλὰ καὶ οἱ εὐαίσθητοι Καύνιοι ἦσαν ἔξυπνοι καὶ το ἐνόησαν. Καὶ ὅταν διεδόθη μὲ τὴν μεγάλην ταχύτητα ποῦ ἀναπτύσσει πάντοτε ἡ κακολογία, ἀμέσως ὅμιλος ἐκ τῶν ὠχροτέρων νέων μετέδωκε νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσεις παρὰ τοῦ καθαριστοῦ, ποῦ ἐτόλμησε, παραβάλλον τοὺς πολίτας μὲ τὰ κίτρινα φύλλα τοῦ φθινοπώρου, νὰ τοὺς χλευάσῃ δημοτικώτατα καὶ νὰ δυσφημήσῃ τὴν πόλιν των ὡς νοσηρὰν.

Οἱ φιλότιμοι νέοι συναντοῦν τὸν καλλιτέχνην εἰς τὸν πε-

ρίπατον, τὸν πλησιάζουν καὶ μὲ θυμόν, ποῦ προσεπάθει ἀλλὰ δὲν κατώρθωνε νὰ πορφυρώσῃ τὰς ὠχράς των παρειάς οὔτε τὰ πανιασμένα χεῖλη των, ἀποτείνονται πρὸς αὐτὸν ὀμιλοῦντες ὅλοι συγχρόνως καὶ ζητοῦν ἱκανοποίησιν ἐπιμένοντες νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν προσβλητικὴν του παρομοίωσιν.

— Ἀκούσατέ με ἄνδρες Καύνιοι, ἀπαντᾷ χωρὶς νὰ τὰ χάσῃ ὁ Στρατόνικος μὲ τὸν γλυκύτερον τόνον τῆς φωνῆς του. Πῶς θὰ ἐτόλμων νὰ ὀνομάσω νοσηρὰν τὴν πόλιν σας, ὅταν βλέπω ὅτι καὶ οἱ νεκροὶ ἀκόμη περιπατοῦν, ὀμιλοῦν καὶ θυμώνουν μάλιστα;

Τί συνέβη κατόπιν σιωπᾷ ὁ Στράδων ὁ διασώσας τὸ θρυλούμενον αὐτὸ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους ἀνέκδοτον. Ἀλλὰ δυνάμεθα, νομίζω, μετὰ τινος βεβαιότητος νὰ εἰκάζωμεν ὅτι θὰ ἐγέλασαν οἱ νεκροφανεῖς παλῖται. Πρὸς ἀφοπλισμὸν τῆς ὀργῆς, καὶ μάλιστα τῆς κίτρινης ὀργῆς, μία ἐκρηγνὺς αἰσινιδίου γέλωτος ἀρκεῖ. Καὶ ἂν ἐξήφθη μίαν στιγμὴν ἡ ἀναιμικὴ φιλοτιμία τῶν Καυνίων, λεπτὸν φύσημα εὐφρολογίας θὰ ἐσθύσεν εὐθὺς τὴν ἐξαψίν των.

Χάρις εἰς τὴν κλιμακωτὴν αὐτὴν εὐτραπείαν δηλοῦσαν φανερά ὅτι ὁ καθαριστὴς δὲν ἦτο συνήθης τραγουδιστὴς οὔτε μουσικολογιώτατος, ἀλλ' εἶχε συνειθισμένα τὰ δάκτυλά του νὰ παίζουν καὶ τὰς χορδὰς τοῦ πνεύματος, ἐσώθη ἐκ τῆς λήθης τὸ ὄνομα καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς Καύνου.

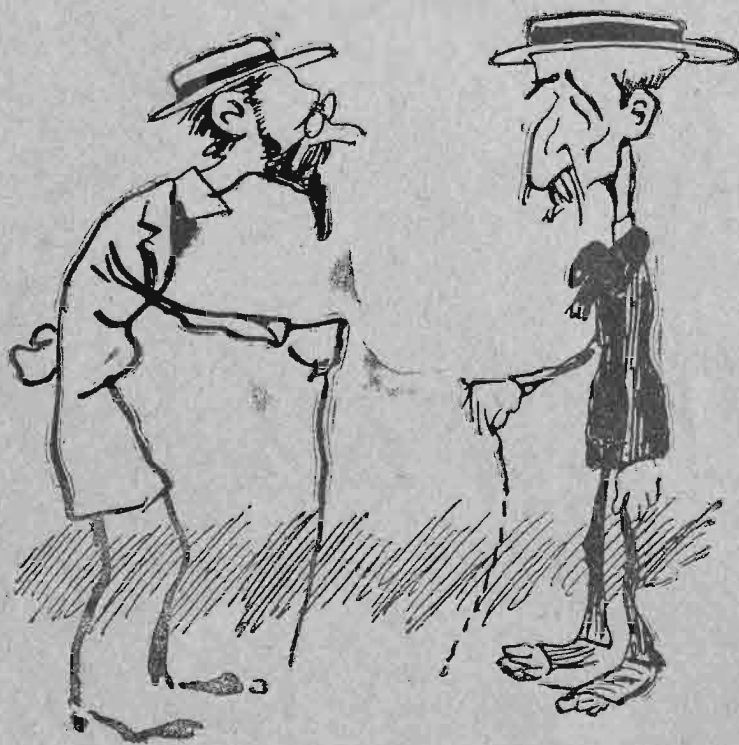
Ὁ χρόνος ἀφ' οὗ κατέστρεψε τὴν πόλιν δὲν ἐφείσθη οὔτε τὰ ἐρεῖπιά της. Ἡ δὲ Ἱστορία δις μνημονεῖ τὸ ὄνομά της, πρῶτον διὰ τὰ ὀνομαστά ξηρὰ σῦκά της τὰ καλούμενα Καυναῖα, καὶ δεύτερον διὰ τὸν περίφημόν της ζωγράφον, σύγχρονον, καὶ ἐφάμιλλον τοῦ Ἀπελλοῦ, τὸν Πρωτογένη. Περὶ τοῦ Πρωτογένους διηγοῦνται ὅτι ἀπαλπισθεὶς νὰ εἰκονίσῃ ὡς ἤθελε τὸν ἄφρον εἰς τὸ στόμα θηρευτικοῦ κυνὸς τρέχοντος, ἔρριψε μὲ θυμόν τὸν σπόγγον ἐπὶ τῆς εἰκόνος καὶ ἐπέτυχε διὰ τῆς τύχης ὅ,τι δὲν ἐπέτυχε διὰ τῆς τέχνης.

Ἀλλ' οὔτε ὁ ζωγράφος οὔτε νὰ σὺκα οὔτε ἡ καθαριστικὴ τέχνη τοῦ Στρατόνικου ἦσαν ἱκανὰ νὰ διαφημίσουν μίαν πόλιν

ἔσαν τὸ πνεῦμα τοῦ ἐκείθεν διελθόντος καθαριστοῦ. Ἡ γεῦσις μας δὲν ἐγνώρισε τὰ περίφημα σῦκα, ἡ δρασίς μας δὲν ἀντίκρυσε κανέν ἀριστούργημα περιωθείσης εἰκόνας τοῦ Πρωτογένους, ἡ ἀκοή μας δὲν κατεκλήθη ἀπὸ καμμίαν ἀρχαίαν κιθαριδίαν. Ἀκούομεν ὅμως πολὺ καλὰ τὰ ἔξυπνα λόγια, ποῦ εἶπεν ὁ Στρατόνικος εἰς τοὺς Καυνίους. Καὶ τὸ εὐφυές σκῶμμά του, ἀφοῦ ἔκαμε τὸν γῦρον τοῦ παλαιοῦ, δικαιούται νὰ κάμῃ καὶ τὸν γῦρον τοῦ νέου κόσμου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

—Μὰ πῶς; δὲν τὴν ἔξυρεις αὐτὴν τὴν ἱστορίαν; Μὰ αὐτὴν καὶ ὁ πρῶτος ὁλᾷ ποῦ θὰ ἀπαντήσῃς τὴν ἔξυρει.

—Ἀκριδῶς γι' αὐτὸ κ' ἐγώ, φίλε μου, σὲ ζητῶ νὰ μέ τὴν πῆς.

Η ΛΕΥΚΟΪΚΤΙΣ

«Potius morri quam fœdari»

Ὑπάρχει ἐν τῇ φιλολογίᾳ τῶν βορείων τῆς Εὐρώπης λαῶν μῦθος τις αὐτόχρημα γοητευτικός, ὁ μῦθος τῆς λευκοϊκτίδος, τοῦ γνωστοῦ χαριτοδρότου σισυροφόρου ζώου, (κοινῶς κακοῦμι) τὸν ὁποῖον παρακαλοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας μας νὰ μᾶς ἐπιτρέψωσι ν' ἀφηγηθῶμεν ἐνταῦθα.

Μακρὰν ἐκεῖ, εἰς τὰς χώρας τῶν λευκῶν παγετῶν καὶ τῶν διαυγῶν κρυστάλλων εἰς τὰς χώρας τῶν μακρῶν χειμῶνων καὶ τῶν πολυτίμων σισυρῶν, μία εὐλύγιστος χιονώδης λευκοϊκτίς ἔτρεχε μίαν ἡμέραν μετὰ τὸ σύνηθες ἀλματικὸν βῆμά της εἰς τὰς χιονοσκεπεῖς πατρίους ἐκτάσεις. Ἡ γοργότης καὶ ἡ ὅλη ἐκφρασις τῶν κινήσεών της ἐδείκνυον ὅχι ἀμέριμον τὴν ἐσπευσμένην αὐτὴν πρὸς τὰ πρόσω πορεῖαν της. Πέραν ἐκεῖ, ὅχι πολὺ πλησίον ἀκόμῃ, ὑπῆρχε μέλαν δάσος φηγῶν καὶ σημυδῶν διαστίζον τὰς λευκὰς ἐκτάσεις.

Εἰς τὸ δάσος αὐτό, εἰς τὴν κοιλότητα μιᾶς μεγάλης σημύδας εὗρίσκετο ἡ φωλεὰ τῆς χαριτωμένης τοῦ μύθου μας ἡρώτιδος, ὅπου τὰ μικρά της ἀνυπομονοῦντα τὴν ἀνέμενον. Καὶ ἡ φιλόστοργος μήτηρ, πολύφροντις, περιδλέπουσα πέριξ, ἐπέσπευδεν ὁλοὲν τὸ ταχὺ βῆμά της.

Αἰφνης ἀκούει ὀπίσω της ὕλακας κυνῶν. Ἀνήσυχος τείνει τὸ οὖς... Αἱ ὕλακαὶ ὁλοὲν πλησιάζουν πολυπληθέστεραι. Καὶ στρεφομένη διακρίνει μακρόθεν ἀγέλην ὅλην κυνῶν, ἡ ὁποία τρέχει, τρέχει ὕλακτοῦσα. Τί λοιπόν; μήπως τρέχουν ἐναντίον της;

Ἀλλὰ πρὶν ἀκόμῃ συνέλθῃ ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, ἰδοὺ δύο κυνηγαὶ φαίνονται τρέχοντες πρὸς αὐτὴν καὶ πλησιάζοντες ἀλλάζουσιν. Τῶν κυνῶν ἡ ἀγέλη λυσσώδης, ἀκατάσχετος, τὴν προσεγγίζει τῶρ πλεον τρέχουσα.

Ὁχι, ἡ λευκοϊκτίς δὲν ἀπατάται πλέον. Ὅλον αὐτὸ τὸ ἐχθρικὸν ἐπιτελεῖον, οἱ αἰμοχαρεῖς κύνες καὶ οἱ πάνοπλοι κυνηγοὶ ἐναντίον της ἀκονίζουσιν τὰ θηριώδη των ἔνστικτα. Αὐτὴν ζητοῦν νὰ συλλάβουν, αὐτῆς τὴν ἀθώαν ὑπαρξὶν διώκουν ὡς λείαν τῆς ἀγρίας των σκληρότητος.

Ἡ εἰκὼν τῶν ἀθῶων μικρῶν της, τὰ ὅποια εἰς τὴν φωλεάν της τὴν περιμένουν, παρουσιάζεται εἰς τὴν ἀμυδρὰν τῆς μητρὸς διάνοιαν καὶ διπλασιάζει τὴν ταχύτητά της ἵνα σωθῇ.

Τρέχε, τρέχε, λευκὴ βασίλισσα τῶν ἐσχατιῶν τῆς οἰκουμένης, ἀφρόπλαστον κρίνον τῶν ἀδάτων στεππῶν. Ὁ Θεὸς ἔδωκε θαυμασίαν ταχύτητα καὶ εὐκίνησίαν ὡς μόνον, ἀλλὰ τελεσφόρον ὕπλον ἀμύνης εἰς τὴν ἀσπλιν, τὴν λεπτοφυῆ σου ὑπαρξίν.

Τρέχει, πηδᾷ, πετᾷ ἡ λευκοϊκτίς. Ἀλλὰ πνευστιχὴ πλέον ἐκ τοῦ καμάτου. Καὶ ἡ λυσσῶσα κυνὼν καὶ ἀνθρώπων ἀγέλη ὅλοὴν τὴν προφθάνει. Ἡ λευκοϊκτίς ἴσχυται μίαν στιγμὴν ἵν' ἀνακτήσῃ δυνάμεις, καὶ εἶτα ὁρμᾷ καὶ πάλιν ἀνένδοτος πρὸς τὰ ἐμπρός.

Ἀλλ' ἤδη τί βλέπει; ἔδῳ παρουσιάζεται ἐμπρὸς της τέλμα εὐρύτατον. Τέλμα βορβορώδες, βαθὺ ὡς λίμνη φράσσει τὸν δρόμον. Εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς φυσικῆς ἱστορίας ὅτι ἡ λευκοϊκτίς, τὸ περίφημον αὐτὸ σιγουροφόρον μὲ τὸ πάλλευκον βελούδιον τρίχωμα τὴν μεγίστην καταβάλλει προσοχὴν ἵνα μὴ κηλιδώσῃ τὴν μελωπὴν της, ἡ ὅποια καὶ βασιλέων ἀκόμη ἀλουργίδας κοσμεῖ.

Καὶ τώρα εἰς τὴν χιονόλευκον ἡρώϊδά μας φοβερὸν παρουσιάζεται δίλημμα· δίλημμα αὐτόγρημα τραγικὸν ἐν τῇ ἀφελείᾳ ψυχολογίᾳ τοῦ συμπαθοῦς ζώου.

Ἐμπρὸς της τέλμα φοβερόν, βαθὺ ὡς βορβορώδης Ἀχερουσία. Ὁπίσω της οἱ κυνηγοί, ἡ ἀπειλή, ὁ κίνδυνος. Νὰ κηλι-

δωθῇ ἢ ν' ἀποθάνῃ; τί ἐκ τῶν δύο; Νὰ λοξοδρομήσῃ δὲν δύναται· τὸ κρησφύγετον, τὸ δάσος τῶν σημιδῶν εἶναι τώρα μακρὸν καὶ τῶν κυνῶν ἡ ἀγέλη διεσκορπισμένη πέριξ τῇ προτάσει μυρία, ἀφρίζοντα, αἰμοχαρεῖς ρύγχη διψῶντα τὸ αἷμά της.

Βαρὺς σγίζει τὸν ἀέρα τῶν πυροβόλων ὁ κρότος· καὶ τὸ τέλμα, ὁ μαυρὸς βορβορὸς χαίνει ἐμπρός. Ὁπίσω της ὁ ὀλεθρὸς τῆς ζωῆς· ἐμπρὸς ὁ ὀλεθρὸς τῆς ἀγνότητις της. Ὁπίσω ὁ θάνατος· ἐμπρὸς ἡ κηλὶς, τὸ στίγμα.

Καὶ εἶναι μήτηρ ἡ ἀγνή μου λευκοϊκτίς. Πρὸς στιγμὴν εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν μικρῶν της ἴσταται δειλιῶσα, παλαίουσα πρὸς ἑαυτήν, ἀμφιρρέπουσα.

Ἐὰν ἦτο διαυγές, κρυσταλλῶδες νᾶμα, οὐδὲ στιγμὴν θὰ ἐδίσταζε. Θὰ τὸ διήρχετο κολυμβῶσα.

Ἀλλ' ὁ δισταγμὸς της διαρκεῖ ὀλιγώτερον τῆς στιγμῆς. Ὁ βορβορώδης Ἄδης τοῦ τέλματος τὴν φοβίζει πλείοντον τοῦ θανάτου.

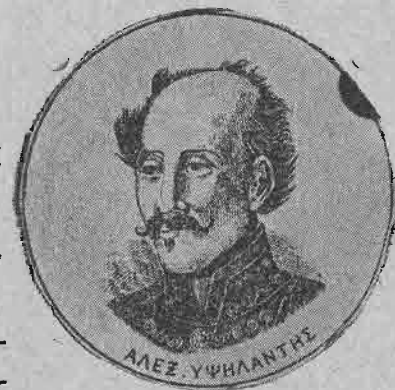
Καὶ ἡ χιονώδης νύμφη τῶν παγετῶν, ἡ ἀσπίλος μάρτυς τῆς ιδεώδους λευκότητος, ψελλίζει πρὸς ἑαυτήν:

— **Κάλλιον ν' ἀποθάνω, παρὰ νὰ κηλιδωθῶ!**

Καὶ μένει· ἴσταται ἀκίνητος ἐκεῖ, ὅχι ὀλιγώτερον ἡρώϊς ἀπὸ τὸν τολμητὴν σηματοφόρον, ὅστις ἴσταται ἀτρόμητος πρὸ τῆς λυσσῶδους ἐφόδου τοῦ ἐπερχομένου ἐχθροῦ, ἀδιαφορῶν ἀν' θ' ἀποθάνῃ ἐκεῖ· ἀρκεῖ νὰ μὴ ρίψῃ χαμαὶ τὴν Σημαίαν, τὸ ἱερὸν ἔμβλημα τῆς αἰωνίας **Τιμῆς**.

ἴσταται ἀκίνητος. Καὶ οἱ κύνες ὁρμοῦν καὶ τὴν κατασπαράσσουν, ἐνῶ συνάμα τὴν ὡραίαν κεφαλὴν της διέρχεται ἡ σφαῖρα τοῦ κυνηγοῦ.

Καίτοι ὑπαρξὶς κατωτέρα τῆς ἀνθρωπίνης, ἡ λευχείμων νηρητὴς τῶν κρυσταλλίνων ναμάτων, πίπτει εὐγενὲς θῦμα ἑνὸς παρθένου ἰδανικοῦ.

Υπὸ τὴν ἐντύπωσιν τοῦ θελκτικοῦ, τοῦ βαθύτατα συγκινη-
τικῶς τούτου μύθου, ἵσταμαι κ' ἐγὼ ἀκίνητος· ἄλλη τις τῶρα
εἰκὼν, μεγαλοπρεπὴς καὶ υπέρτονος ἠθικὴ εἰκὼν, βαθύως μοῦ
συνταράσσει ψυχὴν καὶ καρδίαν. Περιπνέουσα τὴν ψυχὴν μου
ὥς αὔρα τοῦ παρελθόντος ἱερὰ, περυγίζει περὶ ἐμὲ ἡ ἀνάμνη-
σις τῶν λευκῆς Νηρηΐδων τοῦ ἀδαμαντίνου νάματος τῆς Ἑλλη-
νικῆς Τιμῆς, τὰς ὁποίας βλέπω νὰ πίπτωσιν εὐγενῇ θύματα
ένδς παρθένου ἐπίσης Ἰδανικοῦ ἐν τῇ Ἑθνικῇ μας Ἱστορίᾳ.
Εἶναι αἱ ἄγναι Σουλιώτιδες· εἶναι αἱ ἄσπιλοι κόραι τῶν ἐλευ-
θέρων βουνῶν, αἱ σεμναὶ ἱέρειαι τῆς Τιμῆς, αἱ ἀδούλωτοι Νύμ-
φαι τοῦ ἑθνικοῦ Ἰδεώδους.

Χρόνους μακροὺς, χρόνους μαύρους, ἀμύνεται κατὰ τοῦ τυ-
ράννου τὸ μαγίσθιον Σούλι, αἰωνίως παλαιόν, αἰωνίως ἀδού-
λωτον.

Αἱ ἀπορρῶγες κορυφαὶ τῶν αἰχμηρῶν τοῦ βράχων τὰς ὁ-
ποίας φιλοῦσι τὰ σύννεφα, εἶναι φωλεαὶ λαιλάπων καὶ κεραυ-
νῶν· αἱ μαῦραι φάραγγες τῶν ἀποκρήμνων πλευρῶν τοῦ φω-
λεαὶ τῶν ἀετῶν τῆς Ἑλευθερίας, τοῦ ἀδιαλείπτου πολέμου, τῆς
ὑψάυχενος πάλης, ἐν τῇ ὁποίᾳ κύπτει πάντοτε ἡττημένος ὁ
τύραννος.

Τὴν ἡμέραν ὅλην οἱ λεοντάθυμοι ἥρωες ἀμύνονται κραταιοὶ
καὶ τὴν νύκτα ὅλην αἱ γυναῖκες, ἀντόξαι αὐτῶν ἡρωίδες, ἡ
Χρύσω, ἡ Φώτει, ἡ Φροσύνη, ἡ Γκόλφω, στιλβοῦν τὰ δπλα-
των διὰ τὴν πάλην τῆς ἐπιούσης.

Καὶ τοιοῦτοτρόπως τὸ **Κακοσοῖλι** μένει ἀπόρθητον.

Ἄλλ' ἀνατέλλει μία ἀποφράς ἡμέρα. Εἰς προδότης, εἰς ἀ-
παίσιος Ἐφιάλτης ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τὸ Σούλι
πίπτει. Τὸ ἀπόρθητον φρούριον, ἡ ἀστραπηβόλος ἀκρόπολις
τῆς Ἑλευθερίας καταδαφίζεται, ἐρημοῦται, κεῖται ἀμορφος
σποδὸς ἐρειπίων. Οἱ ἥρωες κάταικοί του αὐτοκτονοῦν ἀναπινάσ-
σοντες τὴν πυρίτιδα ἢ ἐκπατρίζονται ἐκ τῆς λατρευτῆς πατρὶς
γῆς, ὅπερ χεῖρον δι' αὐτοὺς τῆς αὐτοκτονίας.

Εἰς ὄμιλος παρθένων, συζύγων, μητέρων μὲ τὰ βρέφη

εἰς τὰς ἀγκάλας, μένουν ὀπίσω, διασκαπτόμεναι ποῦ νὰ κατα-
φύγουν μακρὰν τοῦ ἐπερχομένου νικηφόρου ἐχθροῦ.

Ἄλλ' ἰδοὺ αὐτὸς ἐπέσπευσε τὰς κινήσεις του καὶ καλπάζων
τὰς προσεγγίζει πλέον παρὰ τοὺς βράχους τοῦ Ζαλόγγου.

Αἱ νεαρὰι γυναῖκες στρέφουσαι τὸ βλέμμα πέριξ, βλέπουν
ὅτι περιεκυκλώθησαν πανταχόθεν. Οὐδεμία δίοδος φυγῆς ὑπάρ-
χει. Τί νὰ πράξουν; πῶς ν' ἀποφύγουν τῶν ἀπίστων ὀρδῶν τὴν
ὕβριν; Ἀλλὰ δειλίας παλμὸς δὲν δονεῖ τὰς ἡρωϊκὰς τῶν καρ-
δίας, οὐδὲ δισταγμὸς ἀστραπιαῖος κὰν διέρχεται τὸ πνευμά των.

Πάραυτα γοργαὶ ὥς ἡ Ἀταλάντη ἀναβαίνουνσι δρομαῖαι
τὴν ὑψηλοτέραν τοῦ Ζαλόγγου κορυφήν, στολίζουσαι ἅμα τὴν
κόμην μὲ ὀλίγα ἔρημα ἄνθη, ἄγρια κρίνα τῶν ἀδάτων ὀρέων.
Ἰδοὺ στήνουσιν ἐκεῖ τὸν ἀθάνατον ἑλληνικὸν συρτόν, λιγυρὰ
Ὀρειάδες μὲ συμπεπλεγμένας τὰς χεῖρας. Καὶ μία θεῖα μελω-
δία ἀποπνέουσα τὸ μελαγχολικὸν ἄρωμα τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ
πρὸς τὴν ζωὴν, ἀλλὰ καὶ τὸν θρίαμβον τῆς ἠθικῆς νίκης δια-
σαίνει τὰς ἡχοὺς τῶν ἀξένων βράχων:

Ἔχε γειά, καὶ μένε κόσμε,
ἔχε γειά, γλυκερὰ ζωὴ
καὶ Σὺ, δύστυχη Πατρίδα!...
ἔχε γειά παντοτεινή!
ἔχετε γειά βουνοῦλαι,
λόγγοι, βουνά, ὄρη καὶ ἄλυσαι.

Καὶ εἰς ἕκαστον γῶρον τοῦ συρτοῦ ἀνὰ μία ἐξ αὐτῶν, ρί-
πτουσα πρῶτον τὸ βρέφος τῆς, εἰσπηδᾷ εὐτολμος εἰς τὰ χαί-
νοντα δάραθρα.

Οὕτω σώζουσαι τὴν τιμὴν των, τὴν τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ
των ὀνόματος, τὴν τιμὴν τῶν πρὸ μικροῦ ἡρωϊκῶς ὀλοκαυτωθέν-
των συζύγων, αἱ παρθένοι σύζυγοι ψαλλίζουσι τὸ ἐξῆς ὑπέρτατον
ρῆμα:

— **Κάλλιον ν' ἀποθάνω ἢ νὰ κηλιδωθῶ ἀπὸ τῶν ἀπί-
σιων τὴν ὕβριν!**

Ἡ φάλαγγς των ἀραιούται. Χάνονται ἀνὰ μία εἰς τὴν δο-
 ξασθεῖσαν φάραγγα, ὅπου ὅμως ἐπιζῇ αἰωνία καὶ ἀθάνατος ὡς
 φωτοδόλος βραχιλὶς τῶν αἰώνων ἡ Ἑλληνικὴ Τιμὴ, ἡ παρθένος
 θεότης, ἡ λευκὴ καὶ ἄσπιλος ὡς τὸ κρίνον τοῦ Γαβριήλ, εἰς
 τὸν ἱερὸν τῆς ὁποίας βωμὸν ἀνέβη συστάσθησαν αἱ ἀμόλυντοι ἱερο-
 φάντιδες τοῦ ὑπερτάτου Ἰδανικοῦ τῆς Πίστεως καὶ Πατρίδος,
 μεταμορφώθησαν ὅμως εἰς τόσα χεῖθαλῃ καὶ ἀμάραντα ρόδα ἀ-
 θανασίας καὶ ἀρετῆς.

Ἡ ἀγναΐ μου Ἑλληνίδες! εἵπατέ μοι, σὰς ἀφίνει νὰ κοιμηθῇτε τῶν σεμνῶν μας τούτων προγόνων τὸ πρόπαιον;...

Ἄν δὲ περιστάσεις τοιαῦται δὲν παρουσιάζονται πάντοτε, ἂν
δ' Ἀρης αἰμοδιψής δὲν κροτεῖ συχνὰ πέριξ μας, πατάσσων τὰς ἡ-
χοὺς μὲ τοὺς κεραυνοὺς τῶν ὄλμων του, οὐχ ἥπτον ἐπὶ τῆς κοι-
νωνικῆς παλαιστρας, ἥτις εἶναι ἐνίοτε στρατόπεδον ὅχι ὀλιγό-
τερον τραγικόν, συχνάκις παρέχεται ἡ περίστασις ὥπως δοξά-
σῃτε τὴν Ἑλληνικὴν τιμὴν ἀναδεικνυόμεναι ἀνδρεῖαι αὐτῆς
Σουλιώτιδες, ἄσπιλοι τῆς ἡθικῆς λευκότητος ἡρωῖδες.

Εἰς τοιαύτας διλημματικὰς ἐν τῷ βίῳ στιγμὰς μὴ λησμονητέ ποτε νὰ δείξητε ὅτι εἰσθε γνήσιαι ὁμαίμονες τῶν κρινοσπεθῶν αὐτῶν τοῦ δρυμοῦ Ὁρειάδων.

Καί, πρὸς Θεοῦ! ὑπερηφανεύεσθε δι' αὐτάς, Ἑλληνί-
δες μου. Ποία ἀριστοκρατία γένους ἢ πλούτου δύναται νὰ συγ-
κριθῇ πρὸς τὴν ὑψίστην ταύτην ἐθνικὴν σας ἀριστοκρατίαν;

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Ε. ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ

Τὰ δάση εἶναι τόσον πλήρη μουσικῆς ἀπὸ τὰ ἄσματα τῶν πτη-
νῶν, ὥστε ἀδύνατος εἶναι ἐν μέσῳ αὐτῶν ἢ σὺλληψις πονηροῦς ιδέας.

Tennyson

Ἐξείνος, ὅστις δὲν ἀγαπᾷ καμμίαν ἄλλην μουσικὴν τόσον, ὅσον τὸν ἦχον τοῦ ὄργολογίου τοῦ δωματίου του καὶ τοὺς τριγμούς τῶν ξύλων τῶν καισμένων εἰς τὴν ἐστίαν του, ἔχει τέτοιας, τὰς ὁποίας οὔτε ἐν ὄνειρῳ βλέπουν οἱ ἄλλοι.

Ευμεροσσι

Η ΠΑΤΡΙΣ ΜΟΥ

Στῆς Προποντίδος τὰ νερὰ τὰ γαλανά
 μὲ χάρι μιὰ Νεράϊδα περιμένει
 τὰ κύματα νὰ φέρουν σιγανὰ
 ἐλπίδες ἔστη καρδιὰ τὴ πληγωμένη.

Θεὰ αὐτὴ τοῦ πόντου ἑξακουστή
τὰ θέληγτρα τὰ τόσα τῆς τὰ κάλλι
ἐφθόνησεν ἡ Μοῖρα ἡ φορικτὴ
καὶ συμφοραῖς τῆς εἵχται ὅςτ' οὐ κεράλι

Τοῦ Ἐννοσίχθονος ἀφάνταστος ὄρη
καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ Ἄρεως ἡ μήνις
ὥς κεραυνοὶ ἐνσκήπτουν μὲ ὄρη
καὶ λίθος, λέγουν ἐπὶ λίθου νὰ μὴ μένης

Εἰς τοῦ θλέθρου τὴ μεγάλη συμφορὰ
πέγει, λιποθυμεῖ ἀπὸ τὸν πόνο
καὶ τὰ παιδιὰ της ἄλλα μένουν ἑρρανα
καὶ ἄλλα φεύγουν τὴν σφαγή, τὸν φόνο.

Περὶ ἄνθρωπον χρόνια μαῦρα καὶ στεγνὰ
ἢ δάμα τοῦ βαρβάρου γὰρ νὰ σβύσῃ·
πόσα δὲν ἔχουσιν ἄγναι·
μάτια τὰ δάκρυα σὺν βροσί!

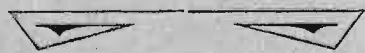
Κι' ἦλθε ἡμέρα μεγάλη, διαλεχτὴ
ποῦ φύσηξε τῆς Λευθεριᾶς τ' ἀγέρι
τῆς ἀλυσσίδος τότε σπάνει αὐτὴ
καὶ δίδει ἐστὶ Μηνέρα της τὸ χέρι.

Τῇ διάπλατι ἀνοίγει ἀγκαλιά
 ἴστην Κόρη τὴν ἀδικοφονεμένη,
 τῆς δίνει ἀναρίθμητα φιλιὰ
 καὶ τὴ στολή τὴν αἵματοβαμμένη,

ἀλλάζει μὲ γαλάζια φορεσιὰ
 καὶ στέφανα τοῦ γάμου ἐτοιμάζει
 Ἐκεῖ . . . εἰς τὴ Μεγάλη Ἐκκλησιὰ,
 νὰ ἐνωθοῦνε ὁ Νυμφίος τῆς φωνάζει.

Τῆς Προποντίδος τὰ νερὰ τὰ γαλανὰ
 τοῦ κάμπου γύρω-γύρω τὰ λουλούδια,
 τώρα μαζὶ τῆς ψάλλουν : ὡσαννὰ
 μ' ἀγγελικά, οὐράνια τραγούδια.

Κων/πόλις

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Σ. ΒΑΦΕΙΑΝΣ.
(Ἐκ Γένου)

Τοῦ βίου σου ἡ σύντροφος, οὔτε θῆμα, ἀλλ' οὔτε καὶ τύραννος προέ-
 πει νὰ γείνη. Τοιοῦτοτρόπως ὁ χαλινός, ὁ πληγόνων τὴν εὐτυχίαν τοῦ
 γάμου, δὲν θὰ γίνῃ ἐπαισθητός καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ σύζυγός
 σου εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ συζύγου θὰ εὐρίσκη τὸν ἐραστὴν.

Ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἠγάπησας καὶ ἐξέλεξας, εἶναι δῶρον, τὸ ὁ-
 ποῖον σ' ἐχάρισε καὶ σ' ἐνεπιστεύθη ὁ οὐρανός. Τίμα αὐτὴν πάντοτε
 ὄχι βέβαια μὲ τυφλὴν προκατάληψιν, ἀλλὰ πιστεῖων εἰς τὴν ἀρετὴν
 τῆς. Γενοῦ εἰς τὴν νεότητά της παρηγορία, φρουρός καὶ ὁδηγός, εἰς τοῦ
 ὁποῖου τὴν πείραν νὰ δίνεται ὁσηαλῶς νὰ βασιζῇται.

Bundi

Ἡ ἀγάπη εἶναι τὸ φῶς καὶ ἡ λάμψις τοῦ ἡλίου τῆς ζωῆς. Δὲν
 δυνάμεθα ν' ἀπολαύσωμεν ἀγαθοῦ οἰουδήποτε, ἐὰν δὲν συναπολαύῃ
 τούτου μεθ' ἡμῶν καὶ ἓν προσφιλὲς πρόσωπον.

Εἰς ἐμὲ καὶ τὸ ἀπλούστερον ἀνθύλλιον γεννᾷ σκέψεις, αἱ ὁποῖαι
 συχνὰ εἶναι τόσον βαθεῖαι, ὥστε νὰ προκαλοῦν τὰ δάκρυά μου.

Wordsworth

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΕΙΡΗΝΗ ΔΟΥΚΑ

Εἰρήνη, ἡ σύζυγος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ αὐτοκρά-
 τειρα τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους, ἦτο θυγάτηρ τοῦ Πρωτοβεστια-
 ρίου Ἀνδρονίκου Δούκα, ἐκ τῆς ἐπιφανοῦς οἰκογενείας τῶν
 Δουκῶν, τῆς ὁποίας ὁ γενάρχης λέγεται ὅτι ἔλαβε τὸν τίτλον
 «Δοῦξ τῆς Ῥων)πόλεως» παρ' αὐτοῦ τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου,
 ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπίθετον Δούκας.

Μόλις δεκαπενταέτις ἡ Εἰρήνη ἀνήρχετο κατὰ τὸ ἔτος
 1081 εἰς τὸν θρόνον τοῦ Βυζαντίου, γενομένη σύζυγος Ἀλεξίου
 τοῦ Κομνηνοῦ, ὅστις συνάψας τὸν γάμον τοῦτον χάριν πολιτι-
 κῶν συμφερόντων μᾶλλον, διέκειτο ψυχρότατα πρὸς τὴν νεαρὰν
 σύζυγόν του. Λέγεται μάλιστα ὅτι, τὰ μὲν τρέφων ἰδιαιτέραν
 συμπάθειαν πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ προκατόχου του, τὴν περικαλ-
 λῇ Αὐτοκράτειραν Μαρίαν, τὸ δὲ πειθόμενος εἰς τὰς εἰσηγήσεις
 τῆς μητρός του, ἥτις ἐμίσει θανασίμως τὴν οἰκογένειαν τῶν
 Διυκῶν, ἦτο διατεθειμένος νὰ διαζευχθῇ τὴν Εἰρήνην. Μόλις
 δὲ τῇ ἐπιμόνῃ ἀπαιτήσῃ τοῦ πατριάρχου, ὅστις διέκειτο φιλι-
 κώτατα πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῶν Δουκῶν, ἐπαίσθη ὁ Ἀλέξιος
 νὰ παραιτηθῇ τοῦ διαζυγίου καὶ ν' ἀποφασίσῃ ὅπως τελεσθῇ ἐ-
 πισήμως ἡ στέψις τῆς Εἰρήνης ὡς Αὐτοκρατεῖρας, ἐπτὰ ἡμέ-
 ρας μετὰ τὴν ἰδικὴν του.

Δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τούτων πόσον δυσάρεστος ἦτο ἡ
 συμβίωσις τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ζεύγους ὑπὸ τοιούτους ὅρους. Βρα-
 δύτερον ὅμως αἱ σχέσεις τῶν δύο συζύγων κατέστησαν φιλικώ-
 τεραι, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ μεγάλην ἐπιρροὴν ἐξήσκησεν ἐπὶ τοῦ
 Ἀλεξίου ἡ αὐτοκράτειρα Εἰρήνη.

ὑπὸ ἐποψιν καλλονῆς ἡ Εἰρήνη φαίνεται ὅτι δὲν ἦτο ἔξο-
 χος. Καὶ αὐτὴ ἡ θυγάτηρ τῆς Ἄννα ἡ Κομνηνῆ, ἡ ὁποία φαί-
 νεται θαυμάζουσα τὴν μητέρα της, δὲν ἐξαίρει τὴν καλλονὴν
 τῆς Εἰρήνης ὡς τελείαν. Ἦτο, λέγει, μεγαλόσωμος καὶ χα-

ρίεσσα· εἶχε δὲ θαλκτικούς κυανούς ὀφθαλμούς, καὶ ὠραίους λευκοὺς βραχίονας, ἀλλ' ἢ χροιά τοῦ προσώπου τῆς ἦτο ὑπὲρ τὸ δέον ἐρυθρά· ἰδίως διέκρινεν αὐτὴν ἑκτακτος εὐρυθμία τῶν κινήσεων.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν ὅμως ἄλλου τινός τῶν θαυμαστῶν αὐτῆς ἢ αὐτοκράτειρα Εἰρήνη εἶχε καλλονὴν ψυχικὴν μάλλον ἢ σωματικὴν.

Πολὺ ὀλίγην κλίαιν ἐδείκνυνεν εἰς τὸν καλλωπισμόν, οὐδόλως δ' ἐζήτει ν' ἀναδεικνύη τὴν καλλονὴν τῆς διὰ τεχνητῶν μέσων, προτιμῶσα, ὥς λέγει ἱστορικός τις, νὰ περικοσμήται μάλλον διὰ τῆς λάμπειας τῶν ἀρετῶν τῆς ἢ διὰ πολυτελῶν χρυσοποικίλων ἀμφιέσεων· πολύτιμον ἀληθῶς δίδαγμα, ἀντάξιον τῆς μεγάλης αὐτοκρατείας!

Ἄλλ' ὅσον ἐμίσει τοὺς περιττοὺς καλλωπισμούς ἢ σεμνὴ καὶ ἀφελὴς Εἰρήνη, τόσον ἀπεστρέφετο καὶ τὰς ὑποδοχὰς καὶ συναθροίσεις. Ἀπέφυγε νὰ παρουσιάζεται εἰς τὰς πομπῶδεις αὐτοκρατορικὰς τελετὰς καὶ ὅταν τὸ ἀξίωμα τῆς τῇ ἐπέβαλλε τοῦτο, παρίστατο ἐρυθριῶσα καὶ μόλις δυναμένη νὰ κρύψῃ τὴν στενοχωρίαν τῆς.

Ὡμίλει ὀλίγον· δόκιμς δὲ παρίστατο κατ' ἀνάγκην εἰς τὰς αὐλικὰς ἐορτὰς, διέμενε σιωπηλὴ καὶ ψυχρά, ὥς μαρμαρίνον ἄγαλμα, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς θυγατρὸς τῆς. Φαίνεται, ἄλλως τε, ὅτι ἐπασχεν ἠθικῶς τόσῃ διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀδιαφορίαν τοῦ συζύγου τῆς, ὅσῃ καὶ διὰ τὴν ἀδιάλλακτον στάσιν τῆς πενθερᾶς τῆς.

Ἀπήρεσκειν ἐπίσης εἰς αὐτὴν νὰ περιστοχίζηται ὑπὸ πολυπληθοῦς ὑπηρετικῶν προσωπικοῦ. Ἀφελὴς, μετριόφρων, ἀπλὴ τὰς ὁρέξεις καὶ πῶς δειλὴ, ἔτρεφεν ἀκατανίκητον ἀποστροφὴν πρὸς τὰς ἐπιδείξεις καὶ τὴν πομπῶδη ἀκολουθίαν. Προὔτιμα νὰ διαμένῃ εἰς τὰ ἰδιαιτέρα δώματά τῆς, ὅπου ἡσχολεῖτο εἰς μελέτας καὶ εἰς φιλανθρωπικὰ ἔργα.

Οὐσα εἰς ἄκρον εὐσεβῆς, ἡρέσκετο ἰδίᾳ ν' ἀναγινώσκῃ θρησκευτικὰ βιβλία καὶ νὰ μελετᾷ τὰ συγγράμματα τῶν ἐκκλησια-

στικῶν πατέρων· ἀλλὰ καὶ τῆς θύραθεν σοφίας δὲν ἦτο ἄγευστος· πεπροικισμένη διὰ φυσικῆς εὐφυΐας καὶ εὐρείας παιδείας κάτοχος, ἡγάπα τὰ γράμματα καὶ παρῆχε τὴν προστασίαν αὐτῆς εἰς τοὺς πεπαιδευμένους.

Οἱ συγγραφεῖς οἱ γράψαντες περὶ αὐτῆς, τὴν παραδάλουσιν ὅτε μὲν πρὸς τὴν πλήρη συνέσεως καὶ ἀνδρικοῦ φρονήματος Ἀθηναῖν, ὅτε δὲ πρὸς τὴν ἀνδρείαν γυναῖκα τοῦ Σολομῶντος.

Καὶ εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἀγαθοεργίας ἐδείχθη ἀκούραστος. Ἠλέει μὲ πολλὴν γενναιοδωρίαν πάντας τοὺς ἐπικαλούμενους τὴν βοήθειάν τῆς· καὶ ἐνῷ συνήθως ἀπέφευγε τὸν κόσμον καὶ τὰς συναναστροφάς, ἐδέχετο εὐχαρίστως τοὺς πένητας καὶ συνδιαλέγετο μετ' αὐτῶν οἰκείως, συμβουλεύουσα, παρηγοροῦσα καὶ διδάσκουσα αὐτοὺς ν' ἀγαπῶσι τὴν ἐργασίαν καὶ ν' ἀποφεύγῃσι τὴν ἐπαιτείαν. Διὰ τῆς συμπεριφορᾶς δὲ ταύτης προσέδιδε μείζονα ἀξίαν εἰς τὰς δωρεὰς τῆς, διότι «τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται ἡδίων ἐν βροτοῖσιν».

Οὕτω μετριοφρόνως ἐλάνθανε βιοῦσα ἢ αὐτοκράτειρα Εἰρήνη ἐπὶ δλόκληρον εἰκοσαετίαν.

Βραδύτερον ὅμως, ὅταν παρουσιάσθῃ ἡ εὐκαιρία, ἀνεδείχθη ἱκανὴ καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν διοίκησιν τοῦ κράτους· εἶχεν ἄλλοστε καὶ τὰ πρὸς τοῦτο προσόντα. Ἡ θυγάτηρ τῆς Ἄννα ἢ Κομνηνὴ λέγει ὅτι εἶχεν ἀνδρικὸν τὸ πνεῦμα, θάρρος εἰς τοὺς κινδύνους, εὐφυΐαν καὶ ψυχραιμίαν ἐν τῇ διεξαγωγῇ τῶν σοβαρῶν ὑποθέσεων. Καὶ ἄλλος δὲ ἱστορικός σύγχρονος αὐτῆς, ἐπαινεῖ τὸ εὐρὺ καὶ εὐστροφον πνεῦμα καὶ ἰδίως τὸ θάρρος τῆς εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις.

Οὕτω θαυμηρὸν διὰ τῶν ἀρετῶν τῆς τούτων ἐπιδληθεῖσα ἡ Εἰρήνη, ἐξήσκησεν ἀκαταμάχητον ἐπιρροὴν ἐπὶ πάντων τῶν περὶ αὐτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου ἔτι, ὅστις κατ' ἀρχάς, ὥς εἶδομεν, ἀδιαφόρως ἔχων πρὸς τὴν σύζυγόν του, μετεμελήθη βραδύτερον καὶ τὴν ἡγάπησε τοσοῦτον, ὥστε οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἠδύνατο ν' ἀπομακρυνθῇ αὐτῆς. Ἀλλὰ καὶ ἡ

αὐταπαρνησία, μεθ' ἧς ἡ Εἰρήνη περιποιεῖτο τὸν σύζυγόν της, ἡ ἰδία ἀγρυπνοῦσα καὶ περιθάλπουσα κατὰ τὰς ὁδυνηρὰς κρίσεις τῆς ἀρθρίτιδος, ὑπὸ τῶν ὁποίων συχνάκις προσεδάλλετο ὁ αὐτοκράτωρ, ὅχι μόνον ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης ἐπλήρωσε τὴν καρδίαν του, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπείσεν ὅτι ἡ παρουσία τῆς συζύγου του ἦτο εἰς αὐτὸν ἀπαραίτητος. Διὰ τοῦτο συμπαρελάμβανεν αὐτὴν πανταχοῦ καὶ εἰς τὰ πρὸς τέρψιν ταξεῖδια καὶ εἰς τὰς ἐκστρατείας, ὅπου πλὴν τῶν περιποιήσεων καὶ αἱ συμβουλαὶ τῆς ἦσαν εἰς αὐτὸν πολύτιμοι.

Τὸ μόνον σημεῖον, εἰς τὸ ὅποιον διεφώνει τὸ αὐτοκρατορικὸν ζεῦγος, ἦτο ἡ διαδοχὴ τοῦ θρόνου. Ἡ αὐτοκράτειρα προὔτιμα ὡς διάδοχον ἀντὶ τοῦ υἱοῦ τῆς διαδόχου, τὴν θυγατέρα τῆς Ἀνναν τὴν Κομνηνὴν, ἣν δι' ἰδιαιτέρας ἀγάπης περιέβαλλεν ὡς καὶ τὸν σύζυγον αὐτῆς Νικηφόρον τὸν Βρυέννιον, τὸν ὅποιον ἐξετίμα ὡς ἄνδρα νουναχῇ καὶ λόγιον. Ἀλλὰ τὴν ἀξίωσιν ταύτην τῆς Εἰρήνης οὐδόλως ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν ὁ αὐτοκράτωρ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀνεφύοντο ἐνίοτε ἐριδες μεταξὺ τῶν συζύγων. Ἐντούτοις ἡ Εἰρήνη οὐδέποτε ἐφάνη ἐλλιπὴς εἰς τὰ συζυγικά της καθήκοντα, ἀλλὰ μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε ἀφοσιώσεως περιποιεῖτο τὸν αὐτοκράτορα καὶ ἐπηγρύνηε ἐπ' αὐτοῦ. « Ἡ μήτηρ μου, λέγει Ἀννα ἡ Κομνηνὴ, ἦτο πάντοτε ἐτοιμὴ ν' ἀποκαλύπτῃ καὶ προλαμβάνῃ τὰς ἐναντίον τοῦ πατρός μου ἐπιβουλάς καὶ ραδιουργίας· ἦτο δι' αὐτὸν ἀγρυπνὸς ὀφθαλμὸς ἐν καιρῷ νυκτὸς καὶ ἀκούραστος φρουρὸς εἰς πάντα κίνδυνον. » Καὶ ὁ αὐτοκράτωρ οὐχὶ ἄνευ λόγου ὠνόμαζεν αὐτὴν ἤδη « παρηγορίαν τῶν θεινῶν του ».

Οὕτω διὰ τῆς ἠθικῆς αὐτῆς ἐπιβολῆς ἡ Εἰρήνη καθίστατο θαυμάσιον πανίσχυρος.

Ἐτη τινὰ ἀκόμη διέρρευσαν οὕτω καὶ τέλος ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος ἀπέθανε. Τότε ἡ αὐτοκράτειρα ἐγκαταλείπουσα καὶ τὸν θρόνον καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ παλατίου, ἔσπευσε νὰ κλεισθῇ εἰς τὸ μοναστήριον, τὸ ὅποιον ἡ ἰδία εἶχεν ἰδρύσει ζῶντος τοῦ Ἀλεξίου.

Εἰς τὸ δυτικὸν ἄκρον τοῦ Βυζαντίου, ἐν τῇ συνοικίᾳ τοῦ Δευτέρου, οὐχὶ μακρὰν τοῦ Ἑπταπυργίου οἱ αὐτοκρατορικοὶ σύζυγοι κοινῇ συμφωνίᾳ εἶχον ἰδρύσει δύο μοναστήρια, ἐν ἀνδρικόν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ **Φιλανθρώπου Ἰησοῦ** καὶ ἕτερον γυναικεῖον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς **Κεχαριτωμένης Παρθένου**.

Διάφοροι λόγοι φαίνεται ὅτι παρεκίνησαν τὴν Εἰρήνην νὰ ἰδρύσῃ τὴν μονὴν ταύτην. Οὐσα εἰς ἄκρον εὐσεβῆς, ὡς εἶδομεν, ἐφρόνει ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου θὰ ἐδείκναι τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Παρθένον, ἣτις δὲν ἐπαυσεν ἐπιδαφιλεύουσα τὰς χάριτάς της εἰς τὴν αὐτοκράτειραν καθ' ἅπαν τὸ διάστημα τοῦ βίου της ἀφ' ἑτέρου, ὡς ὅλοι οἱ Βυζαντινοί, ἀπέδιδε καὶ αὕτη ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τοὺς ὕμνους, τοὺς ἀναπεμπομένους πρὸς τὸν Ὑψιστον ἐκ τοῦ στόματος μοναχῶν. Ἀλλὰ πλὴν τούτων εἶχεν ἡ Εἰρήνη καὶ οἰκογενειακοὺς λόγους πρὸς ἰδρύσιν γυναικείας μονῆς.

Μία τῶν θυγατέρων της, ἡ Εὐδοκία, ὑπῆρξε δυστυχεστάτη ἐν τῷ γάμῳ· διαζευχθεῖσα δὲ τέλος τὸν ἀνάξιον σύζυγόν της καὶ ἀσθενοῦσα σοβαρῶς, ἐκλείσθη εἰς τὴν ὑπὸ τῆς μητρός της ἰδρυθεῖσαν μονήν, ἡ ὁποία φαίνεται ὅτι δι' αὐτὴν κυρίως προωρίζετο.

Ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλα μέλη τῆς Αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, ἀποσυρόμενα τοῦ κόσμου, προώριζεν ἡ Εἰρήνη τὸ μοναστήριόν της. Διὰ τοῦτο ἐφρόντισε νὰ οἰκοδομήσῃ παρ' αὐτὸ οἰκήματα καὶ ὡς ἀνετώτερα, συγκοινωνοῦντα μετὰ τῆς κυρίως μονῆς, δυνάμενα δὲ νὰ παραλάβωσι καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν πριγκηπισσῶν, αἱ ὁποῖαι ἔμαλλον ν' ἀποσυρθῶσιν ἐκεῖ.

Εἰς τὰ μοναστήριον τοῦτο ἡ Εἰρήνη παρέσχεν ἄσυλον εἰς τὴν προσφιλεῖ θυγατέρα της Ἀνναν τὴν Κομνηνὴν, ὡς καὶ εἰς τὴν θυγατέρα ταύτης Εἰρήνην, ἣτις μείναςα χήρα εἰς νεαρῶτάτην ἡλικίαν, ἐκλείσθη εἰς τὴν μονήν, ὅπου διέμενεν ἡ μήτηρ καὶ ἡ μάμμη της.

Ἐκεῖ τέλος ἀποσυρθεῖσα καὶ ἡ γηραιὰ ἤδη αὐτοκράτειρα Εἰρήνη, ἐγκαταβίωσεν ἐν ἡρεμίᾳ, περιστοιχουμένη ὑπὸ τῶν τέ-

κνων της μέχρι τοῦ θανάτου της, ἐπελθόντος πιθανῶς κατὰ τὸ ἔτος 1123. Δὲν ἔμεναν ἔμως τελείως ἀπομακρυνομένη τοῦ κόσμου κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, καθ' ὅτι ἐδέχετο ἐκεῖ κύκλον τινὰ λογίων, τοὺς ὁποίους ἐξετίμα καὶ μεθ' ὧν εὐχαρίστως συναναστρέφετο. Μεταξὺ τούτων συγκατελέγετο καὶ ὁ γαμβρὸς της Νικηφόρος ὁ Βρυέννιος, τὸν ὁποῖον αὐτὴ προέτρεψε καὶ ἐνεθάρρυνεν ὅπως συγγράψῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ συζύγου αὐτῆς Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ.

Τοιοῦτος ἐν περιλήψει ὑπῆρξεν ὁ βίος τῆς ἐναρέτου ταύτης γυναικός. Οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου ὥς καὶ εἰς τὸ ἀναχωρητήριόν της διέμεινε πάντοτε ἡ αὐτὴ, εὐσεβής, ἐλεήμων καὶ ἐλευθέριος, μετρίφρων καὶ σεμνή, ἀλλὰ συγχρόνως δυναμένη καὶ νὰ ἐπιβάλληται διὰ τῆς θελήσεως καὶ τῆς ἡθικῆς ὑπεροχῆς της. Εἶναι τέλειος τύπος τῶν ἐξόχων βυζαντινῶν γυναικῶν αὐτοκρατειρῶν καὶ περιγκηπισσῶν, τοῦ αἰῶνός της, αἱ ὁποῖαι διακρίθησαν ὄχι μόνον διὰ τὸ πνεῦμα, τὴν χάριν, τὴν παιδείαν καὶ τὴν πολιτικὴν δεινότητα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ αὐστηρὸν καὶ ἀνεπίληπτον ἥθος των.

ΑΓΓΛΙΑ Λ. ΠΡΕΒΕΖΙΩΤΟΥ

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ὁ Μαθητής. Διατί, Διδάσκαλε, ὁ σεισμὸς λέγεται τεκτονικός;

— Διότι, παιδί μου, χαλοῦν τὰ σπῆτια καὶ εὐρίσκουν δουλειὰ οἱ τέκτονες.

Δεσποινὶς συνόδευομένη ὑπὸ τῆς τερατομόρφου γοῦρας μάμμης της.

— Γιὰ πόσο τὸ πωλεῖτε αὐτὸ τὸ βραχιόλι, κύρ Πέτρο;

— Γιὰ ἓνα φιλάκι, κοπέλλα μου.

— Πολὺ καλὰ θὰ σὰς πληρώσῃ ἡ γιαγιά μου.

Ὁ κρεοπώλης τῆς γειτονείας.

— Ἐλα Γιάννη, γρήγορα, δώσε μὴ παλταδιὰ ἔς τὰ πλεῦρα τῆς καφάνης ἐδῶ τῆς γειτόνισσας, καὶ βάλε ἔς τὸ πανέρι τὰ νεφρὰ τῆς κοκόνας Ἐλέγκως.

— Ἀμέσως ἀφεντιζά, στίσου μόνο νὰ κόψω τὸ μποῦτι τοῦ κυρίου Νικολάκη.

ΝΕΚΡΑΝΘΕΜΑ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ Κ. ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ Κ. ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Σεβαστὴ δέσποινα ἐκ τῶν πρῶτα φερουσῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς κοινωνίᾳ, σύζυγος τοῦ γνωστοῦ μεγαλεμπόρου κυρίου Κωνστ. Ἀραβανοπούλου, διαπρέψασα δι' ὅλας ἐκείνας τὰς ἀρετάς, αἵτινες διακρίνουν καὶ κλεῖζουν τὸν ἰδιόζοντα τύπον τῆς σεμνῆς καὶ ἐναρέτου ἑλληνίδος οἰκοκυρᾶς, εἰς τὴν κάλλιστα ἐφαρμόζεται τὸ τοῦ Σολομῶντος: «*τιμιωτέρα δέ ἐστι λίθων πολυτελῶν.*» Τὸν βίον τῆς ἀξιολόγου γυναικός καὶ τὸν εὐνομούμενον αὐτῆς οἶκον ἐκόσμησαν καὶ ἐλάμπρυναν αἱ λεπτότεραι ἀρεταί: ἡ εἰς τὸ ἄωτον φθάνουσα συζυγικὴ καὶ μητρικὴ στοργή, ἡ φιλοξενία, ὁ ἀδαμάντινος χαρακτήρ, ἡ ἀβρότης τῶν τρόπων. Ὅταν δὲ εἰς τὰς ὑπερόχους ταύτας ἡθικάς ἐκδηλώσεις προστίθεται καὶ ἡ εὐγενὴς φιланθρωπικὴ δρᾶσις, εἰς τὴν ὁποίαν διεκρίθη ἐπίσης ἡ αἰδιδιμος, τότε ὁ θάνατος μιᾶς τοιαύτης ὑπάρξεως εἶναι διὰ τὴν κοινωνίαν θλιβερά ἀπώλεια, τὴν ὁποίαν εὐχόμεθα ν' ἀναπληρώσωσιν ἄλλαι παραδειγματιζόμεναι ἐκ τῆς ἐκλιπούσης γηραιᾶς καὶ εὐγενοῦς δεσποίνης.

ΒΙΡΓΙΝΙΑ Π. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ

Ἐπέπρωτο εἰς τὰς σελίδας τοῦ ἡμερολογίου τούτου, τοῦ ὁποῖου καθ' ὅλην τὴν σειρὰν τῆς ἐκδόσεως ὑπῆρξε συνεργάτις ἐκ τῶν πολυτιμοτάτων, ν' ἀναγραφῇ ὄχι διὰ μελάνης, ἀλλὰ δι' αἵ-

ματηρῶν ἀληθῶς δακρύων ὁ θλιβερός αὐτῆς θάνατος, ὅστις ἀπα-
τελεῖ σοβαρώτατην ἀπώλειαν διὰ τὴν πενομένην ἡμῶν φιλολο-
γίαν!...

Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ἐκλιπούσης διαπρεποῦς συγγραφέως ἐν
ᾧ καὶ Ἑλληνίδες Μοῦσαι θρηνοῦσι μίαν τῶν σεμνοτάτων ἱερείων
τῶν κοσμουμένην μὲ σπάνιον τάλαντον μυθιστοριογράφου, ἡ χα-
ράττουσα τὰς γραμμὰς ταύτας θρηνεῖ μὲ ἄλγος ἀνώτερον πάσης
ἐκφράσεως ὅχι μόνον τὴν πολύτιμον συνεργάτιδα, ἀλλὰ καὶ τὴν
ἱσάδελφον αὐτῆς φίλην, ὅχι μόνον τὸ διάφωτον πνεῦμα τὸ σθε-
σθὲν ἐπὶ τοῦ πλανήτου ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν τρυφερὰν καὶ ὑπερεκ-
χειλίζουσαν ἐκ τῶν εὐγενεστάτων παλμῶν καρδίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ
εὗρισκε τὴν ἀπήχησιν πάσης χαρᾶς καὶ θλίψεως τοῦ βίου της...

... Πλὴν εἶπομεν· τὸ ἄλγος ἡμῶν εἶναι ἀνώτερον τοῦ λό-
γου· διὸ ἐπιφυλασσόμεθα ὅπως τὸ προσεχές ἔτος ἐπανέλθωμεν δη-
μοσιεύουσι καὶ τὴν εἰκόνα τῆς ἀλησμονήτου Ἑλληνίδος μούσης.

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ Π. ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΥ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ Π. ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΥ

Μία πολύτιμος διὰ
τὴν κοινωνίαν μας ὑπαρ-
ξίς ἐξέλιπε προῶρως κα-
τὰ τὸ ἔαρ τοῦ λήξαντος
ἔτους, ἡ **Χαρίκλεια Π.
Σαντοριναίου**, ἀδελφὴ
τῆς ἐλλογίμου Δεσποι-
νίδος Εὐτέρπης Σαντο-
ριναίου, ἥτις ἀπὸ ἐτῶν
ἤδη ἱδρύσασα διευθύνει
τόσον εὐδοκίμως τὸ γνω-
στότατον ἰδιοσυντήρη-
τον ἀνώτερον Ἑλληνο-
γαλλικὸν Παρθεναγω-
γεῖον τοῦ Πέραν «Ἑλι-
κῶνα», καὶ μεθ' ἧς

συνειργάζετο ἐν αὐτῇ ὁμοῦ μὲ τὴν ἐπίσης διαπρέπουσαν ἐπὶ
ἀρτίᾳ μορφώσει ἄλλην ἀδελφήν των Δ-δα Ἑλένην Σαντοριναί-
ου, παρέχουσα μέχρι τέλους τῆς βραχείας ζωῆς της τὴν θερ-
μοῦργον καὶ ἀκάματον ἐκπαιδευτικὴν της δρᾶσιν, τὰ φῶτα τῆς
διανοίας καὶ τὰ μῦρα τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς της, εἰς τὸ σεμνὸν
τοῦτο τῆς θηλείας νεολαίας φυτῶριον. Εἶναι λίαν γνωσταὶ
εἰς τὴν περαϊκὴν κοινωνίαν μας αἱ ἀδελφαὶ Σαντοριναίου καὶ
τὸ πολύτιμον αὐτῶν ἱδρυμα, τὸ ὁποῖον μεγάλην ἔχει ἐν τῇ πόλει
μας τὴν ἐθνικὴν ἀποστολήν· εἶναι δὲ αὕτη ἡ ἀπὸ τῶν προ-
παγανδρικῶν σχολῶν ἀπόσπασις τῶν ἑλληνίδων κορῶν καὶ ἡ
ὕγις αὐτῶν μόρφωσις συμφώνως πρὸς τὸν κοινωνικὸν καὶ ἐθνι-
κὸν προσρισμὸν των. Τὸ αὐτόχρημα ναυαγοσωστικὸν ἀπὸ ἠθι-
κῆς καὶ ἐθνικῆς ἀπόψεως ἱδρυμα τοῦτο τῶν ἀδελφῶν Σαντορι-
ναίου, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τόσων ἡδὴ ἐτῶν οὐδέποτε ἔπαυσε καὶ
κατὰ τὰς δυσχερεστάτας τῶν ἡμερῶν νὰ παρέχῃ τὸ εὐεργε-
τικὸν του φῶς ὡς φάρος ἐν τῇ τρικυμίᾳ, ἐγκλείει ἐν ἑαυτῇ ἱστο-
ρίαν ὀλὴν μόχθων καὶ ἀγώνων αὐτόχρημα ἡρωϊκῶν, ἥτις εἶναι
ἀξία πράγματι τοῦ θαυμάσιου στεφάνου τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης.

ΕΝ ΔΑΚΡΥ

ΕΙΣ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΝ Π. ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΥ

Ἔχοντες φῶς ὡς ἄλλος Προμηθεὺς
εἰς τὴν ὥραν, τὴν σκοτεινὴν μας σφαῖραν
καὶ Σ' ἔκραξ' ὁ τῶν φώτων Βασιλεὺς
εἰς τοῦρα τοῦ τὴν γαλανὴν ἡμέραν.

Κοσμοῦν τοὺς ὅμους πτέρυγες χουσαῖ,
Σὲ περιπτύσσει στίλβονσα νεφέλη...
πῶς δι' ἡμᾶς τὸ ἔαρ δίχως Σέ,
πῶς δίχως Σέ ὁ Φοῖβος θ' ἀνατέλλῃ;

Εἰς κόσμους τῆς Ἰδέας νεανούς,
τώρα πετᾷς μὲ πτέρυγας Ζεφύρου.
εὐφραίνου ἔσθαι εἰς οὐρανοὺς,
Νύμφη φωτὸς καὶ Νύμφη τοῦ σαρκείου.

Εἶναι τραχὺς ὁ βίος τῶν Μουσῶν,
πλὴν στέφεται τῆς δόξης τὴν ἀκτῖνα
καὶ ἥρωες πολλοὶ τὸν Παρθασσὸν
περιζοομοῦν ὥς μεροβόλα κριτα.

Σὺ τοῦ φωτὸς ἐκράτεις τὸν πυρσόν,
καὶ ἔζησες τὸν βίον τὸν ὠραῖον
ἐσκόρπισες τὰ ἄνθη τῶν Μουσῶν
καὶ ἔπλωσες εἰς πέλαγος ἀνθέων.

Νῦν λάμπει ἄλλη διὰ Σέ ζωή,
κόρη φωτός, ψυχὴ ἀδαμαντίνη
εὐφραίνου τώρα πλέον ἔσθαι,
ὅπου γελᾷ χρυσόγλαντος γαλήνη!

Καὶ ὅταν εἰς τὸ μνήμα τὸ ψυχρὸν
θὰ ρέουν διὰ Σέ τὰ δάκρυά μας
καὶ κρυσταλλοῦντ' εἰς χῶμα παγερόν,
καὶ λάμπουν ὥς καλλίστιλπος ἀδάμας,

καὶ ὅταν πρὸς αἰθέρας φωτάνγεῖς
ἐκπέμπ' ἡ γῆ τοῦ ἔαρος τὰ μύρα
καὶ τὰ γελῶντα χοάσπεδα τῆς γῆς
τῶν ρόδων περιλούη ἡ πλημμύρι,

τὸ μῦθον τῶν ἀνθέων τὸ γλυκὺ
ὥς λίβανος ὁδύνης βαθύτερας
κι' ὁ στόνος μας ὡς θεία μουσικὴ
θὰ φθάνῃ μέχρι Σοῦ εἰς τοὺς αἰθέρας.

ΟΜΙΛΙΑΙΣ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ν. ΚΑΜΑΡΑΔΟΣ

Βραβεύθηκε διὰ διαγώνιον ἀντιγράφων ἐν τῷ μουσικῷ δια-
γωνισμῷ τοῦ ἐν Φαιαρίῳ ΜΟΥΣΙΚΟῦ ΣΥΛΛΟΓΟῦ
καὶ Μουσ. τοῦ 1914 διὰ τὴν μουσικογραφίαν τοῦ πρὸς τὸν κ.
ΒΕΝΙΖΕΛΟΝ ΥΜΝΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟῦ.

Εἶχε ξεχάσει καὶ ὁ ἴ-
διος πόσα χρόνια πέρα-
σαν, ἀφότου διωρίσθηκεν
ἐπίτροπος «ἐξ ὀφφικίου»
στὴν Παναγία. Καὶ ἐ-
πειδὴ ἔστην πρώτη του
περίοδο ἔδρασε τελεσφό-
ρως, ἀπὸ τότε κάθε κοι-
νοτικὴ συνέλευσις θεω-
ροῦσε καθήκόν της νὰ
τον ψηφίσῃ. Τὸ παγκάρι
τὸ εἶχε συνειθίσῃ σὺν
τὸν πάγκο τοῦ σαρκί-
κού του καὶ τὸ ἐπιτρο-
πικὸ εἶχε καταντήσῃ
ιδιαιτέρό του γραφεῖο.
Οἱ ὑπάλληλοι τῆς Κοι-
νότητος εἶχαν ξεχάσῃ
τὸ πραγματικὸν τοῦ ὄνο-
μακαί τον ἔλεγαν ὁ «Ε-
πίτροπος».

Πότε πρόφθαινε νὰ
κυττάξῃ τὴ δουλειά του
εἶναι μυστήριον... γιὰ ὅσους δὲν ἐχρημάτισαν Ἐπίτροποι.

Ἦλ' πῆγε: «μήπως καὶ τὸ νὰ χειρίζεται κανεὶς τὰ κοινοτικὰ
δὲν εἶναι δουλειά;»

Συμφωνῶ τελείως μαζί σου καὶ περιμένω νὰ μ' ἐκλέξουν
ἐπίτροπο γιὰ νὰ σὰς τοῖ ἀποδείξω.

Τὸ ἐπιτροπικὸν τοῦ εἶχε καταντήσῃ καὶ εἶδος μανίας, ἀ-
παράλληλῃ τῇ ὥπως συνέβη μὲ κάποιον φίλο μου τελευταίως ἄλλ.

αὐτὸ εἶναι ἄλλο ζήτημα, ποῦ θὰ σὰς διηγηθῶ καίμιν ἄλλη φορά, ὅπως λέγει κι' ὁ Κέπλιν.

Ἐλέγαμε λοιπὸν ὅτι τὸ ἐπίτροπιλίκι τοῦ εἶχε καταντήσῃ εἶδος μανίας. Καὶ ἂν ποτε ἡ Κοινότης, παραγνωρίζουσα τὴν «κοινωνελεῆ δρασίν» του, δὲν τον ἐψήφισεν ἐκ νέου, «ὁ Ἐπίτροπος» θ' αὐτοκτονοῦσε. Εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι μιὰ μέρα θὰ πρέβαινε σ' αὐτὸ τὸ ἀπονεννημένον κίνημα, ἂν δὲν προσέλαμβανε νὰ 'πεθάνῃ. Καὶ ἀπέθανεν ὄχι ἀπὸ ὑπερτροφία στομαχική, ὅπως θὰ ὑποθέσουν πολλοὶ συνάδελφοί του, ἀλλ' ἀπλούστατα ἀπὸ δυσκολιότητα. Τὸ πρᾶγμα μάλιστα συνέβη τόσο ἔαφνικά, ὥστε οὔτε τὸ Κέντρον ἐπρόλαβε νὰ διερωτήσῃ διὰ τοῦ Τριτεύοντος τὰ τῆς πολυτίμου ὑγείας του, οὔτε ὁ παπᾶς τῆς ἐνορίας του νὰ τὸν μεταλάβῃ.

Αὐτὸ ὅμως δὲν τον ἐμπόδισε ἀπὸ τὸ νὰ τραβήξῃ κατ' εὐθεΐαν ἔσπὸν Παράδεισο· μάλιστα, ἔσπὸν Παράδεισο! Γιατί ἀπορεῖτε; Ἄν δὲν εἶναι νὰ 'πάγῃ ἐκεῖ ἓνας ἐπίτροπος Ἐκκλησίας, ἔστω καὶ ἀμετάλαδος, τότε ποιὸς θέλετε νὰ πάγῃ; Ὁ ὑποφαινόμενος; Ἄλλο ζήτημα τώρα, ἂν ὁ ἅγιος Πέτρος δὲν τὸν ἀφίσεν ἀρώτητα νὰ περάσῃ. Αὐτὸ σημαίνει ἢ ὅτι «ὁ Ἐπίτροπος» δὲν εἶχε τὸ ἀπαιτούμενον παρουσιαστικό, ἢ ὅτι ὁ ἅγιος Πέτρος δὲν εἶναι ὅσον πρέπει εὐγενής.

— Ἀ, ἐσὺ ὁ χονδρὸς ἐκεῖ κάτω, γιὰ ποῦ ἔτσι βιαστικός;

— Γιὰ τὸν Παράδεισο! θέλει καὶ ρώτημα;

— Ἄν θέλῃ ἢ δὲν θέλει ρώτημα εἶναι δική μου δουλειά.

Δεῖξέ μου τὸν βασικὸ σου!

Ὁ ἐπίτροπος τᾶχασε. Πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του κόντεψε νὰ πῇ—ὀπάλληλος, καὶ μάλιστα θυρωρὸς, τοῦ 'μιλοῦσεν ἔτσι ἀπότομα.

— Μὰ ἐγὼ εἶμαι ἐπίτροπος!

— Ἐπίτροπος! Τί θὰ πῇ ἐπίτροπος; Ὅ, τι κι' ἂν εἶσαι πρέπει νὰ χῆς βασικὰ γιὰ τὰ περάσῃς σπὸν Παράδεισο.

Ὁ ἐπίτροπος ἄρχισε νὰ τα βλέπῃ σκοῦρα. Κατάλαβεν ὅτι τὸ ἄγριο δὲν περνοῦσε ἔσπὸν οὐρανὸ καὶ ἄρχισε τὰ κοπλιμέντα.

— Ἄγιε Πέτρε, εἰσθε τόσο καλός, τόσο ὑποχρεωτικός, ὥστε εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ καλωσύνη σας...

Δὲν πρόφθασε νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι του καὶ ὁ ἅγιος Πέτρος ἄρχισε νὰ μαλακώνῃ. Ἄχ, αὐτὰ τὰ κοπλιμέντα! Ὡς καὶ τὸν ἅγιον Πέτρο συγκινοῦν! Ὁ ἅγιος Πέτρος μαλάκωσε ἔς τέτοιο σημεῖο, ὥστε δέχτηκε ν' ἀκούσῃ ἐξηγήσεις.

Λοιπὸν, ἅγιε Πέτρε, ἐξηκολούθησεν ὁ ἐπίτροπος, πέθανε τόσο ἔαφνικά, ὥστε δὲν πρόλαβε οὔτε τὰ χαρτιά μου νὰ πάρῃ μαζύ, οὔτε κἂν νὰ μεταλάβῃ.

— Τί; τί; τί εἶπες; Ἐκαμε τρομαγμένος ὁ ἅγιος Πέτρος καὶ κευδούνησε νευρικά τὰ κλειδιά του. Δὲν μετάλαδες; Καὶ τόλμησες νὰ ἔλθῃς ὡς τὴν πόρτα τοῦ Παραδείσου;

— Μὰ, δὲ φταίω ἐγὼ, ἅγιε Πέτρε. Σὰς εἶπα ὅτι πέθανε ἔαφνικά καὶ δὲν πρόλαβε. Εἶμαι πρόθυμος ὅμως, ἂν τὸ ἐπιτρέπεται, νὰ μεταλάβῃ ἐδῶ πέρα καὶ ὕστερα νὰ περάσω ἔσπὸν Παράδεισο...

Ὁ ἅγιος Πέτρος πάλι μαλάκωσε.

— Καλά, τοῦ κάνει· κάθησ' ἐδῶ καὶ περίμενέ με, πᾶν νὰ φωνάξω ἓναν παπᾶ νὰ σε μεταλάβῃ. Ἐν τῇ μεταξὺ ἐσὺ κάμνε τὴν προσευχή σου.

Καὶ ἀνοιξε τὴν πόρτα τοῦ Παραδείσου καὶ χάθηκε στὸ δάσος τῶν ξυνομηλιτῶν.

Ὁ ἐπίτροπος ἔκαμε τὸ σταυρό του καὶ ἄρχισε νὰ λέγῃ τὸ «Πιστεύω».. Ἀλλὰ γιὰ πρώτη φορὰ παρετήρησεν ὅτι δὲν τὸ ἤξευρεν ὀλόκληρο. Τόσα χρόνια ἔσπὸν Ἐκκλησίᾳ, βυθισμένος ἔσπὸς λογαριασμοὺς τοῦ παγκαριοῦ, δὲν ἔτυχε ποτέ του νὰ τ' ἀκούσῃ. Ἀπ' τὸ δεύτερο ἄρθρο καὶ παρακάτω τὸ μπερδεύε με τὸ Πάτερ ἡμῶν· «καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν υἱὸν τοῦ Πατρὸς, ἐκπορευόμενον, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς...

Ὑστερα ἀπὸ μιὰ ὀλόκληρη ὥρα, φάνηκε νὰρχεται ὁ ἅγιος Πέτρος μόνος καὶ κατακουρασμένος.

— Ἀδύνατον, λέγει σπὸν ἐπίτροπο, νὰ μεταλάβῃς. Πάρτο ἀπόφασι. Ἀνω κάτω ἔκαμα τὸν Παράδεισο κι' οὔτε ἓναν παπᾶ.

Δὲν ἦν ῥα μέσα. Ξέχασα νὰ σὲ πῶ ὅτι κανεὶς τοὺς ὥς σήμερα δὲν πέρασε στὸν Παράδεισο!

Καὶ σ' αὐτὸ ἐπάνω ἐκλείσει τὴν πόρτα λέγοντας ἓνα βαρὺ λόγιο.

ΔΕΛΗΣ

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Ὁ δικηγόρος.

—Λέγεις λοιπὸν ὅτι ἡ γυναῖκά σου σὲ κακομεταχειρίζεται!

—Μὲ μεταχειρίζεται σὰν σκύλο καὶ με ἀναγκάζει νὰ δουλεύω σὰν ἄλογο.

—Μὰ τότε πρέπει νὰ διευθυνθῇς εἰς τὴν προστατευτικὴν ἐταιρείαν τῶν ζώων.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο Ε'

«Τουρκία! εἶδεν ὁ Θεὸς παρόρχονται οἱ χρόνοι καὶ θέλει μία εὐρεθὴ καὶ διὰ σέ ἀγγόνη!...»*

Τὸ ὄνομα τοῦ αἰδίου Ἐθνομάρτυρος Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' εἶναι ὄχι μόνον πασίγνωστον, ἀλλὰ καὶ προσφιλέστατον εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν.

Ὁ μέγας οὗτος ἀνὴρ δικαίως δύναται νὰ θεωρηθῇ νέος ἀστήρ, ὁ ὅποιος κατεκόσμησε τὸν θρόνον τῶν Χρυσοστόμων, Φωτίων καὶ Γενναδίων.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1818 τὸ τρίτον ἤδη ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὁ μέγας Ἐθνάρχης, ἡ τρίτη δὲ αὕτη πατριαρχεῖα του ἐτερματίσθη διὰ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἐν μηνὶ Ἀπριλίῳ τοῦ 1821.

Εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι δόξας ἀνὴρ γανόμενος εἰς τῶν πρωτεργατῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως καὶ διὰ στενῆς φιλίας συνδεόμενος μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο Ε'

* Ἐκ τοῦ ἐπιμνημοσύνου εἰς Γρηγόριον τὸν Ε' ποιήματος τοῦ ἀειμνήτου ἐθνικοῦ ποιητοῦ Ἀχιλλέως Παράσχου, τοῦ ἀπαγγελέντος ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν προσχυνύσεως τοῦ ἱεροῦ λειψάνου, ἀνακομισθέντος ἐκ Ρωσίας κατὰ τὸ 1871.

που Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ τοῦ ἀναπετάσαντος τὴν Σημαίαν αὐτῆς ἐν Πελοποννήσῳ τῇ 25ῃ Μαρτίου τοῦ ἡρωϊκοῦ ἐκαίνου ἔτους, ἐπέσυρε τὰς ὑπονοίας καὶ τὴν ἀκράτητον ὀργὴν τοῦ Σουλτάνου Μαχμούτ, ὅστις καὶ διέταξε τὴν ἐξευτελιστικὸν ἀπαγχονισμόν του ὡς πολιτικοῦ καταδίκου, διαπράττων χονδροειδέστατον πολιτικὸν σφάλμα καθότι ὁ στυγερὸς αὗτος φόνος ἐγένετο ὡς ἦτο ἐπόμενον τὸ ἔναυσμα τοῦ ἱεροῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος.

Ἀλλ' ἐκείνη ἡ ἀποψὶς τῆς μεγάλης ταύτης ἱστορικῆς προσωπικότητος, τὴν ὁποίαν ἰδιαζόντως θέλομεν νὰ τονίσωμεν ἐνταῦθα εἶναι κυρίως ὁ ἡθικὸς χαρακτηρισμὸς τοῦ ἀνδρός, ὅστις παρέχει εἰς τὴν ἐθνικὴν ἱστορίαν μας φάσιν ὅχι ὀλιγώτερον ἐνδιαφέρουσιν.

Γρηγόριος ὁ Ε' δὲν ὑπῆρξε μόνον ἐθνομάρτυς ἐξ ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἔθεσαν τὸν θεμέλιον λίθον τῆς ἐθνεγερσίας τοῦ ἑικοσι᾽ ἑνα, ἀλλὰ καὶ τύπος ὑπέροχος ἱερέως καὶ ἐθνάρχου κλαῖσαντος τὸν σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον διὰ τοῦ ὁσίου βίου καὶ τῆς παντοίας αὐτοῦ ἀρετῆς. Καὶ ὡς πρώτην μὲν ἀρετὴν τοῦ σεπτοῦ λευτέρου δέον ν' ἀναφέρωμεν τὴν ἀγνὴν καὶ ἀνυπόκριτον πρὸς τὸν Θεὸν εὐσέδειαν, ἔπειτα δὲ τὴν σωφροσύνην τοῦ ἡθους, αἱ ὁποῖαι ἀμφοτέραι καθιστῶσιν αὐτὸν ὑποδειγματικὸν τύπον ἀληθοῦς λειτουργοῦ τοῦ Ὑψίστου, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν ἀρετῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ σεβάσμιον στέμμα παντός ἀγίου κληρικοῦ, ἀποροῦμεν ποίαν πρώτην ν' ἀναφέρωμεν : τὴν γνησίαν χριστιανικὴν ταπεινοφροσύνην, ἣτις καθίστα αὐτὸν ἀληθῆ μιμητὴν τοῦ Χριστοῦ, ἢ τὴν ἀδέκαστον δικαιοσύνην του ὡς ἀρχοντος, διὰ τῆς ὁποίας, πάντοτε ἀμερόληπτος κριτής, ἔδιδε τὴν ψήφον του ὑπὲρ τοῦ ἔχοντος τὸ δίκαιον, ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, ἀδιαφορῶν πάντοτε ἂν θὰ ἐκίναί τὸν χόλον τῶν ἰσχυρῶν τοῦ καιροῦ ἐκείνου. Τοῦτου ἕνεκα καὶ ἐξεθρονίσθη δις, μέχρις οὗ ἀνελθὼν τρίτην φορὰν εἰς τὸν Θρόνον, ἐλάμπρυνεν αὐτὸν διὰ τοῦ μαρτυρίου του.

Ἀλλὰ παρὰ τὴν δικαιοσύνην δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ παρα-

θέσωμεν καὶ τὴν ἀφιλοκέρδειαν τοῦ αἰοδίμου Πατριάρχου, ὁποῖος ὑπῆρξε σπάνιον αὐτῆς πρότυπον. Ὅχι μόνον δὲν ἠγάπα τὸ χρῆμα καὶ ἦτο ἀπείρως ἀνώτερος αὐτοῦ, ἀλλὰ μάλλον δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ἀπηχθάνετο.

Διότι οὔτε ἦτο κἂν ἱκανὸς νὰ καταμετρήσῃ λεπτομερῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ ταμείου του, ἀλλ' ἂν ποτε ἐδοκίμαζε, ἐξ ἀπαντος θὰ ὑπέπιπτεν εἰς στοιχειώδη λογιστικὰ λάθη. Ὡστε ἄφινε πᾶσαν τοιαύτην λογιστικὴν φροντίδα εἰς τὸν ἀρχιδιάκονόν του.

Ἀλλὰ πᾶσας ταύτας τὰς ἐξόχους ἀρετὰς τοῦ ἁγίου ἀνδρός ὑπερτέρει μία ἄλλη, ἀνωτέρα, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅλων τούτων, ἡ ὁποία ἄλλως τε ὡς σπάνιος μαργαρίτης διακρίναι μόνον τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Θεοῦ. Αὕτη εἶναι ἡ θερμὴ καὶ ἐνεργὸς φιλανθρωπία, ἣτις πάντοτε κατεκόσμησε τὸν βίον καὶ τὴν πατριαρχεῖαν του.

Ἐπ' αὐτοῦ ἰδρῦθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὁ θεσμὸς τῆς παρασχῆς ἐλεῶν εἰς τοὺς ἐνδεεῖς δις τοῦ ἔτους κατὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα. Τόσον δὲ θερμόν εἶχε ἐν τῇ ψυχῇ τὸ αἰσθημα τῆς Ἐλεημοσύνης, ὥστε συνήθως ἦτο ἐντελὴς ἀχρήματος, διασκορπίζων πᾶν ὅ,τι εἶχεν εἰς τὰ ἑλέη.

Οἱ ἐνδεεῖς καὶ δυστυχεῖς ἐγνώριζον αὐτὸν ὡς ἀληθῆ πατέρα των καὶ παρήγορον ἄγγελον, τὴν δὲ πατριαρχικὴν αὐλὴν ὡς ἑρὸν καταφύγιον ἐλέους καὶ ἀρωγῆς. Εἶναι γνωστὸν περὶ αὐτοῦ ἀνέκδοτόν τι, διηγούμενον ὅτι χίρα τις ἔχουσα τὴν θυγατέρα μεμνηστευμένην καὶ στερουμένην τοῦ ἀπαιτουμένου χρήματος ὅπως παρασκευάσῃ τὰ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα προικῶν, ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν λαοφιλεῖ Πρωθυεράρχην. Ἀλλ' εὑρεν αὐτὸν εἰς στιγμὴν, καθ' ἣν αὐτὸς ἦτο κυριολεκτικῶς ἀνευ ὀβολοῦ, διὸ καὶ περιήλθεν εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν μὴ δυνάμενος νὰ τῇ παράσχῃ βοήθειαν. Ἀλλ' αἰφνης φαινὴ τῆς ἰδέας τῇ ἐπήλθεν.

Πάραυτα ἀφαιρῶν ἀπὸ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ τῇ δίδει τὴν πολυτίμον ἐκ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ζώνην του, ἢ πώλησις τῆς ὁποίας ἐπῆρκεσε πληρέστατα εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς δυστυχούς. Ἐπεισῆς εἰς ἄλλην ὁμοίαν περίστασιν ἐχρησιμοποιήθη καὶ ἡ βα-

ρυτιμοτάτη μηλωτή του, δῶρον τοῦ τότε Σουλτάνου Μαχμούτ.

Ἡ περὶ τῶν ἐθνικῶν πραγμάτων μέριμνα τοῦ γεραροῦ τῆς Ἑκκλησίας ἀρχηγοῦ ὑπῆρξεν ἡ διηνεκὴς αὐτοῦ φροντίς καὶ ἀσχολία. Διότι καὶ τῶν προνομίων τῆς Ἑκκλησίας ὑπῆρξεν ἀκάματος φρουρὸς μὲ κίνδυνον αὐτῆς τῆς ζωῆς του υπερασπίζων αὐτὰ πολλάκις κατὰ τῶν διαιοπραγιῶν καὶ καταστρατηγύσεων τῆς ὁθωμανικῆς κυβερνήσεως, καὶ ναοὺς ἀνήγειρε πολλοὺς καὶ μεγαλοπρεπεῖς μὲ μεγίστας δυσκολίας καὶ ὄχι ἄνευ κινδύνου πολλῶν ἀποσπῶν παρ' αὐτῆς τὴν σχετικὴν ἄδειαν, καὶ τὸ Πατριαρχικὸν τυπογραφεῖον ἱδρύσας πρῶτος ὅπως ἀφθανώτερον παρέχεται ἡ παιδαίᾳ εἰς τὸ Γένος, καὶ ἐγκυκλίους ἐξέδιδεν παρακαλεθῶν εἰς τὰς κοινότητας «ὅπως μὴ παραμελῇται ἡ ἐθνικὴ παιδεία, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἀνέμενε τὴν πολιτικὴν ἀνάστασιν τῆς Ἑλλάδος».

Ἄν ἤδη εἰς πάντα ταῦτα προσθέσωμεν καὶ τὴν μεγάλην διοικητικὴν ἱκανότητα, πρὸς δὲ καὶ τὴν πολιτικὴν περίνοιαν, μεθ' ἧς πλέον ἢ ἅπαξ ἀπεσόβησε τὸν θυμὸν τοῦ τυράννου καὶ τὰς σφαγὰς ἀπὸ τοῦ αἰωνίως ἀπειλουμένου Γένους, θὰ ἔχωμεν εἰκόνα τινὰ λιτοτάτην μὲν, ἀλλ' ὅπως δῆποτε πιστὴν τοῦ γενναίου τούτου τοῦ Χριστοῦ στρατιώτου, τοῦ ἀγαθοῦ ποιμένος, ὅστις πάντοτε τὸ ἴδιον αὐτοῦ στήθος προέτασεν ὅπως δεχθῇ τὸ κατὰ τοῦ ποιμνίου του προπαρασκευαζόμενον πλήγμα, τελευταίως δὲ μετὰ τῆς ἡρωϊκῆς αὐταπαρνήσεως, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν κορωνίδα τῶν λοιπῶν ἀρετῶν του, καὶ τὴν ζωὴν του ἔθυσεν ἀγογγύστως ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ὅχι μόνον λοιπὸν διὰ τὸν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἡρωϊκὸν θάνατον, ὅστις τάσσει τὸν ἱερὸν γέροντα παρὰ τὸν Παλαιολόγον καὶ τὸν Ρήγαν τὸν Φεραῖον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν λοιπὴν αὐτοῦ ἀρετὴν, ἣτις κατατάσσει αὐτὸν ὡς ἐπίσης λαμπρὸν πρότυπον παρὰ τὸν Χρυσόστομον καὶ Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, φρονούμεν ὅτι ὁ ἐθνομάρτυς Γρηγόριος εἶναι ἄξιός νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν ἁγίων, ἑορταζομένης τῆς μνήμης τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ τῇ 10ῃ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους.

Ε. ΤΙΜΟΚΡΑΤΗΣ

ΚΑΤΙ ΜΕΝΕΙ

Εἶναι ὁ βίος μάταιος καὶ ὅλα ματαιότης·
τὸ γῆρας φθάνει γρήγορα καὶ φεύγει ἡ νεότης.
Παρόρχονται καὶ καλλονὴ καὶ δόξα κ' εὐτυχία.
Ὅλα ἐκπνέουσιν ὥχρ' ὥς μία ὀπτασία.

Τὰ πάντα εἶναι μάταια· παρόρχονται καὶ φθάνουν
καὶ ἀναμνήσεις θλιβερὰς ὀπίσω των ἀφίκνουν·
Ὅπως τὸ ὄσδο τὴν αὐγὴν δροσολογούμενο θάλλει,
ὅπως τῆ ἡδὺν τὴν νυχτιὰ θλιμμένο γλυκοφάλλει,
ὅπως τὸ κῦμα τὴν ἀκτὴν ποῦ αἰωνίως σβύνει,
καὶ ἡ νεότης μας γρήγ' ἡμεῖς φθάνει καὶ φθίνει.

Ναί, φεύγουν ὅλα, δὲν γυροῦν, πλὴν ὅσ' ὀπίσω καὶ μένει·
ἀπ' ἐν ὄνειρο γλυκερὰ ἀνάμνησι θλιμμένη.
Ἀπὸ τὸ γέλιο μὲν γραμμὴ, σκεῖ ἀπὸ τὸ δάκρυ,
ἀπ' τὴν χαρὰν ἀνάμνησι εἰς τῆς καρδιᾶς μιὰν ἄκρη·
ἀπὸ ἀγάπην ἀληθῆ ἐν ὄντομα γοιμμένο
εἰς φύλλο ἐνδὲς λευκώματος χλωμό, κίτρινομένο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Θ. ΚΟΤΙΩΝΗ

Ὁ καλλιτέχνης δὲν μένει ἱκανοποιημένος εἰς τὴν θεὰν καὶ τοῦ ἐξοχωτέρου ἔργου του· φιλοδοξεῖ ν' ἀνέλθῃ ἀκόμη ὑψηλότερον.

Ἐάν ἁληθῶς ἡ καρδιά σου ἦναι ἀγνή, κάθε πλάσμα θὰ εἶναι διὰ σέ κάτοπτρον ζωῆς καὶ βίβλος ἱεροῦ τινος διδάγματος.

John Lubbock

Ὁ οἶκος πράγματι ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ ἀληθὴς λιμὴν ἀναπαύσεως ἀπὸ τὰς τρικυμίας καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ κόσμου. Διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν ἡμῶς τοῦτο, πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ καταστήσωμεν τὸν οἶκον γενναίον μᾶς βίον λαμπρὸν καὶ φαιδρὸν.

John Lubbock

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΚΑΛΛΟΝΗ - Ο ΕΡΩΣ ΚΑΙ Ο ΓΑΜΟΣ

« Ἄρα γὰρ σήμερον μετὰ τὸν πόλεμον οἱ νέοι ἐπιδιώκουσι » πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον παρὰ πρὶν τὴν καλλονὴν τῆς γυναικὸς » εἰς τὸν ἔρωτα καὶ τὸν γάμον ; »

Τὴν ἐνδιαφέρουσαν ταύτην ἐρώτησιν ἐν τῶν σπουδαιωτέρων ὀργάνων τοῦ γαλλικοῦ τύπου ἔσχε τὴν εὐστοχὸν ἐμπνευσιν ἡ ἀπευθύνῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ. Ἐκ δὲ τῶν πολυπληθῶν ἀπαντήσεων, ἃς ἔλαβε, σταχυολογοῦμεν χάριν τῶν σελίδων τοῦ δημοφιλοῦς τούτου Ἡμερολογίου τὰς χαρακτηριστικωτέρας καὶ σαφέστερον διατυπούμενας.

« Μόλις ἀπεστρατεύθην ἤρχισα νὰ ζητῶ μίαν σύντροφον ἀνταποκρινομένην πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν πόθων μου διαπλαττωμένην εἰκόνα. Δηλαδή γλυκεῖαν, ὑγιή, δραστηρίαν, καὶ πεπροικισμένην μὲ κρίσιν, ἀντίληψιν καὶ θέλησιν.

» Ἀλλοίμενον ! ὅποιαί με ἀνέμεναν ἀπογοητεύσεις ! Ἀντὶ τοῦ θησαυροῦ, τὸν ὅποιον ἐζήτηουν εὖρον πανταχοῦ . . . παραιεῖς ἀλευρωμένας, δηλαδή ἀκαθάρτους, ἀνδροπρεπεῖς δεσποινίδας, φερμαστάς αὐτοκινήτου καὶ πλαγγόνας τῶν αἰθουσῶν. Οὐδεμίαν ἀπολύτως εὖρον συμπαθῆ καὶ ἐνάρετον ».

Ἄλλος τις ἀνακράζει :

« Πρὸς Θεοῦ, ποῦ λοιπὸν εἶναι αὐτὰ τὰ σπάνια πετηνά ; Ποῦ εἶναι αἱ ὀνειρευταὶ αὗται νεάνιδες αἱ ἀγαπῶσαι τὴν ἐστίαν ;

» Ἀντὶ αὐτῶν διαγκωνίζομεν κάθε στιγμὴν μικρόνας περπατεῖς κούκλας, αἱ ὅποιαι διέρχονται τὸν χρόνον τῶν εἰς μυρίας βλακώδεις μικρολογίας τοῦ συρμοῦ καὶ τῶν αἰθουσῶν, τέτα καὶ ἄλλας τοιαύτας ἀνοήτους διασκεδάσεις. Πολὺ σπάνια βεβαίως εἶναι αἱ συνεννοῦσαι τὴν ἀρετὴν μὲ τὴν χάριν, ἀφ' οὗ οὐδαμῶς τὰς βλέπομεν. »

Ἄλλος ἀπάντησις :

« Δὲν θέλω νὰ κατχοτήσω τὴν σύζυγόν μου μίαν ἐμψυχον συρ-

μοεφημερίδα· ἀλλ' οὔτε μίαν ἀνισόρροπον, ἐξ ἐκείνων, αἱ ὅποιαι ἐγκλωχῶνται εἰς τὴν ἐκκεντρικότητα καὶ τὸ **νέον πνεῦμα**. Ἀκόμῃ ὀλιγώτερον θέλω μίαν ἐξ ἐκείνων, διὰ τὰς ὁποίας ὁ ἔρως δὲν ἔχει πλέον μυστήρια, θέλουν δὲ νὰ ἔχουν ἓνα σύζυγον διὰ νὰ δύνανται νὰ ἐξοδεύουν ὅσα θέλουν εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ εἰς τὰς διασκεδάσεις τῶν. Τὸ ἰδεώδες μου εἶναι μία κόρη ὑγιὴς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ἡ ὅποια, χωρὶς νὰ ἦναι ὡραία, εἶναι εὐχάριστος εἰς τὸ βλέμμα, μὲ τὴν ὅποιαν ν' ἀνταγαπώμεθα ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἡ ὅποια θὰ ἦναι ἡ εἰλικρινὴς μου σύντροφος διὰ βίου καὶ ἐκ τῆς ὁποίας θ' ἀπολαύσω πολλάκις τὴν χαρὰν τῆς πατρότητος ».

Ἄλλος γράφει :

« Ἐρωτᾶτε ποία εἶναι ἡ ἰδεώδης κόρη; δι' ἐμὲ τὸ ἰδεώδες εἶναι μία κόρη ἀφελής, τρυφερὰ καὶ ὅχι πολὺ ὡραία. Ὅχι ἡ κατὰ γράμμα καλλονή, οὔτε ἡ ψευδοεπίδειξις τῆς ἀλαζονείας, οὔτε ἡ ἐνασμενίζουσα νὰ φανῇ **νέα γυνή**, καὶ διὰ τοῦτο καπνίζουσα, τρώγουσα εἰς ξενοδοχεῖα, ἐπιδεικτικῶς **κοκιορευομένη** ὡς ἐλευθερόφρων καὶ εἰρωνευομένη τὸν ἔρωτα καὶ τὰ αἰσθήματα. Ὡς πρὸς τὴν μορφήν μοι ἀρκεῖ ἐν γλυκὺ πρόσωπον μὲ γελοιστοὺς ὀφθαλμοὺς, δροσερὰ χεῖλη καὶ πρὸ παντὸς καρδία τρυφερὰ καὶ μᾶλλον αἰσθηματικὴ.

Ἀκούσατε καὶ ἄλλον τινά.

« Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ, ὁμολογῶ τὴν ἀδυναμίαν μου· ἡ καλλονὴ μοι ἀρέσκει ἀπείρως.

Ἄλλ' ὅμως . . . τί νὰ σοῦ εἰπῶ ; φυλάττω εὐλαβῶς εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας μου τὴν φωτεινὴν μνήμην μιᾶς κόρης, ἡ ὅποια δὲν ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῇ ὡραία· ἀλλὰ . . . εἶχε τὴν χάριν !. »

Ἄλλος :

« Ὅχι αὐθάδῃ καλλονὴν, ἀλλὰ τὴν δειλὴν χάριν μιᾶς τρυφερᾶς ὑπάρξεως, ἡ ὅποια θὰ μοι ἔδιδε τὴν εὐτυχίαν νὰ τὴν Καὶ ἐπιφυλάσσομεν τελευταίως τὰς δύο σπουδαιωτέρας.

« Αἱ νεάνιδες ὅς δυσπιστοὺν πρὸς τὰς ἱποτικὰς φιλοφρονήσεις τῶν εἰς τὰς αἰθούσας καὶ τὰς διασκεδάσεις ἀρρένων συν-

τρόφων των. Οί κύριοι εκείνοι είναι άπλως μόνον **σύντροφοι μιᾶς στιγμῆς**. Ασφαλώς, τὴν σύντροφον τοῦ θίου των δὲν σκέπτονται νὰ τὴν ἐκλέξουν ἀπὸ τὰς νέας, μὲ τὰς ὁποίας φλερτρᾶρουν.»

«Ὁχι, ἡ καλλονὴ δὲν ἀρκεῖ. Μόνοι αἱ εὐγενεῖς ἀρεταί, τὰ λεπτά προσόντα τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος θὰ καταστήσουν τὴν νεάνιδα εὐφυῆ καὶ ἀφωσιωμένην σύντροφον, τὴν ψυχὴν τοῦ οἴκου. Ὁχι γυναῖκα δεσπότην, οὔτε γυναῖκα δούλην, ἀλλ' **ἀπλως σύντροφον τοῦ ἀνδρός.**»

Ὡς φαίνεται ἐκ τῶν γνωμῶν τούτων καὶ ἐκ πλῆθους ἄλλων τὰς ὁποίας παραλείπω, τὸ ἰδεῶδες τῆς γυναικὸς ἐν τῇ φίλῃ μας καὶ μητροπόλει τοῦ πολιτισμοῦ Γαλλίᾳ δὲν ἀλλάζει μετὰ τὸν πόλεμον. Ὅπως πρὶν, καὶ τώρα ἡ καλλονὴ δὲν εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον οἱ νέοι ζητοῦν εἰς τὴν μέλλουσαν σύζυγόν των, ἀλλὰ ἡ χάρις, ἡ σεμνότης καὶ τὰ ἠθικὰ προσόντα. Ἐπίσης αἱ **νέαι ιδέαι** φαίνεται ὅτι δὲν ἐπικρατοῦν παρὰ μόνον εἰς τινὰς κύκλους.

Ἐπίσης ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγομεν καὶ ἐν ἄλλο συμπέρασμα: Ὅτι μεθ' ὅλην τὴν ἐκεῖ ἐπικρατοῦσαν εἰς μεγίστην κλίμακα ἠθικὴν διαφθοράν, οὐχ ἦρτον πάλιν ἡ ἰδέα τῆς ἠθικῆς ἵσταται πολὺ ὑψηλὰ ἐν τῇ συνειδήσει τῆς κοινωνίας, τὸ δὲ ἰδανικὸν τῆς γυναικείας ἀρετῆς ἐξακολουθεῖ νὰ βασιλεύῃ αἰωνίως ἀθάνατον.

ΠΑΛΜΥΡΑ

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

Παιδικὴ ἐξυπνάδα.

— Ποῦ κατοικεῖτε;

— Ἐκεῖ . . . ἕνα σπίτι μὲ παράθυρα.

Τὸ ζήτημα τῶν ἐνοικίων.

— Ποῦ κατοικεῖτε . . .

— Ἐκεῖ . . . μέσ' εἰς τὴν μέσην τοῦ δρόμου.

Φρικτὸν πρᾶγμα !!!

Νὰ ἔχῃς γυναῖκα ποῦ ὁμοιάζει μαγεύισσα καὶ νὰ μὴ ξεύσῃ νὰ μωγεύσῃ !

ΓΝΩΜΑΙ ΤΙΝΕΣ ΤΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΕΓΚ

ΠΡΩΤΟΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ

«Ἡ ἐκπαίδευσις συντηρεῖ καὶ μεταδίδει εἰς τὸν ἀνθρωπὸν τὸν θησαυρὸν τῶν κεκτημένων ἀληθειῶν, ἡ δὲ ἀνατροφή διαφωτίζει τὴν ἀνθρωπίνην συνείδησιν καὶ ἐνισχύει τὴν κρίσιν καὶ τὴν θέλησιν.»

«Ἄν δὲν ἀποβλέπῃ εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν ἡθῶν, ἡ σχολὴ εἶναι οἶκος ἄνευ ψυχῆς· ἡ διδασκαλία εἶναι ἔργον μηχανικὸν στερούμενον εὐγενείας, στερούμενον μέλλοντος.»

«Τὸ κλασικὸν πνεῦμα δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ νεώτερον. Ἀνήκει εἰς ὅλους τοὺς αἰῶνας, διότι εἶναι ἡ λατρεῖα τῆς ἀμιγροῦς καὶ ἀδιάστου λογικῆς, ἡ ἐκζήτησις τοῦ ἁρμονικοῦ καὶ ἀπλάστου κάλλους εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως.»

«Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ μελέτη τῆς ἀρχαιότητος προσδίδει εἰς τοὺς εἰς αὐτὴν ἐντρυφῶντας καλαισθησίαν ἀσφαλῆ καὶ αὐστηράν, μεταγγίζει δὲ εἰς τὴν σκέψιν καὶ τὴν αἴσθησιν αὐτῶν τὸ κάλλος καὶ τὸ σθένος.»

«Ἡ δύναμις καὶ εὐστροφία τοῦ πνεύματος, ἡ εὐγένεια καὶ τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς ἐνέχουσι τὴν ὑψίστην ἀξίαν.»

«Τὴν ἐπιούσαν τοῦ 1870 ἡ ἀποικιακὴ πολιτικὴ ἠχόνισε τὴν ἐνέργειαν, ἀνύψωσε τὸ θάρρος καὶ ἤναψεν ἐκ νέου εἰς τὰς ψυχὰς τὴν δραξίν πρὸς ζωὴν καὶ δράσιν. Μᾶς ἐπέτρεψε δὲ νὰ ἀποδείξωμεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ὅτι, κατόπιν τόσων δοκιμασιῶν, εἴχομεν τηρήσει ἀρκετὴν αὐτοπεποίθησιν ὥπως ἐπιχειρήσωμεν

καὶ διακπεραιώσωμεν αἰσίως τὰς μεγίστας τῶν ἐπιχειρήσεων.
Καὶ ὁ κόσμος ἐκθαμβὸς εἶδε τὴν κεραυνόπληκτον δρὸν νάνα-
θάλλει καὶ νὰ ἐξαπλώσῃ τοὺς ἀναφυλλάζοντας κλάδους τῆς ἐπὶ
ἀνεξερευνήτων τέως ἐκτάσεων γῆς, αἵτινες ἕως τότε ἠγνόουν
τὴν γλυκεῖαν σκιάν τῆς.»

«Ο κ. Λέγκ εἶναι συνάμα, ἢ τοὐλάχιστον ὑπῆρξεν ἄλλοτε
καὶ ποιητὴς ἐκδῶσας πρὸ ἐτῶν λυρικὴν συλλογὴν *le Colfret
brisé* περιέχουσιν στίχους παραστατικούς καὶ εὐήχους με-
τὴν ἁμεμπτον πλαστικότητά τῶν *παρνασσικῶν*.

Ἐκ τῆς συλλογῆς ταύτης μεταφέρομεν τὸ κάτωθι ποίημα
χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῶν «Ἀναμνήσεων καὶ Ἐλπίδων».

«Εἰς τὰ βάθη τῶν θάσεων, τὰ ὅποια ἀνοίγουν τὰς ἀγκάλας
πρὸς τὸν καμηλάτην, δρέμει ἡ ἡχώ μεμακρυσμένου βρόντου.

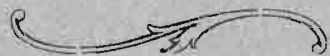
»Παρὰ τὰς ὄχθας τῶν διαυγῶν ρυακίων καὶ τῶν πηγῶν αἵ-
τινες κελαρύζουν ὑπὸ τὰ φυλλώματα, εἰς τὰς λόχμας δῆματα
ἄγνωστα ἀντηχοῦν λαθραίως.

»Διὰ μέσου τῶν θαλλόντων λωτῶν μετὴν ἡμιάνοικτον στε-
φάνην, βυθισμένος εἰς τὴν γενέτειραν ἰλὺν θρηνεῖ ὁ κροκόδειλος.
Καὶ ὁ πάνθηρ μετ' ὑποκώφους βρυχηθμούς, μετ' ὄμματ' ἡμίκλειστα
κυλίστα εἰς τὰς πρασίνας αἵμασις.

»Εἶναι ἑσπέρα· ἀλλ' ἐκεῖ εἰς τὰ φαλακρά ὄρη ὄχι μακρὰν
τῶν ἀετῶν, οἱ ὅποιοι ἐπαιωροῦνται εἰς τὸν κυανοῦν διαυγῇ αἰ-
θέρα, ρεμβάζουν σχεπτικοὶ γηραιοὶ τινες λέοντες.

»Ἐρημίζεται τῆς ἀπολύτου μονώσεως εὐτυχεῖς διότι εἶναι
μόνοι ὑπὸ τὸν ἑναστρον οὐρανόν. — Εὐτυχεῖς ἐν τῇ μονώσει τῶν
καὶ οἱ ποιηταὶ ἀγρυπνοῦσιν ὁμοίως.»

Ο ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗΣ

Ἡ μελάνη τῆς ἐπιστήμης εἶαι πολὺτις οὐτέρα τοῦ αἵματος τῶν
μαρτύρων.

Ἀραβικὴ παροιμία

ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΕΜΕΝΕΤΟ

Ἐπαίρναμεν τὸ τέιον εἰς τὸ ὠραῖον σαλόνι τῆς κ. Φυλ-
λίδου χαριτωμένης χήρας, ἡ ὁποία δὲν ἦτο ἀκόμη σαράντα ἐτῶν.
φύσις δὲ καὶ τέχνη τὴν εἶχαν κολακεύσει καὶ χαϊδεύσει τόσον,
ὥστε μόνις ἐφαίνετο ὡς νὰ ἐπλησίαζε τὰ 35.

Ἡ ἐμήγυρις ἦτο ἀρκετὰ πολυπληθής. Μεταξὺ αὐτῆς διε-
κρίνετο σχεδὸν ἐκ παραλλήλου μετὴν οἰκοδέσποιναν ἡ κ. Νι-
κοπούλου διὰ τὴν εὐμορφιά τῆς, ἡ νεαρά κ. Ἀδελαΐς Δ. διὰ τὸ
τάκ τῆς ἐνδυμασίας τῆς, ἡ νεόνυφος κ. Γρηγοριάδου διὰ τὴν
συμπεριφορὰν καὶ τὴν χάριν τῆς ἐν γένει, διὰ τὸν πλοῦτον δὲ
τῆς περιβολῆς τῆς ἡ κ. Louise Durand, λεβαντῖνα εὐνοηθεῖ-
σα... ἀπὸ οὐδὲν ἄλλο παρὰ ἀπὸ τὸν τυφλὸν θεὸν καὶ τὴν ὁδηγὸν
αὐτοῦ τύχην καὶ νυμφευθεῖσα οὕτω παρήλιξ πλέον ἡλικιωμένον
κύριον, ἀλλὰ πλουσιώτατον καὶ ἐπίζηλον γαμβρὸν περιωπῆς πο-
λὺ ἀνωτέρας τῆς ἰδικῆς τῆς.

Οἱ τελευταῖοι στόνοι τοῦ κλειδοκυμβάλου μόνις εἶχαν σι-
γήσει ὑπὸ τοὺς μαγικούς δακτύλους τῆς δεσποινίδος Ὀρφανῆς
καὶ ἡ συνδιάλεξις, ἡ ὁποία εἶχεν ἄχρις ὥρας τοπικευθῇ κατὰ
μικροὺς ὁμίλους ἤρχισε νὰ γενικεύηται. Πρῶτος ἔκαμε τὴν ἀρ-
χήν εἰς τοῦτο ὁ κ. Χαραλάμπους, ἄνθρωπος πολὺ ἀξιοπρεπῆς
διακεκριμένος ἐπιστήμων, διαπρέπων διὰ τὴν εὐφράδειαν καὶ
τὰς γνώσεις του, ὁ ὅποιος μόνις ἐπιστρέψας ἀπὸ μακρὸν ταξεί-
διον, ὅπερ τὸν ἐκράτησε μακρὰν τῆς πρωτευούσης μας ἐπὶ πολ-
λὰ ἔτη, τὴν πρώτην του ἐπίσκεψιν ἐπαφύλαξεν εἰς τὴν κ. Φυλ-
λίδου. Εἶχε ζητήσῃ τὴν χεῖρά τῆς πρὶν ἢ αὐτὴ ὑπανδρευθῇ με-
τὸν μακαρίτην Φυλλίδην, ἀλλ' ἀπερρίφθη ἂν καὶ ὁ δυστυχὴς
τὴν ἡγάπα μετ' ἀγνὸν καὶ εὐγενῆ ἔρωτα. Καὶ τώρα μαθὼν τὸν
πρὸ δύο ἐτῶν συμβάντα θάνατον τοῦ συζύγου τῆς ἔσπευσε νὰ
ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πόλιν μας μετὰ τὰ αὐτὰ αἰσθηήματα καὶ τὰς αὐ-
τὰς προσθέσεις, τὰς ὁποίας ἐφρόντισε νὰ τῇ ὑποδηλώσῃ μετὰ τὴν
χαρακτηρίζουσιν αὐτὸν λεπτότητα.

Ἄλλ' ἐκείνη ἐφάνη πολὺ ἐφεκτική, διότι προὔτιμα αὐτοῦ τὸν γνωστὸν λέοντα τῶν αἰθουσῶν κ. Χαριτόπουλον, μόνις τριακονταετῇ νέον διακρινόμενον διὰ τὴν ἐξεζητημένην κομψότητα τῆς τουαλέττας καὶ τῶν τρόπων του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔφερε μαζὶ του εἰς γενναίαν δόσιν ἀπὸ τοὺς Παρισίους, ὅπου ἐπὶ πολὺ εἶχε διατρίψει καὶ ἀρκετὰ χρήματα καταβροχθίσει εἰς ἐπανειλημμένα ταξίδια. Τελευταίως τῆς εἶχε ριχθῇ κυριολεκτικῶς μὲ ἐπιμεμελημένον κόρτε βαθμῶν τοῦλάχιστον 60 ἄνω τοῦ μηδενικοῦ.

Πολλὰ ἀντιφατικὰ φῆμαι ἐκυκλοφόρουν περὶ αὐτοῦ εἰς τὰ σαλόνια, τὰ ὁποῖα ἐσύχναζε σχεδὸν ἀνελλιπῶς, προφανῶς ἐπιδιώκων τὴν κατάκτησιν πλουσίας προικός. Ὅτι λ. χ. ἦτο ἔκδοτος εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον, ὅτι τὴν σημαντικὴν περιουσίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τὸν πατέρα του τὴν εἶχε καταφάγει εἰς διάφορα κέντρα ὅχι τόσον εὐυπόληπτα, ὅτι εἴωρα τὴν πολυθρύλητον *κοκετιά του* ἠγόραζε φορτωνόμενος ὅλον ἐν περισσότερα καὶ βαρύτερα χρέη.

Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἢ ἡγνῶει, ἢ, ὅπερ πιθανώτερον, ἐκουσίως ἐκώφευεν εἰς αὐτὰ ἢ κ. Φυλλίδου, ἢ ὁποῖα ὅμως, — μὴ νομίζετε δὲ ὅτι δὲν εἶχε τὴν κοινὴν σύνεσιν, — δὲν ἐβιάζετο καὶ νὰ ἐκφέρῃ τὴν κολακευτικὴν δι' αὐτὸν ἐτυμηγορίαν τῆς, τὴν ὁποίαν ἀνέβαλλεν ἀναμένουσα νὰ τον γνωρίσῃ καλλίτερον ἀκόμη.

Ὁ λόγος ἐστράφη περὶ τὸ θέμα τοῦ πνευματισμοῦ καὶ τὰς ἐμφανίσεις τῶν φασμάτων. Μία δεσποινὶς ἀνέφερε τὴν ἐμφάνισιν ἑνὸς ἀποθαμμένου πρὸ πολλῶν ἐτῶν γηραιοῦ τῆς προγόνου ὃ ὁποῖος ἐνεφανίζετο ἐν καιρῷ νυκτὸς τοῦλάχιστον ἅπαξ τοῦ ἔτους, περιήρχετο τὰς κλίνας τῆς κοιμωμένης οἰκογενείας καὶ ὕστερον ἐξηφανίζετο.

Ἡ ἐντύπωσις εἰς τὸ ἀκροατήριον ὑπῆρξε μεγάλη. Δύο ἢ τρεῖς ἀκόμη προσέθηκαν ἱστορίας ὁμοίας φύσεως.

— Νὰ σὰς πῶς κ' ἐγὼ ἓνα τέτοιο εἶδα, εἶπεν ἡ πλουσία Λεοντίνη, τὴν ὁποίαν πτωχεία πνεύματος καὶ ἀναπτύξεως — ἀποκτηθείσης εἰς τὰ σχολεῖα τῶν δυτικῶν καλογραιῶν, — ἀντι-

στρόφως ἀνάλογος πρὸς τὸν πλοῦτον τῆς τουαλέττας καὶ τοῦ βιβλίου, τῆς ἐπρόκειτο μὲ ὅσην ἦτο ἐπόμενον δεισιδαιμονίαν.

Ὅντας ἡμουν μικρὴ ὁ παπάκις μου ἀγαποῦσε ν' ἀφίνη πάντοτε ἀνοιχτὸ παράθυρο εἰς τὴν *chambre-à-coucher* του. Μὲ νυχτιὰ τὸ λοιπὸ, c'était un amour de nuit d' été — ἡ ὥρα ἀπάνου εἰς τὰ μεσάνυχτα, γλέπουμε . . . μαθὲς . . . καὶ τί νὰ δοῦμε ; — ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο μπαίνει — ὁ *Vierge Marie*, — ἐδῶ ἢ κυρία ἐσταυροκοπήθη) ἓνα πλάσμα παράξενο . . . μίαι σκιὰ μαύρη ἀπὸ ἄνω ἕως κάτω . . . καὶ μὲ δύο κέρατα καὶ οὐράν . . . Ἀφοῦ γύρισε τρεῖς φοαὶς μέσας τῇ κάμαρα, ἔφυγε ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος. Τὸ πόσο τρομάξαμε, τὸ πόσο παγώσαμε μέσ' εἰς τὰ κρεβάτια μας ἀπὸ τὴν τρομάρη μας δὲν ἔμπορὼ νὰ σὰς τὸ πῶ . . .

Τὸ ἄλλο βράδυ ἡ σχωρεμένη ἡ μαμά μου εἶπε νὰ μὴν κοιμηθῶμε πλεῖο μέσα εἰς τὴν ἴδια *chambre-à-coucher*. Μὰ ὁ παπάκις μου εἶχε ἓνα συνήθειο ποῦ ἅμα ἔλεγε μαθὲς κανέναν ἓνα κατιτὶς ἐκεῖνος ἤθελε νὰ πῇ πάντοτε τὸ ἐνάντιο· κ' ἀπέκειο ἂν τοῦ ξαναλέγαμε καὶ τίποτις θύμωνε κ' ἀφρίζε καὶ πεσματονοῦντανε τόσο πολὺ, ποῦ — μακάρι καὶ θάνατος νὰ γενοῦντανε τρόπος πλεῖο δὲν ἦτανε νὰ μὴν κάνουμε τὸ θέλημά του. Ἔτσι λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ βράδυ θύμωσε *extraordinairement* ὁ παπάκις μου, καὶ θέλοντας καὶ μὴ μ' ὄλο ποῦ ἤμαστάνε μικρὰ παιδιὰ ὁ ἀδερφός μου κ' ἐγὼ ξαναπλαγιάσαμε πάλ' ἐκεῖ μέσα καὶ . . . μὲ τὸ παράθυρο ἀνοιχτό.

— Τέτοιο ἓνα πρᾶμα ποτὲς δὲν ἔρχεται δυὸ φοαὶς· εἶχε πῇ ὁ παπάκης.

Μὰ ποῦ νὰ μὰς πιάσῃ ὕπνος ;

Τὸ λοιπὸ πάλι ἀπάνου εἰς τὰ μεσάνυχτα. — ὁ *mon Dieu* ! — γλέπουμε πάλι τὸ ἴδιο τὸ στοιχεῖο καὶ ξαναμπαίνει ἀφ' τοῦ ἴδιου μέρος. Γυρνᾷ πάλι τρεῖς φοαὶς μέσ' εἰς τὴν κάμαρα καὶ φεύγει πάλι ἀπὸ τὸ ἴδιο παράθυρο.

Ὅντας ἔφυγε, ἡ μαμά μου καὶ ὁ ἀδερφός ποῦ ἦτανε πλεῖο μικρὸς ἀπὸ μένα, μόνις 7 χρονῶ, εἶχανε λιγοθυμήσει.

Ευρύτατα σχόλια διεδέχθησαν τὴν διήγησιν.

— Φανερό 'που ἦταν βρυκόλακας, εἶπε κάποια κυρία.

— "Οχι δά, ἀφ' αὐτοῦ εἶχε κέρατα καὶ οὐρ ἦταν ὁ . . . εἶπ' ἀπ' ἐδῶ.

'Αλλ' ὁ κ. Χαραλάμπους εἶπε μὲ τὸ σύνθηός του ἀβρὸν μειδίαμα πρὸς τὴν διηγηθεῖσαν τὸ δράμα κ. Durant.

— Δὲν πιστεύω νὰ ἐκαιμήθητε ξανά εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο κυρία ;

— "Α, ὅχι ἀλήθεια. . . τὴν ἄλλη βραδύα ἐπλαγιάσαμεν ἄλλο.

— Καὶ ὕστερον ἀπ' αὐτὴν τὴν νυκτερινὴν ἐπίσκεψιν δὲν παρετηρήσατε νὰ σᾶς ἔλειψε τίποτε πολὺτιμον εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο;

— "Α, ναί, εἶναι ἀλήθεια πῶς ὕστερα ἀπὸ λίγα ἡμέρας ἔγινε μιὰ μεγάλη κλεψιά. . . ἐχάσαμε ἓνα μεγάλο ἀσημένιο cabinet τοῦ γλυκοῦ, μιὰ ὀλοκαίνουργη φορεσιά του παπάκη μου καὶ κάτι ἄλλα ροῦχα 'ποῦ ἔλα μαζί ἦταν μέσα 'ς τὴν garde-robe ἐκείνη τὴν κάμαρα. Μὰ δὲν βλέπω γιατί μ' ἐρωτᾶτε. . .

— Καὶ δὲν εἶχατε ὑποπτευθῆ κανὲν γνωστὸν σὰς πρόσωπον;

— Ναί, . . . εἶχαμε ὑποπτευθῆ ἓναν πτωχὸν γείτονα μας τεμπέλη, mauvais sujet. . .

— Λοιπὸν, κυρία, μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἦτο πρὶν ὁ βρυκόλακας, ὁ ὅποιος ἠθέλησε νὰ σᾶς ἐκφοβίσῃ διὰ νὰ φύγῃτε ἀπὸ τὸ δωμάτιον καὶ νὰ κλέψῃ ἀνέτως. . . τὰ πράγματα αὐτά, τὰ ὅποια εἶχεν ἰδεῖ ἀπ' ἐξῶ ἴσως κάποτε.

'Αντηλλάγησαν ὀλίγα ἀκόμη, ἀλλ' ἡ ὥρα εἶχε παρέλθῃ πολὺ καὶ τὸ ξεῦρος Durand ἔδωκε τὸ σύνθημα τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ξένων.

'Ο κ. Χαραλάμπους ἔμεινε τελευταῖος. 'Εβράδυνε, διότι ἤλπιζε ὁ καυμένος ν' ἀκούσῃ ἐπὶ τέλος ἓνα καλὸν λόγον ἀπὸ τὴν κ. Φυλλίδου. . . ἀλλὰ δὲν τον ἤκουσεν. 'Η ὥρα ἡ χήρα, ἂν καὶ τὴν εἶχε καταθέλξει τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ διαπρεπὴς νομομαθὴς μὲ τοὺς διακεκριμένους τρόπους του, ἀλλ' ὅμως ἀνέβαλλεν

ἀκόμη τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς υποθέσεως. . . 'Ὡς βλέπετε δὲν ἦτο πλέον εἰκοσαέτις. . .

'Αλλως τε καὶ τὰ νεῦρά της εἶχαν πειραχθῇ ἄρκετὰ ἀπὸ τὰς διηγήσεις περὶ φαντασμάτων καὶ ἰδίᾳ ἡ τελευταία ἄρκετὰ της εἶχε κλονήσῃ τὰ νεῦρα.

'Ανελογίσθη φρίττουσα ὅτι ἦτο μόνη εἰς τὴν οἰκίαν μὲ τοὺς ὑπηρετὰς της, ὅτι μόνη πάλιν θὰ ἐκοιμάτο εἰς τὸν κοιτῶνά της, ὅπου, ἀλλοίμονον, μόλις ἐτόλμα νὰ το ὁμολογήσῃ εἰς ἑαυτήν, δὲν θὰ κατεκλίνετο ἀπόψε ἀνευ φόβου. . . Καὶ ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ πλέον κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας μίαν ὀριστικὴν ἀπόφασιν περὶ τοῦ δευτέρου γάμου της ἀφοῦ προσκαλέσῃ ἄλλην μίαν φορὰν τὸν κ. Χαραλάμπους μαζί μὲ τὸν κ. Χαριτόπουλον, διὰ νὰ τοὺς συγκρίνῃ μίαν τελευταίαν φορὰν καὶ προβῇ πλέον εἰς ἓν τελευταῖον συμπέρασμα. Εἰς τὰς 11 ὕπνευσε νὰ κοιμηθῇ.

'Ηδονικὴ ξέστη διεχύνετο εἰς τὸ δωμάτιον ἀπὸ τὴν ἀμυδρῶς καίουσαν θερμάστραν. 'Απλετον ἡλεκτρικὸν φῶς προσέπιπτεν εἰς τὸν κρύσταλλον τοῦ καθρέπτου της, ὁ ὅποιος ἀπῆστροπτε προκλητικῶς ὥς νὰ εἰχῇ νὰ κατοπτρισθοῦν μέσα τοῦ τὰ ἀφρόπλαστα κάλλη καμμιᾶς ἀναδυομένης 'Αφροδίτης.

'Αφοῦ ἔρριψε περίφοδον βλέμμα παντοῦ τριγύρω εἰς τὸ δωμάτιον, ἀφῆρεσε τὸ περικόρμιόν της καὶ ἐφάνησαν τότε εἰς τὸν καθρέπτην οἱ ὠραῖοι ὦμοι καὶ οἱ ἀλαβάστρινοι βραχίονες.

'Ελαφρὸν ρίγος συγγνωστοῦ ἄλλως τε, — αὐτοθαυμασμοῦ διέδραμε τὸ σῶμα τῆς ὠραίας χήρας. 'Α, ναί, ἦτο κρίμα πλέον νὰ εἴη μονίρης καὶ ἐρημὸς. . .

Πρὸς στιγμὴν ἀνεπόλησε τὸ παρελθόν. 'Ὡς ἐπὶ σκηνῆς θεάτρον ὁ βίος της ὅλως παρήλασε πρὸ τῶν ὁμμάτων της ψυχῆς της. 'Ενηυμῆθη τὰ ὠραία παρθενικά της ὄνειρα, τὰ εὐγενῆ ἰδεώδη μὲ τὰ ὅποια ἡ νεαρά τότε καρδία της περιέβαλλε τὸ αἰώνιον ἰνδαλμα τοῦ μέλλοντος 'Εκλεκτοῦ.

Διέβλεπεν ἔπειτα μέσα ἀπὸ τὴν ἀγλὺν τοῦ παρελθόντος νὰ προβάλλῃ ἡ μορφή τοῦ πρώτου συζύγου της. Μορφὴ ὅλως ἀντίθετος πρὸς τὰ ἰδεώδη ἐκεῖνα. . .

Τεσσαρακοντούτης, ἐνῷ αὐτὴ ἦτο δεκαοκτὼ ἐτῶν πλουτοκράτης ἀπαίσιος, βαρυνθεὶς πλέον τὸν ἀσώτον βίον, μνηστήρ, τὸν ὁποῖον δὲν ἐξέλεξεν ἡ καρδιά της, ἀλλὰ τῆς ἐπέβαλλεν ὁ πατήρ της νομίζων ὁ δυστυχὴς ὅτι ἐξησφάλιζε τὴν εὐδαιμονίαν της, ἐνῷ τῇ ἐξησφάλιζεν ἀπλούστατα βίον ὁδύνης καὶ μαρτυρίου. Καὶ διέβλεπε κατόπιν ὑπὸ τὸν λύχνον τῆς φαντασίας, τὰ 18 ἔτη τοῦ συζυγικοῦ βίου της, ἔτη τόσον δυστυχῆ, τόσον ἀξιοδάκρυτα ἀπὸ τὰς ἀπιστίας, τὴν χυδαιότητα καὶ τὴν νοσηρὰν ὑγείαν τοῦ πλουσίου γερωπαραλυμένου, ὥστε δὲν ἠσθάνετο, ὅχι... καμμίαν τύψιν συνειδήσεως διὰ τὸν σημερινὸν πόθον τῆς ὅπως ἀπολαύσῃ τὴν ζωὴν, τὸν ἔρωτα, τὴν εὐτυχίαν. ἠσθάνετο ὅτι οὐδόλως ἦτο ἐνοχος λέγουσα σήμερον πρὸς ἑαυτὴν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ φθιναπώρου τῆς ζωῆς «*κάλιν ἀογὰ παρὰ ποιέ.*»

Ὑπὸ τὰς σκέψεις αὐτὰς ἔσθυσε τὰ φῶτα καὶ κατεκλίθη ἐνῷ ἀμυδροτάτῃ μόνον κανδήλα ἔρριπτε γλυκὺ καὶ ἡμερονφῶς. Ἄλλ' ἦσαν τόσον τεταραγμένα τὰ νεύρα της, τόσον ἀπὸ τὰς σκέψεις αὐτὰς ὅσον καὶ ἀπὸ τὰς τρομερὰς διηγήσεις, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ περικαιμηθῇ, ἀλλ' ἐν καταστάσει ἡμιϋπνώσεως ἐπάλασε πρὸς τὸν ὕπνον καὶ τὴν ἐγρύγορσιν συνάμα.

Ἐξαφνα ἔλαφρὸς ἄροδος καὶ ἐπίσης ἔλαφρὸς σεισμὸς τῆς κλίνης της προσερχόμενος ἀπὸ το μέρους τῶν ποδῶν τὴν ἀφύπνισεν ἐντελῶς.

Τὸ αἷμα της ἐπάγωσεν ἐκ τοῦ φόδου. Ἄλλ' ἐπάγωσεν ἀκόμη περισσότεραν ὕταν ψυχρὰ πνοὴ διεχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου της ὡς ἐὰν κάποιος ἐφύσα μακρόθεν, ἐνῷ συνάμα ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο ἀκριβῶς ἀπέναντί της προέβαλλεν ἐν σινδονοφόρον φάντασμα ὑψηλοῦ ἀναστήματος, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ βλέμμα τῆς περιτρόμου γυναικὸς διέκρινεν πρόσωπον καὶ χεῖρας σκελετοῦ ! ! !...

Ἡ καρδιά της ἔπαυσε πάλλουσα.

Ἐλιποθύμησεν ἀμέσως.

Παρήλθον μερικὰ λεπτὰ τῆς ὥρας, ποῖος εἰξεύρει πόσα καὶ ἡ κ. Φυλλίδου ὑπὸ τὸ κράτος παραδόξου τινὸς αὐτομάτου ἀντιδράσεως τοῦ ὁργανισμοῦ της συνήλθεν ἐκ τῆς λιποθυμίας.

Ἐρριψεν ἐρευνητικὸν βλέμμα περίξ εἰς τὸν εὐρὺν θάλαμον καὶ βλέπει τὸ φάσμα νὰ προχωρῇ πρὸς τὴν θύραν.

Μία φαινή ιδέα μὲ ταχύτητα ἀστραπῆς διέσχισε τότε τὸ πνεῦμά της. Οἱ λόγοι τοῦ κ. Χαραλάμπους πρὸς τὴν κ. Durand ἀντήχησαν εἰς τὴν ψυχὴν της.

Ἐὰν τὸ φάσμα ἦτο ἄνθρωπος ; ἐὰν κανεὶς κλέπτης ἐπληροφορήθη τίς οἶδε πῶς ὅτι εἶχεν εἰς τὸν κοιτῶνά της χρήματα καὶ πολύτιμα κοσμήματα ; Ἡ χεὶρ της ταχυτέρα τῆς σκέψεως ἤρπασε τὸ μικρὸν περιστροφὸν κάτω ἀπὸ τὸ προσκέφαλόν της καὶ ἐπυροβόλησε τὸ φάντασμα. Ἐν Ἀχ τρομερὸν ἠκούσθη. Τὸ φάντασμα ἐκλονίσθη, περιστράφη καὶ κατέπεσεν ὕπτιον ἐπὶ τῆς φλιᾶς τῆς θύρας.

Ἡ κ. Φυλλίδου ἀναθαρρήσασα τότε ἤρχισε νὰ κραυγάζῃ ἐνῷ συνάμα ἡ χεὶρ της πιέσασα τὸ παρὰ τὴν κλίνην της ἡλεκτρικὸν κομβίον ἐχύσεν εἰς τὸ δωμάτιον ἄπλετον φῶς.

Οἱ δύο ὑπηρετὰι της ἔτρεξαν αὐτοστιγμεί, ὅχι ὁμῶς καὶ ἡ ὑπηρετρία. Ἀρά γε δὲν ἤκουσε τὸν κρότον τοῦ περιστρόφου ;

Ἀπὸ τὸν δεξιὸν ὦμον τοῦ λιποθύμου φαντάσματος ἐξέρρει γραμμὴ αἵματος κηλιδῶσασα τὴν λευκὴν σινδόνην.

Οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία !

Μαζῇ καὶ οἱ τρεῖς ἐπλησίασαν τὸ φάσμα καὶ τί βλέπουν ; Ἡ ἀγρία ὄψις τοῦ σκελετοῦ δὲν ἦτο παρὰ προσωπὶς προωρισμένη νὰ ἐκφοβίσῃ τὴν κ. Φυλλίδου ἐὰν ἐξαίφνης ἀνεκαλύπτετο· αἱ δὲ σκελετώδεις χεῖρες δὲν ἦσαν παρὰ μεγάλα χειρόκτια καταλλήλως ζωγραφισμένα, τὰ ὁποῖα περιέβαλλον τὰς χεῖρας τοῦ αὐτοσχεδίου φαντάσματος. Ὑπὸ τὴν σινδόνην ὁ ἄθλιος κακοῦργος ἐκρυπτε δέμα, ἐντὸς τοῦ ὁποῖου εὐρέθησαν ὅχι μόνον ἡ κοσμηματοθήκη τῆς κ. Φυλλίδου, ὅπου αὕτη ἐκρυπτε καὶ ἀρκετὰς λίρας, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἀργυρὰ καὶ ἄλλα πολύτιμα τοῦωματίου κομψοτεχνήματα συμμαζευθέντα κατὰ τὴν λιποθυμίαν τῆς κυρίας.

Ἀλλὰ τὸ ἐκπληκτικώτερον ἦτο ἐν ἄλλο. Ἀφῆρέθη ἡ προσωπὶς τοῦ φάσματος καὶ ὑπ' αὐτὴν ποῖος νομίζετε ὅτι ἀνεκαλύ-

φθῆ; Οὐδεὶς ἄλλος παρὰ ὁ ἐντιμώτατος κ. Χαριτόπουλος ὁ ἐπιδόξος γαμβρός, ὁ ὁποῖος, μὴ ἐλπίζων νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τῆς ἐρωτικῆς ὁδοῦ τὴν κατάνκτησιν τῶν ὁ ἀρχόντων τῆς πλουσίας χήρας, ἐπαιξε τὸν ἔρωτα καὶ μὲ τὴν θαλαμηπόλον τῆς, ἣ ὁποία ὑπεβοήθησε παντοιοτρόπως τὴν κλοπὴν καὶ τὸν εἰσῆγαγε κρυφίως εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς κυρίας τῆς ὅπου μετῆμφιέσθη καὶ ἀνέμενεν ὑπὸ τὴν κλίνην μέχρις ὅτου αὐτὴ κοιμηθῇ.

Ἡ κ. Φυλλίδου παρ' ὀλίγον νὰ λιποθυμήσῃ καὶ πάλιν. Ὅχι ὁμως πλέον ἐκ τρόμου, ἀλλ' αὐτὴ ἐξ ἔρωτος. Εἰρήσθω πρὸς τιμὴν τῆς ὅτι δὲν ἐτραφεν ἔρωτα πρὸς τὸν τερατώδη ἀγύρτην, ἀλλ' ἀπλῶς μόνον κάποιαν προτίμησιν, ἐπηρεαζομένη ἀπὸ τὴν προσποιητὴν ἀδρότητα, τὴν ὁποίαν ἐνεδύετο ὅπως ὁ ὄνος τὴν λεοντὴν τοῦ μύθου. Ἀλλὰ ζωηροτάτη συγκίνησις, ἀληθὴς ψυχικὸς ἱλιγγος τὴν συνετάρασσεν, ἀναλογιζομένην μετ' ἀγωνίας εἰς ὁποῖον βάρβαρον ἐμελλε νὰ πέσῃ μόνῃ τῆς! ποῖαν τραγικὴν αὐτοκτονίαν προητοίμαζε εἰς ἑαυτὴν ἐὰν ἀπέκλινεν ὀριστικῶς ἡ προτίμησις τῆς ὑπὲρ τοῦ ἀλήτου τούτου.

Καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ μέτωπον. Νικηφόρος τώρα παρουσιάζετο εἰς τὴν φαντασίαν τῆς ἣ εἰκὼν τοῦ κ. Χαραλάμπους, τοῦ ὁποῖου ἡ τύχη ἀπεφασίσθη τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Μετ' ὀλίγον ἡ ἀστυνομία συνελάμβανεν ἐπαισχύντως τὸν Ἀδωνιν τῶν σαλονιῶν.

Μετὰ ἓνα μῆνα ἐτελοῦντο οἱ γάμοι τῆς κ. Φυλλίδου μετὰ τοῦ κ. Χαραλάμπους.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ ΤΩΝ ΣΑΛΟΝΙΩΝ

Αἱ τέχναι ἀποτελοῦν ἀναμφιλέκτως ἐν τῶν ἀγνωστότερον καὶ ὑψηλοτέρων στοιχείων τῆς ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας. Καλλιεργοῦν τὸν νοῦν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὴν ὄρασιν διὰ τοῦ νοῦ. Καθὼς ὁ ἥλιος χρωματίζει τὰ ἄνθη, ὁμοίως αἱ τέχναι χρωματίζουν τὴν ζωὴν.

Εἰς τὴν ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΘΕΙΣΑΝ ΘΡΑΚΗΝ

(Ἀφιερῶνται εἰς τὰς Ἑλληνίδας τῆς Θράκης)

Σ' τὰ ζαφειρένια πέλαγα ποῖο φῶς πλανᾶται τώρα;
καὶ ποῖα ἀνέγγιχτα φτερά ἀκράτητα πετοῦν;
δυὸ ἀδελφαὶ χρυσόφτεραι, ἡ Νίκ' ἡ λευκοφόρα
κι' ἡ ἀγιασμένη Ἀεθριὰ τῇ Θράκῃ χαιρετοῦν.

Γελοῦν οἱ αἰματόδρεκτοι, οἱ δροσεροὶ τῆς κάμποι
ἐλπίδες λουλουδιζοῦν ἐς τὰ πράσινα βουνά
κι' ἐκεῖ ποῦ τώρα ἐλεύθερος ὁ ἥλιος χρυσολάμπει,
ἐς κάθε ἄστρο τὰ ἡδονοῦ ψάλλει ὁ Ὀρφεὺς ξανά.

Περνοῦν ἅν αὔραις φτερωταῖς μορφαὶς χεροπιασμέναις
κεῖ ποῦ ἡ βρυσούλαις χύνουν ἀθάνατο νερό·
Νερσίδες ριδοστάλαχταις, πένταμόρφαις παρθέναις,
σέρνουν δροσάτο, ἀθάνατο, Ἑλληνικὸ χορό.

Χορέψετε Ἑλληνίδες μου ἀνθοστεμμέναις τώρα,
κι' εἰς βγαίνουν ῥόδα ὅπου γοργὸ τὸ πόδι σας πατεῖ.
Ἐλεύθερη ἡ Θράκη μας, ἡ τιμημένη χώρα
ψηλὰ οὐρανοστέφανο τὸ μέτωπο κρατεῖ.

Ναί! ἡ δουλεία πέθανε στοιχεῖο κατηραμένο,
ὅπου τῆς γῆς τὰ τέρατα ἔξαπόλυσαν ἐκεῖ,
αἰώνια χανδακλώθηκε ἐς τάφο ἀρχνικατμένο,
ὅπου μὲ φεῖδικα κι' ὄχεντραις ἡ φρίκη κατοικεῖ.

Ἀπὸ τῇ γῇ ἑσπάρθησαν οἱ Τοῦρκοι κι' οἱ Βουλγάροι,
ὅπου μὲ αἶμα ἀτίμητο ποτίσαν τὰ βουνά,
καὶ τῆς νυχτὸς τὸ δρέπανο, τ' ὀλόγγυρο φεγγάρι
τὰ ἔχνη τους ἐθέρισε νὰ μὴ φανοῦν ξανά.

Χορέψετε 'Ελληνίδες μου! ἀπλώστε τὰ φτερά σας
'ς τὴ ροδισμένη 'Ανατολή, 'ς τὴ Δύσι τὴν ξανθὴ
κι' ὡσὰν δελφάντι πύρινο τὸ δάκρυ τῆς χαρᾶς σας
σκορπίσετε 'ς τὰ λούλουδα ὁλόφωτο ν' ἀνθῇ.

Ὑψώσετε τὸ μέτωπο γεμάταις 'περηφάνειαι'
ἡρώων λεβεντόκαρδη θὰ φέρετε γενιά'
Εἰσοθ' 'Ελληνίδες! χαίρετε! ἀτίμητα στεφάνια
σᾶς πλέκ' ἡ Δόξα ἡ ἄχραντη μὲ δάφνινα κλωνιά.

Εἶναι ἡ κάθε μιὰ ἀπὸ σᾶς μιὰ φτερωτὴ 'Ελπίδα,
'ποῦ ἀρχαγγέλων ὄνειρα χρυσόξανθα κρατεῖ.
Σ' ἄλλο χορὸ σᾶς προσκαλεῖ τρισένδοξο ἡ Πατρίδα,
ἄλλο συρτὸ ἀθάνατο νὰ σύρετε ζητεῖ.

Ζητεῖ τὴν νέαν γενεὰ νὰ πλάσετε μεγάλη,
'ς τὸ πνεῦμ' ἀκατανίκητη, γενναία, ἡρωϊκὴ,
γιὰ τῆς 'Ελλάδος τὰ χρυσὰ τὰ ἰδανικὰ νὰ πάλῃ
κι' ἐπάνω τῆς ν' ἀνθοβολῇ ἡ **Τιμὴ** ἡ **'Ελληνικὴ!**

Ὁ 'Ελληνικὸς πολιτισμὸς 'σὺν δοξαζόμενο ἀγέρι
πρέπει 'ς τῆς γῆς τὸ μέτωπο ξανὰ ν' ἀνυψωθῇ,
κ' ἡ φτερωτὴ ἡ Νεότης μας, ὁλόφωτο ξεφτέρι,
μέσ' 'ς τῶν ἐθνῶν τὸν θαυμασμό νὰ λάμπῃ καὶ ν' ἀνθῇ!...

ΚΟΡΝΗΛΙΑ Ε. ΤΑΒΑΝΙΩΤΟΥ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ἡ Α.Σ. ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Οἴκ. Θρόνου Ἅγιος Προύσης κ. Δωρόθεος (10), Αἰδ. Γ. Μεταξόπουλος (20), ἱεροδ. Νικηφόρος Ζαμβορδινός (15), ἱεροδ. Ἰάκωβος Π' Παῖσιου (2), Εὐθαλία Ἀδάμ, Ἑλένη Στρούβαλη, Εὐρυδ. Αλεξανδρίδου, Ἑλένη Σφήκα, Σμαρὰ Ἀποστολίδου, Ὀλυμπία Γιαννοπούλου, Ἀνδρονίκη καὶ Ἀλεξάνδρα Βαλσαμοπούλου, Μαρίκα Κλωνάρη, Ἰουλία Α. Καϊρή, Γ. Ακτάρης (20), Ἰωάν. Καλαϊτζίδης (2) Ἀθ. Παπαδόπουλος (10) Ἰ. Δημητριάδης, Μ. Κονδύλης, Γ. Μάγκος, Ἀναστ. Κωνσταντίνου, Ἀθαν. Λογοθέτης, Ἡλίας Βούδρης, Γ. Μαρμελετζόγλου (2)

Εὐγ. φρ. κ. Χαϊδῆς Γ. Κέντρου. Χαϊδῆ Γ. Κέντρου 4, Ἑλπινίκη Καλογιαννίδου 2, Δέσποινα Σουπύλλα 2, Εὐα Α. Κέντρου 2, Ἰφ. Ν. Πανταζοπούλου 2, Ἑλένη Ἀδάμ 2, Αἰκ. Ἀσλόγλου 2, Βαρβάρα Θ. Εὐθῆ, Ἀναστασία Φ. Κάλτσοβιτς 2, Εὐγενία Π. Σκούρη 2, Ἀνδρονίκη Β. Γερασίου 2, Θεοδώρα Γερασίου 2.

Εὐγ. φρ. Δ-δων Δ. Λασκαρίδου. Δ-δες Δ. Λασκαρίδου, Ἰουλία Δουλᾶ, Σοφία Πολέτου, Ἑλπινίκη Γρηγοριάδου, Φλώρα Σαντοριναίου, Εὐλ. Δημοπούλου, Ima Kestoridés, Α. Γάφος.

Εὐγ. φρ. Ἑλλ. Δ-δων Εὐτέρπης καὶ Ἑλένης Σαντοριναίου. Μ. Θεοχαρείδου, Α. Κίκης, Ἑλ. Τσιροπούλου, Ἐλευθ. Χαλᾶ, Αἰκατ. Καρατανίδου, Κυβ. Βαφειλάτου, Μ. Ἀμούντζα, Ἄννα Μενεᾶ, Ἄνδρ. Μιριντζίκη, Αἰκ. Λιτοπούλου, Εὐθ. Δρακουλίδου, Μ. Θεοχαρείδου, Ἀδελφαί Σαντοριναίου 10.

Εὐγ. φρ. κ. Σεβαστῆς Μελαγχροinoῦ. Ὀλγα Παπαδοπούλου, Ἀρίστη Καστέλλη, Θεοδώρα Πολυκαρπίδου, Ἀθηνᾶ Τίτση, Ἀθηνᾶ Στεφροπούλου, Εὐφημία Εὐθυμίου, Δέσποινα Χάιτα, Μαρίνα Μάτου, Σεβ. Μελαγχροinoῦ.

Εὐγ. φρ. Δος Ζευζίπης Ἡρωίδου. Ἰω. Ἰρωίδης, Κ. Ι. Λεοντιάδης, Ἀντ. Παπαδόπουλος, Vassiliadés, E. Athanassopoulou, Germani, G. Stefanidés, Φρ. Μουλιέρης, Ζ. Κριαρόπουλος, Ν. Νικολόπουλος, Παν. Λάκογλου, Ἀπ. Ἀναστασιάδης, Ε. Κάστελλ, Χ. Ξένης.

Εὐγ. φρ. κ. Ἐριφύλης Πρίγκου. Μ. Ἀνδρειωμένου, Μελλομένη Ἀνδρειωμένου, Ζωὴ Ἀγάπογλου, Ἀνθίπη Ἑλισσαίου, Εὐθ. Ἰωαννίδου, Ἑλπίς Πρίγκου, Μαρ. Πηνιάτογλου, Κώστας Κουλούτσης, Ἐρ. Πρίγκου.

Εὐγ. φρ. κ. Ἀφροδίτης Ἰωαννίδου, Ἑλένη Ἀβραμίδου, Καλ. Σ. Εὐτυχίδου, Σοφία Μησηλίδου, Dora Pima, Marcelle Paros, Ἀνδρ. Γιαννίρης, Ε. Ζ. Ἰωαννίδης, Ἀντ. Χάλυβας, Γ. Γαετάνος, Ἀ. Ἀπέρ-
γης, Πιερ Μὰς, Ἀπόστολος Βασιλειάδης, Γ. Χατζῆ Πάυλου.

Εὐγ. φρ. Δος Ἀλεξάνδρας Π. Γεωργιάδου, Ἀγλαΐα Γεωργιάδου, Ἀλεξάνδρα Γεωργιάδου, Θ. Δ. Ἀποστολίδης, Θ. Σ. Ἀχυρόπουλος, Ι. Ν. Ἀντίπαρ, Ν. Λιβαδάκης, Γ. Ν. Φούστας, Κ. Π. Γεωργιάδης, Ν. Βλυσσίδης, Ν. Δ. Ποσσάντζης.

Εὐγ. φρ. Δος Ἐλευθερίας Μ. Χαλοπούλου. Χαρίκλεια Κοτζαμα-
νάκη, Ἐλευθερία Μ. Χαλοπούλου, Μίμης Λούκας, Ἠλίας Κωνσταν-
τινίδης, Ἀλ. Χαλόπουλος.

Εὐγ. φρ. Δ-δων Παρασκευῆς καὶ Καλλιόπης Στ. Κτιστάκη. Ἀν-
να Ἀσπιώτου, Ὀλγα Θεοφιλίδου, Λίκα Κουλουμάνδρου, Ἰω. Παγώ-
νης, Μιχ. Πατέρας, Στέφ. Τιτόνης, Γαλατ. Κατσιμπίρης, Στέφ. Χαλ-
κιάς, Νικ. Κτιστάκη.

Εὐγ. φρ. Δος Σοφίας Ν. Σαββίδου, Σοφία Σαββίδου, Μαρίνα Τζε-
ροκίδου, Μισαήλ Ἐμμανουηλίδης, Η. Παπαδόπουλος.

Εὐγ. φρ. Δος Σοφίας Παπάχαρου. Σμαρῶ Ἀναστασιᾶδου, Νέλ-
λη Λιγκούρη, Η. Μείμαριδου, Marie Thérèse Aliouco, Ἀναστασία
Βιτάλη, Ε. Βλαστός, J. M. Calounganis, Γ. Κασσαπιδης, Ἀν. Β. Κο-
σμάδης, Εὐγ. Β. Κοσμάδης, Ροδ. Συμεωνίδης, Λεων. Χ. Ἰωακίμης, Ste-
fanos Constant, Stef. Hourmoussiadés, Γ. Βαλασίδης, Α. Τερακίδης.

Εὐγ. φρ. Μαρίας, Στ. Τροῦ; Σπ. Καραγιαννίδου. Μ. Σ. Σ. Κυρα-
γιαννίδου, Φωφώ Ρωσσινοπούλου.

Εὐγ. φρ. Ἰρμυς Ζαφειροπούλου. Δωροθέα Ζαχαριδίου, Κατίνα
Ζαχαριδίου, Σεβαστή Σαρδεῖλα, Κλειώ Χιτζῆ, Σύρμα Χρυσοβέργη, Κυ-
ριακή Μπίλλια, Ἀντιγόνη Ζαρίφη, Ἰρμα Ζαφειροπούλου, Κωνστ. Τζούνης.

Εὐγ. φρ. Δος Εὐτυχίας Γλεσούδη. Εὐτυχία Γλεσούδη, ἈναΜανρο-
μμάτη, Μαρία Μανουηλίδου, Φλωρεντία Σιδερίδου, Παναγῆς Μπαρούλης.

Εὐγ. φρ. Δων Ἀναστασίας καὶ Θεοδώρας Σ. Κορχανίδου. Καλλιόπη,
Ἠλιάδου Σοφία Κάλφογλου, Κυριακή Θ. Οἰκονομίδου, Ἐριέλλη Γεωρ-
γιάδου, Emilie Das, Φωφώ Κωτσόπουλου, Ἀναστασία καὶ Θεοδώρα
Σ. Κορχανίδου.

Εὐγ. φρ. κ. Ἀγγελικῆς Βάκου. Ἀγγελικὴ Βάκου, Τ. Σγουρδαῖος,
Α. Μισιρλόγλους, Ε. Πλούμος, Α. Τσάνης, Ε. Ζεμπούλης, Α. Βασιλειά-
δης, Α. Εὐσταθιανός, Θ. Βαρσάμης, Γ. Σκούρος, Α. Κρακέρης, Ε. Κον-
δύλης 2. Σ. Βεζάνης, Μ. Ἠλιάδου, Ε. Δημητρίου, Α. Μαυρουδῆ.

Εὐγ. φρ. κ. Αναλίας Α. Τάχη. Α. Τάχη, Σοφία Ἀνδρεῖνου, Κων-
σταντῖνα Χονδρεπούλου, Α. Μαυρογορετάτος, Δ. Ι. Τσάκωνος, Θεόδ. Χα-

λκιάς, Χρ. Ἀλβανόπουλος, Ι. Βιτάλης Θ. Γεώρ. Κώττης, Στέφ. Νεοβός

Εὐγ. φρ. κ. Εὐγενίας Θ. Κοτιώνη, Ἐλισάβετ Θ. Παστιάδου, Χα-
ριτίνη Κωνσταντ. ρα, Σμαράγδα Ζαχοροπούλου, Ἑλένη Αἰτσου, Αγγή
Γιάρα, Χρυσούλα Αἰτσου Εὐγενία Θ. Κοτιώνη, Α. Κωνσταντάρης, Ν.
Κωνσταντάρης.

Εὐγ. φρ. Δος Βασιλικῆς Θ. Κοτιώνη, Βασιλικὴ Κοτιώνη, Μαρία
Ραῖση, Καλυψὼ Καβουρίδου, Ἰφιγένεια Μακρίδου, Ἑλένη Λαζαρίδου,
Μαρία Μαυρουδῆ, Κατίνα Χρυσοκέρη, Ζ. Μ. Κοτσιώνης, 2.

Εὐγ. φρ. κ. κ. Κλεοπάτρας καὶ Ἀμαλίας Γ. Παπαδοπούλου Εὐτέρ-
ση Μιχαηλίδου, Ὀλγα Νικολαΐδου, Κατ. Φ. Δημητριάδου, Σ. Α. Γάγ-
κου, Ἀναστασία Ἀργυρίου, Λευκ. Λαζαρίδου.

Εὐγ. φρ. κ. Ἀλ. Θεολόγου. Ἀννα Καστρινάκη, Ἀλέξ. Θεολόγος,
Α. Βοΐδης, Α. Ἰορδανόπουλος, Μιτσακόπουλος, Δ. Ἰωαννίδης, Η. Ξε-
νάκης, Κ. Σωτηράκης, Κ. Ζούρας.

Εὐγ. φρ. Ἀπ. Σαρηγιάννη. Κ. Α. Μιχαηλίδης, Ν. Ἀθανασιάδης,
Α. Νικολαΐδης, Χ. Καϊμόζογλου, Κ. Κοσμίδης, Καραγιαννόπουλος,
Κάλφογλου, Γ. Τρυγονίδης, Ἰωακ. Σείσογλου, Μάρκ. Κ. Κωταρέλης,
Ζαφ. Πετράκης.

Εὐγ. φρ. κ. Ἰωσ. Σπυρίδου. Πάνος Παντιάς, Ἰω. Σπυρίδης.

Εὐγ. φρ. Βασ. Ἀφεντούλη. Πέτρος Β. Μέτσης, Β. Ἀφεντούλης.

Εὐγ. φρ. Πέτρου Ἐλ. Πατούρα. Θ. Ξενάκη, Α. Ξενόκη, Α. Δελη-
γιάννη, Η. Ε. Πατούρας, Α. Η. Καλφόπουλος, Η. Χαλαμπιδης, Γ.
Κοντζόπουλος, Δ. Δημητριάδης, Δ. Στανίδης, Εὐθ. Α. Εὐθυμιάδης, Ν.
Τσιγκόπουλος, Η. Καλούμενος, Α. Α. Παντιέρας.

Εὐγ. φρ. κ. Ν. Πασσαναλίδου. Ἀννα Πολυζωΐδου, Ν. Παναγιωτίδης,
Κάρ. Βέροιτς, Manoli Galani, Μεν. Δημόπουλος, Γ. Ἠσαίου, Γ. Παπα-
δόπουλος, Κ. Διαμαντάκης.

Εὐγ. φρ. Γ. Δελήμπαση. Ἀγγελικὴ Βελισσαρίου, Γ. Δελήμπασης 2,
Κ. Γρηγοριάδης, Γ. Καραγιαννόπουλος, Ἀγδ. Κουτσόπουλος, Ν. Ἀνα-
στοντζῆς, Ἰω. Κασιγγής, Στ. Χ' Κωνσταντίνου, Theodore Djardon
Μιλτ. Ροζάτζιος, Κωνστ. Κωστόπουλος, Ἐπ. Ραφτόπουλος, Δημ. Ἰωάννου,
Θαμ. Εὐδοξιάδης, Γ. Ἀνδρσοτσαλάνγης, Δημ. Πανάκης, Γ. Κουτσόπου-
λος, Ἰω. Τσακίρης, Ν. Τσιμισ, Ἀθ. Λέφας,
Bernard Lemis, Μ

γλου, Ἰω. Καρα

Ἰω. Μεταξόν

Εὐγ. φρ.

κιάς, Ν. Ν

Ζωμόπου

Εὐγ. φρ. κ. **Γ. Ζαχαροπούλου**. Γ. Τασόπουλος, Ροζάριο Φιλιπούτση.
Αλκ. Γαστρᾶς, Πέτρος Κουμπαραῖκος, Stéfanos Dabouchkonitz Σωκρ.
Λιμπέρης, Παν. Γιαννόπουλος, Ἄνδρ. Παπαγιαννίδης.

Εὐγ. φρ. κ. **Θωμᾶ Τσέπη**. Θ. Τσέπης, Ἄν. Κυριακός, Σπυρ. Ἐ-
λευθεροπίδης, Ἄν. Ὀρφανίδης, Ε. Θαλασσινός, Ἰωάν. Κόκκας, Ἰωάν.
Δημόπουλος, Π. Βέβης, Περ. Σ. Κοβατζόπουλος, Εὐστ. Ἰωαννίδης,
Βασ. Τσιρᾶς Νικ. Καμπούρονλους, C. Vingos, Θ. Μιτσατάλης Ν. Χρό-
νης, Α. Βιολάκης, Δ. Κικιδάκης Δ. Δ. Εὐθύμοβιτς, Ἰω. Κριτίκας, Χρ.
Ι. Κυριτζίδης, Νικ. Πλατσέα.

Εὐγ. φρ. κ. **Ἰωάν Βουλοδήμον**. Τιμοῦλ. Νασής, Ἰω. Βου-
λόδημος 3, Γ. Σώτροπας, Γ. Μόσχος, Ι. Παπαβριζάκης, Κ. Σ. Καίσης,
Α. Σούρλας, Ε. Καρρᾶς, Ε. Χαϊδόπουλος. Ἄντ. Χαϊδόπουλος, Ι. Δεσ-
τουζιάδης, Θεόδ. Δ. Σχαδέλος.

Εὐγ. φρ. κ. κ. **Ἀδελφῶν Χατζοπούλων**. Ξεν. Β. Λουκίδης, Δ.
Δρομοκαίτης, Ἦλ. Τσαριώτης, Κ. Σπέρτος, Κ. Π. Ἰωσ. Ζάμπογλου,
Β. Ζαφειρόπουλος, Δ. Φορνάρος, Tebaldi F, Γ. Σιῶτος, Α. Catanaris,
Κ. Ἰωαννίδης, Θῶμος Δεμαρίνης, Ν. Μπάτσης, Ἀδελφοί Χατζόπουλοι.

Εὐγ. φρ. κ. **Ἀλ. Γενήδουνα • Αρχιτ.**, Κορηλία Ν. Ρωμαίου,
Νικ. Π. Γαραμβέρης, Ἀλ. Νεόκοσμος Γενίδουνας 2, Εὐθ. Σ. Κοτζα-
μπάσουλης, Ἐρμοκρ. Ἰορδανίδης, Βασ. Παναγιωτίδης.

Εὐγ. φρ. κ. **Λεον. Ι. Καλόγρια**. Ἐλπινίκη Καλόγρια, Ε. Ν.
Φετιάκη.

Εὐγ. φρ. κ. **Ἀθ. Καπανιάρη**. Κατίνα Γιαγγλή, Μαλαματή Οί-
κονόμου, Γ. Φακούδης, Δημ. Κουκαράκιδης, Στέλ. Χαζόκης, Π.
Μπούζιος, Τρ. Κοντακλίδης, Ἰωάν. Στεφάνου, Ἀθ. Καπανιάρης.

Ἐν Γαλατᾷ : Εὐγ. φρ. **Ἀ-δος Ρωμαλέας Πικούλου**. Ἐρριέτα Δη-
μοπούλου, Εὐγενία Πικούλου, Ξανθίππη Μίχα, Μ. Σιμωνίδης.

Εὐγ. φρ. κ. **Μ. Σταματιάδου**. Κυριακή Μ. Σταματιάδου, Ἄννα
Θ. Σταματιάδου, Ἐλένη Ε. Σαπουντζάκη, Αἰκατερίνη Κ. Τσαρόγλου,
Εὐτέρπη Δ. Περγιδάκη, Ἰφιγένεια Θ. Κεσσίσσουλου, Ἐλένη Ι. Ζέο-
ρα, Δέσποινα Κ. Μακρῇ, Ἐλένη Χρ. Ναούμ, Σταυρινή Βέικου, Ἀθηνᾶ
Θεοφυλάκτου, Ἀθηνᾶ Παναγιώτη, Σπασ. Β. Χατζηγιάννη, Ἀμαλία Κο-
μίδου, Εὐαγγελία Δ.

Ἐν Ἀγγλικῇ Βᾶκου. Ἀγγελική Βᾶκου, Ἀντινίδης, Κυρ.
Α. Μισιρλόγλου, Ε. Πλοῦμος, Α. Τσάνης, Ε. Ζερμπούλης, Α. Πρίγκος,
δύλης 2, Σ. Βεζάνης, Μ. Ἠλιάδου Ε. Δημητρίου, Α. Μαυροπούλου, Α.
Εὐγ. φρ. κ. **Αμαλίας Α. Τάγη**. Α. Τάγη, Σοφία Αὐγερινού, Παπα-

σταντία Χονδροπούλου, Α. Μαστρογοστάτος, Δ. Ι. Τσάνωνας, Θεόδ.

 SISMANOGLIO
MEGAIO